

***ESCOLA AMB PARES I MARES DEL CONSELL
COMARCAL DE LA SELVA
Avaluació del servei i noves propostes.***

MEMÒRIA DE PRÀCTICUM

Autor **M. Helena Tolosa Costa**
Tutor UOC **Jesús Vilar Martin**
Tutor de pràctiques **Susagna Riera Anglada**

**Estudis de Psicopedagogia
Universitat Oberta de Catalunya UOC
Curs 2006-2007 2on semestre**

1. INTRODUCCIÓ	4
1.1. Raons d'elecció de l'àmbit	4
1.2. Context d'intervenció	5
2. MARC REFERENCIAL	7
Supòsits teòrics	7
2.1.1. La importància de saber dir NO	7
2.1.2. Gestió de les emocions	9
2.1.3. La reflexió constant i el projecte personal dels pares	10
2.1.4. La formació dels pares responsabilitat social i comunitària.	10
2.1.5. Possibles hipòtesis de treball	11
Contextualització de l'escola amb pares i mares	12
Objectius del pràcticum	12
3. METODOLOGIA	13
Disseny de la recerca.	14
Dimensions d'anàlisi	14
Subjectes d'intervenció	14
Tipologia d'escoles de pares i mares	15
Enquestes	16
Qüestionaris	16
Sessions de l'escola amb pares i mares del Consell Comarcal de La Selva	17
Pla de Treball	17
4. ANÀLISI DE DADES I RESULTATS. Nivell analític-estadístic	21
Recerca d'escoles de pares i mares i altres recursos	21
Àmbit autonòmic	21
Àmbit municipal	23
Àmbit escolar	31
- La formació té una durada de quatre anys i la matrícula s'obre cada dos cursos. L'activitat no suposa cap cost econòmic per als pares.	33
- La metodologia que es segueix és activa. Es fan debats, taules rodones, en algunes sessions hi participen adolescents. La dinàmica és variada i engrescadora.	33
COL·LEGI CLAVER . Raïmat.	33
Àmbit privat	34
Resultats	36
Entrevistes	39
Dades	39
Resultats	48
Sessions de treball amb l'Escola amb Pares i mares del Consell Comarcal de la Selva.	53
4.3.1. Dades	55
4.3.2. Resultats	55
Qüestionaris	56
Dades descriptives i resultats	58
Dades descriptives i resultats segons blocs temàtics	83
5. CONCLUSIONS	90

Respecte al marc referencial	90
Mínims educatius referents	92
Expectatives generals vers una escola de pares i mares.	92
6. PROPOSTES DE MILLORA	93
Escola amb pares i mares	93
Propostes de millora al servei d'atenció, orientació i formació a les famílies	94
7. PROSPECTIVA I LIMITACIONS DEL PRÀCTICUM	96
8. BIBLIOGRAFIA	98
9. ANNEXES	100
Temaris de formació adreçats a pares i mares	100
<i>Ensenyament primari: cicle inicial i mitjà</i>	<i>102</i>
<i>Ensenyament secundari</i>	<i>103</i>
Entrevistes	106
Qüestionaris.	108
Avaluació del grau de satisfacció dels usuaris de l'escola amb pares i mares del Consell Comarcal de La Selva. Pràcticum de Laura Vila-Orriols, estudiant de psicopedagogia de la Universitat de Girona.	115

1. INTRODUCCIÓ

El present treball s'emmarca en l'àmbit dels Serveis Socials i basa la seva intervenció psicopedagògica en un diagnòstic - avaluació de l'Escola amb pares i mares del Consell Comarcal de La Selva. Amb aquests pràcticum es pretén:

- Analitzar el marc actual de les diferents propostes d' escoles de pares i mares.
- Aprofundir en les necessitats de formació de les famílies, preocupacions i problemàtiques, des de diferents visions.
- Indagar en els mínims educatius als quals socialment es pugui fer referència.
- Oferir propostes de millora del servei de l'Escola amb Pares i Mares de l'àrea de Benestar Social del Servei Comarcal de La Selva.

Per a realitzar-lo es planteja el treball com una recerca d'informació de dades des de diferents perspectives i àmbits per assolir una comprensió de les necessitats de les famílies i veure si l'oferta de l'Escola amb pares i mares del Consell Comarcal de La Selva pot obrir-se a noves propostes o millorar el servei.

1.1. Raons d'elecció de l'àmbit

- ✓ La família és la primera i principal educadora dels seus fills i filles. Educar és una tasca per ser compartida. Ser pares cal que sigui reconegut, en determinats moments de la nostra vida com la tasca prioritària i preferencial.
- ✓ La societat planteja nous reptes i noves maneres d'interaccionar entre els membres de les unitats familiars i les diferents generacions que integren la nostra comunitat. El fet educatiu no s'emmarca en el procés de l'educació formal, sinó que va més enllà d'aquesta. Aprendre a aprendre és quelcom que ens pot guiar tota la nostra vida i que ens mou com a persones humanes en la recerca d'una superació dels propis límits. Aprendre a millorar les nostres relacions humanes dins i fora de casa és cabdal per a millorar la convivència, la tolerància, i el respecte en la nostra societat actual.
- ✓ Els espais familiars, siguin com escoles de pares i mares o altres formes, són necessaris per les dinàmiques familiars actuals, la redefinició de la família i les seves funcions com a tal. Cal crear espais de diàleg sobre les pautes educatives, els estils

familiars, que ajudin als pares i mares a criar els seus fills més enllà dels temes d'aprenentatges escolars que sovint polaritzen l'atenció dels progenitors.

✓ Com a mare de tres fills i mestra de professió, la responsabilitat de la família i l'entorn en el creixement integral dels infants ha estat i és un tema molt important al qual he dedicat força hores de lectures de llibres, comentaris, xerrades,... És per això que, en escollir aquest àmbit i aquesta actuació, hi veig la possibilitat de plasmar i aportar d'una banda tot allò que he anat aprenent de l'experiència a l'escola i a casa així com, la possibilitat d'aprendre i escoltar noves generacions de pares, nous criteris, noves problemàtiques i aprofundir des d'un marc més fonamentat teòricament des del context actual de les relacions d'aquesta.

✓ Amb perspectives de futur, la desubicació de les noves generacions de pares en el seu paper i la necessitat actual de la mediació en l'àmbit familiar em mou amb gran interès a embrancar-me en aquest camp amb vies d'obrir nous camps professionals per dedicar-m'hi en un futur.

1.2. Context d'intervenció

CONSELL COMARCAL DE LA SELVA

Pg. Sant Salvador, 25-27

17430 Sta. Coloma de Farners

Tel.: 972 84 21 61 Fax 972 84 08 04

comarca@selva.cat

El context on es va concretar l'observació durant el pràcticum I va ser, l'ESCOLA PER A MARES I PARES de l'àrea de Benestar social del Consell Comarcal de La Selva que es dinamitza pel pedagog - coordinador del servei de l'EAIA (Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència).

La missió de l'escola amb pares i mares és dinamitzar diferents grups de pares i mares dins del marc de la família com a entitat bàsica en la formació de la ciutadania d'acord amb les directrius de la Secretaria de la Infància del Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat per tal d'augmentar en la relació pares-fills¹ la

¹ Per facilitar la redacció, quan es parla de pares es fa referència a pares i mares conjuntament.

seva eficàcia i eficiència, i ajudar en l'establiment de normes i pautes saludables per a la convivència i el creixement personal dels infants i pares com a ciutadans.

Els objectius de l'escola amb pares i mares són:

- afavorir el diàleg dins de la família entre els adults i amb els infants;
- oferir suport i promoure l'intercanvi d'experiències entre famílies i amb professionals, sobre la criança i l'educació dels infants i nois.
- possibilitat d'aprendre d'uns i altres i, ajudar a desenvolupar les capacitats de cadascú per contribuir així al fet d'experimentar la maternitat i paternitat com una vivència gratificant i satisfactòria.

Les tasques i activitats que desenvolupa són:

- Reunions quinzenals de dues hores de durada amb cada grup de pares i mares.
- Preparació dels materials a exposar en les diferents sessions.
- Material addicional, bibliografia a partir de les aportacions dels pares i mares.
- Xerrades formatives.

MUNICIPI	LLOC	HORARI	ASSISTENTS
1	Ajuntament	Divendres de 9 a 11 de la nit	6 mares, un pare i una àvia
2	Biblioteca de l'escola pública	Dimecres de 3 a 5 de la tarda	4 mares
3	Casa de cultura (sala adequada per activitats varies)	Dijous de 3 a 5 de la tarda	11 mares
4	Llar d'Infants	Dijous de 6 a 8 de la tarda	8 mares i un pare
5	Casa de cultura, en una sala adequada per activitats varies	Dimecres de 3 a 5 de la tarda	9 mares
6	Casa de cultura, en una sala adequada per activitats varies	Divendres de 9 a 11 de la vespre	15 mares

2. MARC REFERENCIAL

Supòsits teòrics

La necessitat d'una escola de pares i mares s'argumenta actualment des de diferents perspectives.

L'educació s'emmarca en un marc emocional i, dins de la família, l'aprenentatge no tan sols el fan els nens, sinó que també aprenen els adults que es relacionen amb ells.

La família representa:

- un sistema (tot relacionat entre si, en xarxa)
- un marc d'aprenentatge
- una matriu de pensament

La família no és un valor nou, però, segons l'estudi Santamaria ², es destaca a la societat actual com el més important, el més buscat i desitjat entre els adolescents i joves. La importància d'allò familiar ve donat per ser el lloc on un es sent estimat, acceptat i respectat. Malgrat que la imatge de la família ha patit importants canvis, es segueix valorant com el lloc on hi ha calidesa, afecte i fidelitat. També és el lloc on es generen i es reproduïxen els valors dominants.

Calen dues premisses bàsiques perquè la família pugui realitzar les seves funcions:

- que hi hagi estabilitat emocional
- que predomini el pensament adult (responsable, capaç de tenir en compte els altres, ...)

Ambdues anteriors, ajuden a l'adult a saber gestionar les seves emocions i les dels fills, per formar, com diu la OMS, persones sanes, és a dir:

“Formar persones felices, autònomes, responsables i solidàries”

2.1.1. La importància de saber dir NO

Estudis actuals (Javier Urra i altres)³ argumenten que la desmesurada multitud d'atencions que presenten els infants ja des d'una edat primerenca i sota paràmetres consumistes semblen abocar a uns futurs adolescents cada cop amb menys vocació de SER. Des d'aquest punt de vista, la necessitat de posar límits als infants, no ha de

² “*Jóvenes españoles 2005*”. VV.AA. Fundación Santa María. (428 págs.)

³ Urra, Javier(2006); El pequeño dictador; La esfera de los libros S.L.

venir donada per la capacitat o limitació del poder adquisitiu d'una determinada família sinó d'uns determinants paràmetres que facilitin l'evolució i maduració de l'infant.

La psicologia evolutiva ha establert que els nens estan originàriament orientats a establir vincles afectius, i els lòbuls frontals es desenvolupen fora del claustre matern i la seva maduració i enllaços que formen amb els nuclis basals (seu del món emocional) estan condicionades per les experiències afectives dels nen. Quan el nen està en un ambient on és el centre d'atenció i no té responsabilitats, fora de les escolars, es propicia un cervell fràgil (E. Goldberg). El lòbul frontal regula i organitza la informació de forma lògica, d'acord amb uns principis socials, racionals, morals i ètics. Si el nen no es veu enfrontat a situacions de responsabilitat i no pateix les conseqüències dels seus actes, aquest lòbul no tindrà la suficient informació pel seu desenvolupament. La immaduresa del lòbul frontal produirà que el cervell activi l'àrea anterior d'aquest, donant lloc a conductes instintives i responenent amb impulsivitat a qualsevol situació que li provoqui una amenaça o risc de perdre la seva seguretat o comoditat, fruit d'un cervell fràgil. (E. Goldberg, 2001).

Per a Goldberg, els lòbuls frontals són l'origen de la ment civilitzada, són els que ajuden a prendre decisions adaptatives vers l'entorn. Els lòbuls frontals ajuden a :

- l'evocació i representació del futur (conseqüències, plans, desitjos, aspiracions, i ambicions)
- inhibir la urgència de gratificació immediata.
- moderar les emocions negatives.
- jutjar críticament les nostres accions i les accions dels que ens envolten.⁴

El lòbul frontal o cervell executor és la part del cervell que s'encarrega de la voluntat, de la presa de decisions, dels valors, de la moral, de l'ètica, de la responsabilitat, de la intencionalitat dels nostres actes; és a dir, del que ens caracteritza des de la nostra identitat, ja que regula accions, ambicions i personalitat. És pròpiament, la part del cervell més humana. Té un paper fonamental en els control de l'estrès, la impulsivitat i l'ansietat. També té relació amb l'atenció, èxit en els processos d'aprenentatge i motivació. Ambdós lòbuls frontals són instruments de control del sistema nerviós central. Per tant, un lòbul frontal fràgil dificulta la part cognitiva però també l'afectiva i social. El lòbul frontal és la darrera part del cervell que madura (més o menys cap els 24 d'edat cronològica) però això pot accelerar-se o allargar-se depenent de la interacció amb el medi, de la informació genètica.

“No podem parlar d'un determinisme genètic. El que si és cert és que l'actual generació de pares pot influir en el retard maduratiu del lòbul frontal, donant a lloc a joves amb dificultat

⁴ http://.grafoanalis.comlobulos_prefrontales.htm

per prendre decisions importants o per menar les seves vides i les dels qui els envolten". (Javier Urrea, 59-60)⁵.

La manca de capacitat de molts pares per saber gestionar un NO, els priva a ells mateixos i als seus fills de descobrir les seves capacitats i de descobrir i potenciar els seus recursos personals, ser pacient, ser flexible, controlar la teva frustració.... Per tal que una persona creixi cal que reconegui les seves limitacions. Saber dir no beneficia ajuda i ens ajuda a cercar els nostres propis recursos. Dir no mai no s'hauria d'interpretar com un atac o un rebuig als fills, sinó com una prova que creiem en la seva força i en la seva capacitat de madurar. Dir no, de totes les maneres possibles vol dir establir una distància entre el desig i la seva realització. L'espai buit del no dóna l'oportunitat de l'entrada d'altres coses, no és una restricció, és una oportunitat.

Cal oferir la possibilitats d'obrir un espai de reflexió on els pares pensin en l'educació que volen donar als seus fills, i analitzar com van ser ells educats i com influirà en el que transmetran al seu fill; haver valorat les seves virtuts i defectes (Javier Urrea)⁶.

2.1.2. Gestió de les emocions

D'altra banda, Goleman (1999) va demostrar en els seus experiment una correlació molt estreta entre la capacitat d'esperar, el control de la impulsivitat i la capacitat intel·lectual. La intel·ligència emocional i la gestió de les emocions esdevé cada vegada més un nou puntal en l'educació dins i fora de la família. La intel·ligència emocional és la capacitat per reconèixer els sentiments en sí mateix i en els altres i saber-los gestionar.

D'aquest plantejaments teòrics es desprèn que el ser humà es desenvolupa correctament quan estableix uns vincles afectius correctes (Bowly, J. 1986)) i s'acostuma a ser agent actiu per satisfer les seves necessitats i les dels altres. Ensenyar a afrontar els reptes i solucionar conflictes dins d'un clima afectiu favorable són funcions bàsiques en unes relacions familiars saludables. Sovint allò important no és el que tu puguis oferir als teus fills, sinó allò què passa en la relació entre tots dos, l'efecte de la relació que s'estableix.

⁵ Urrea, Javier(2006); *El pequeño dictador*; La esfera de los libros S.L.

⁶ Urrea, Javier(2006); *El pequeño dictador*; La esfera de los libros S.L.

2.1.3. La reflexió constant i el projecte personal dels pares

El procés de creixement personal de les persones passa per una constant capacitat d'autoreflexió, anàlisi constant per adaptar-se a una societat en constant canvi com la nostra. Els processos d'autoreflexió i anàlisi són anomenats FORMACIÓ. Els pares necessiten, al igual que en la resta de facetes de les nostres vides, d'una constant formació en l'educació dels seus fills. **Els pares necessiten estar bé amb ells mateixos, perquè la coherència del que dic amb el que faig és la única manera de tenir autoritat moral vers els fills.**

L'informe DELORS (2000) , elaborat a petició de la UNESCO per una comissió internacional sobre l'educació del segle XXI, assenyala que els quatre pilars de l'educació són: aprendre a fer, a conèixer, a viure junts i a ser. Però també fa una menció especial a l'educació emocional. El nostre sistema educatiu ha donat prioritat a les dimensions cognitives i sovint ha oblidat les afectives. Donem per fet que la maduresa emocional s'ha consolidat cap els 8 o 9 anys quan en realitat, en cap adult ha acabat la seva educació emocional, perquè la vida ens provoca constantment noves emocions (la primera feina, el naixement d'un fill, la mort d'un familiar, la possessió de diners,...) que cal anar paint i gestionant.

2.1.4. La formació dels pares responsabilitat social i comunitària.

D'altra banda, malgrat que, la coeducació entre família i escola és un terme actualment en boga i amb necessitat de refermar-se, cal diferenciar el que és pròpiament escolar del que és educatiu, de tal manera, que, tot i que la sintonia escola-família és necessària en termes de paràmetres compartits, l'educació dels pares ha d'anar més enllà del món escolar per situar-se en un marc molt més ampli i un servei comunitari:

- per què educar comença i acaba més enllà dels període escolar obligatori,
- perquè la salut té a veure en formar persones felices, autònomes, responsables i solidàries, i la salut és una responsabilitat comunitària.

Actualment està en tràmit la nova llei d'Infància de Catalunya que ha passat per tot un procés participatiu per anar-se elaborant a partir d'unes bases i de les aportacions de les diferents entitats relacionades amb el tema. En l'informe final de

síntesi ⁷es fan diferents esments a la política familiar des de l'àmbit autonòmic perquè sigui regulada i recolzada per unes lleis adequades:

“Els participants, doncs, aposten amb rotunditat pel treball preventiu amb les famílies com el millor antídota per evitar l'aparició de situacions de risc i de desemparament”” pàgina 22

“El Col·legi Oficial de Diplomats en Treball Social i Assistents Socials de Catalunya proposa establir quatre tipus de programes de suport a les famílies: promoció, prevenció, atenció i protecció. Cada programa hauria d'assignar-se a una administració responsable i hauria de comptar amb recursos i serveis propis” pàgina 32.

“El primer objectiu és, doncs, treballar amb les famílies perquè no es generin situacions de risc per als infants.” Pàgina 33.

Actualment, les accions que es duen a terme queden englobades en la Llei de suport a les famílies⁸. L'article 45, fa esment especial al suport educatiu:

Article 45 *Programes i serveis d'atenció a les famílies* El Govern ha d'establir un conjunt de programes i actuacions per a potenciar el paper de les famílies com a educadores i transmissores de valors humans i cívics. Amb aquesta finalitat, s'ha d'oferir atenció personalitzada a les famílies amb problemes específics, i també informació i orientació de caràcter general per a promoure el benestar de les famílies i afavorir el diàleg i l'intercanvi d'experiències entre aquestes.

2.1.5. Possibles hipòtesis de treball

Malgrat no es pretén provar amb un mètode experimental –quantitatiu aquestes hipòtesis, si que es busca punts focals que recolzin o descartin mínimament aquestes premisses.

- ✓ Als pares els manca temps
- ✓ Als pares els manca coherència per la falta de fermesa, constància i consistència en les seves accions.
- ✓ Els pares demanen formació.
- ✓ Els pares tenen dificultats per posar límits i trobar referents clars.

⁷ <http://www.gencat.net/benestar/actualitat/lleinf/index.htm>

⁸ **Llei 18/2003, de 4 de juliol, de suport a les famílies**(DOGC núm. 3926, de 16-07-2003, p. 14212)

Contextualització de l'escola amb pares i mares

El projecte de l'escola amb pares i mares del Consell Comarcal de La Selva s'emmarca dins d'un model d'orientació i intervenció col·laboratiu, amb sessions quinzenals al llarg del curs escolar i grups reduïts per facilitar la interacció entre tots els seus components.

Des d'aquestes perspectives, el desenvolupament i l'aprenentatge humà es pot resumir en quatre premisses bàsiques:

1. El desenvolupament humà s'ha d'entendre com un procés permanent de culturització. Cal atendre a la doble funció del llenguatge que permet a l'aprenent regular tant el món interior (pensament) com l'exterior, el llenguatge és bàsic. CAL APRENDRE A APRENDRE per sobreviure.
2. La interacció entre el mitjancer, pares, familiars i educadors sempre es produeix dins d'un context social i és en un grup social on la interacció és més propícia.
3. El psicopedagog, com a mitjancer especialitzat, ha de guiar als pares des dels seus coneixements previs a cotes cada vegada superiors d'abstracció, significativitat i autonomia.
 - Intervenir psicopedagògicament significa modificar el context on es construeix el problema sobre el qual es pretén actuar.
 - Modificar un context suposa col·laborar activament amb els agents rellevants en la construcció d'aquest problema.
 - Aconseguir aquesta col·laboració implica compartir en algun grau la representació del problema i el sentit i significat de la intervenció que es proposa. Dit d'una altra manera, establir "complicitats" amb els pares⁹.

Objectius del pràcticum

- Analitzar el marc actual de les diferents propostes d'escoles de pares i mares.
- Aprofundir en les necessitats de formació de les famílies des de diferents visions de l'àmbit comunitari i escolar.

⁹ Pàg.37 Mòdul 1 Models d'orientació educativa i intervenció psicopedagògica. UOC

- Indagar en els mínims educatius als quals socialment es pugui fer referència.
- Oferir propostes de millora del servei de l'Escola amb Pares i Mares de l'àrea de Benestar Social del Servei Comarcal de La Selva.

Propostes de la intervenció basada en la tasca d'assessorament

- Realitzar i aplicar diferents qüestionaris sobre pautes educatives, estils, problemàtiques, per analitzar les necessitats dels usuaris del servei.
- Propostes de millora del servei en funció dels qüestionaris anteriors i de la recerca d'informació entorn les propostes d'escoles de pares i mares, i els agents socials de la comarca.

3. METODOLOGIA

Aquest pràcticum té la pretensió de cavalcar entre dos vessants:

- per un costat avaluar si la proposta de l'escola de pares i mares s'ajusta a les necessitats d'aquests, i, per l'altre,
- aprofitar tota la informació rebuda per obrir possibles perspectives de futur com, extraure variables que siguin possible objecte d'estudi en treballs posteriors, fer petites correlacions partint d'una informació bàsicament descriptiva o extraure possibles hipòtesis.

Es fa difícil doncs, concretar si es tracta d'un estudi experimental, quasi experimental, quantitatiu o qualitatiu.

S'entén que el marc d'aquest pràcticum estaria en la Investigació - acció, és a dir, es pretén no sols descobrir i informar, sinó que es doni llum a nous recursos i, adequar les teories i la pràctica de l'expert que ha de portar a terme la conducció de les escoles amb pares i mares, o, senzillament, aportar recursos a les famílies. Es vol mostrar aspectes psicològicament i fenomenològicament significatius, aprofundir en la naturalesa i el context social de la realitat de les famílies. Comprendre per introduir canvis que portin a una millora social.

El procés que s'inicia estaria en la primera fase del procés d'investigació –acció, que , continuant el seu cicle d'hipòtesis - acció, portaríem a una millora continuada, en aquest cas, de l'exercici dels pares envers els seus fills.¹⁰

Al mateix temps, hi ha una interacció en la investigació –acció (interacció entre l'acció, la realitat i la reflexió sobre aquesta) i, la investigació avaluativa, per comprendre i millorar el que s'avalua (avaluació formativa).

Disseny de la recerca.

En el disseny s'opta per obtenir dades de manera predominantment qualitativa amb procediments que ofereixen dades descriptives: observacions, entrevistes i qüestionaris.

Es tracta d'un disseny flexible, exploratori que genera dades bàsicament interpretatives recollides de la realitat del nostre entorn. Aquestes darreres se'ls hi ha fet un mínim tractament estadístic.

Dimensions d'anàlisi

- Preocupacions dels pares i mares envers l'educació dels seus fills.
- Trets característics dels adults i infants en la societat actual.
- Mínims educatius que es consideren necessaris.
- Principals problemàtiques familiars.
- Principals necessitats de les famílies.
- Coneixement de les habilitats necessàries per gestionar l'educació dels fills i la vida familiar.
- Influència del model adult individual i de parella en la dinàmica familiar.
- Expectatives generals vers una escola de pares i mares.
- Grau de satisfacció de l'oferta de formació i acompanyament adreçada a pares i mares

Subjectes d'intervenció

- Joana Buixeres , pediatra del CAP de Sta. Coloma de Farners.

¹⁰ Enfocaments, i mètodes i àmbits de la investigació psicopedagògica. Mòdul 4: Metodologia qualitativa orientada cap el canvi i la presa de decisions (apartat 2). UOC

- Isabel Bujalance, educadora que fa escola de pares a diferents.
- Josep M. Carbó, responsable de l'escola de pares i mares de les diferents escoles públiques i concertades de Sta. Coloma de Farners.
- Sara Costa coordinadora pedagògica de l'escola La Salle de Santa Coloma de Farners.
- Daysi González, psicòloga, Riudarenes.
- Dolça Iglesias, regidora de l'àrea de Benestar social de l'ajuntament de Sta. Coloma de Farners.
- Roser Marco, directora del CEIP Castell de Farners.
- Palmira Peracaula de l'EAP La Selva II.
- Rosario Pérez, Responsable de l'EBASP Sta. Coloma de Farners.
- Susagna Riera, responsable de l'escola amb pares i mares del Consell Comarcal de La Selva.
- Usuaris de l'escola de pares i mares de l'IES de Sta. Coloma de Farners (20)
- Usuaris del servei de l'escola amb pares i mares del Consell Comarcal de La Selva.
- Pares delegats de l'escola de La Salle de Sta. Coloma de Farners (ESO, Primària i Infantil: 34)
- Pares de l'escola Castell de Farners d'Infantil (18)

Tipologia d'escoles de pares i mares

La recerca per Internet de diferents escoles de pares i mares s'ha realitzat des del cercador "google" amb paraules clau com:

- ESCOLA AMB PARES I MARES
- ESCOLES DE PARES I MARES
- ESPAIS FAMILIARS
- ESCOLA DE PARES
- FORMACIÓ PER A PARES I MARES
- ESPAIS PER A PARES I MARES
- XERRADES FORMATIVES PER FAMÍLIES
- PROGRAMES PER A PARES I MARES

S'ha seleccionat majoritàriament aquelles referències que eren en llengua catalana.

Enquestes

En el dissenys de les enquestes s'ha fet servir la base de les dimensions d'anàlisi per recollir dades descriptives i associatives, basades en fets i opinions. Es tracta d'una entrevista estructurada i dirigida.

A partir d'aquí, s'ha desenvolupat cada apartat amb preguntes establertes obertes i amb els continguts claus dels supòsits teòrics: límits, temps, coherència, fermesa, consistència, control emocional, maduresa emocional, referents, formació.

Les enquestes s'han realitzat cara a cara, al lloc fixat per l'enquestat i amb una durada general de 60 minuts per enquesta.

Els subjectes enquestats han estat escollits per ser de la localitat i comarca i, tenir relació directa en el seu àmbit laboral amb el tractament, comunicació i assessorament amb les famílies. L'enquesta i el recull de les enquestes realitzades el trobareu a l'annex del treball 9.2.

Qüestionaris

En el dissenys dels qüestionaris s'ha fet servir també la base de les dimensions d'anàlisi per recollir dades descriptives i associatives, basades en fets i opinions.

En aquest cas, per elaborar els qüestionaris, s'ha fet un buidatge dels elements més destacats de les enquestes, dels diferents programes trobats a la recerca per internet d'escoles de pares i mares i, per últim, de bibliografia referent al tema¹¹. S'ha usat els principal blocs de les enquestes que corresponen a les dimensions d'anàlisi i també dels continguts claus dels supòsits teòrics.

Els qüestionaris s'han repartit a tots els usuaris del servei d'escoles amb pares i mares del Consell Comarcal de La Selva, i a altres col·lectius per cobrir les diferents edats dels fills, des de 0 anys a 18. Malgrat tot, la mostra no es pot considerar que estigui compensada ja que la participació dels diferents col·lectius no ha estat proporcional. El qüestionari base el trobareu a l'annex 9.3.

Per fer el buidatge i el tractament s'usarà una base de dades per entrar la informació i el programa EXCEL i STATA vs. 8.05 per l'anàlisi de percentatges i tractament de la informació.

¹¹ Veure bibliografia consultada a l'apartat de bibliografia

Sessions de l'escola amb pares i mares del Consell Comarcal de La Selva

En la investigació de camp pròpiament, s'ha assistit a 11 sessions d'escola amb pares i mares, on s'ha enregistrat el comportament i les dinàmiques que s'establien per mitjà d'observacions directes amb la modalitat d'observació amb participació completa a les diferents sessions per part de l'observador.

L'observació s'ha realitzat atenent:

- participació,
- interacció,
- conducció per part de l'expert,

i s'han enregistrat posteriorment, atenent als mateixos paràmetres a manera d'anecdotalis, sense un format preestablert.

La manipulació per part de l'observador ha estat conseqüència directa de la participació total a les sessions com un més, tant en el rol d'expert com en el de mare.

Pla de Treball

FASE 1 : Tipologia d'escoles de pares i mares	
DATA: 26 -3- 07 al 17 -4-07	HORES: 17 hores
Objectius:	
▪ Analitzar el marc actual de les diferents propostes d' escoles de pares i mares.	
Destinatari:	
• Subjecte en pràctiques • Agents socials i comunitaris de la comarca.	
ACTIVITATS I CONTINGUTS	
1. Recerca per Internet de diferents propostes d'escoles de pares i mares. 2. Entrevista amb Sara Costa, coordinadora pedagògica La Salle de Santa Coloma de Farners. 3. Entrevista amb Palmira Peracaula, responsable de l'EAP La Selva II . 4. Entrevista amb Dolça Iglesias, regidora de l'àrea de Benestar social de l'ajuntament de Sta. Coloma de Farners. 5. Entrevista amb Joana Buixeres, pediatra del CAP de Sta. Coloma de Farners. 6. Entrevista amb Roser Marco, directora del CEIP Castell de Farners de Sta. Coloma de Farners. 7. Entrevista amb Rosario Pérez, l responsable de l'EBASP Sta. Coloma de Farners.	

8. Entrevista amb Isabel Bujalance, educadora social. 9. Entrevista amb Josep M. Carbó, responsable de l'escola de pares i mares de diferents escoles públiques i concertades de Sta. Coloma de Farners. 10. Entrevista amb Daysi González, psicòloga terapeuta familiar. 11. Entrevista amb Susagna Riera, responsable de l'escola amb pares i mares del Consell Comarcal de La Selva.
INSTRUMENTS I/O TÈCNIQUES
1. Entrevista estructurada i dirigida
INDICADORS D'AVUACIÓ
1. Entrevistes realitzades. 2. Recerca de tipus d'escoles de pares i mares.

FASE 2 : Observació de camp
DATA: 16-4-07 al 16-5-07 HORES: 22 hores
Objectius: Participar i col·laborar en 10 sessions de l'escola amb mares i pares del Consell Comarcal de la Selva (20 hores). Destinataris: Usuaris dels servei d'escola amb pares i mares del C.C. de La Selva; psicopedagoga del servei; subjecte en pràctiques.
ACTIVITATS I CONTINGUTS
1. Participació en onze sessions de l'escola amb pares i mares del Consell Comarcal de La Selva en cinc municipis diferents.
INSTRUMENTS I/O TÈCNIQUES
1. Anecdotalis i notes de camp
INDICADORS D'AVUACIÓ
1. Anecdotalis i diari d'observació de les sessions realitzades

FASE 3 : Elaborar qüestionaris
DATA: 16-4-07 al 16-5-07 HORES: 8 hores
Objectius: Elaborar qüestionari de preferències respecte a : temes d'interès, problemàtiques a tractar, habilitats a treballar, conflictes per resoldre, tallers a realitzar i conferències a realitzar, expectatives generals de l'escola amb pares i mares.

Destinataris:
• Subjecte en pràctiques.
ACTIVITATS I CONTINGUTS
1. Elaboració d'un qüestionari que reculli: - mínims educatius que es consideren necessaris, - principals problemàtiques familiars segons edats, - principals preocupacions de les figures parentals vers l'educació dels seus fills (passat, present i futur), - principals necessitats de les famílies, - habilitats necessàries per gestionar l'educació dels fills i la vida familiar, - influència del model adult individual i de parella en la dinàmica familiar, - expectatives generals vers una escola de pares i mares. - trets característics dels adults i infants en la societat actual.
INSTRUMENTS I/O TÈCNIQUES
1. Un qüestionari tancat i estructurat
INDICADORS D'AVALUACIÓ
1. Qüestionaris realitzats.

FASE 4 : Recollir les dades dels qüestionari de la població objecte d'estudi	
DATA: 26 -4 07 al 25 -5-07	HORES: 5 hores
Objectius:	
▪ Recollida de dades amb els qüestionaris de la mostra escollida.	
Destinataris:	
▪ Usuaris de l'escola de pares i mares de l'IES de Sta. Coloma de Farners (20) ▪ Usuaris del servei de l'escola amb pares i mares del Consell Comarcal de La Selva.(56) ▪ Pares delegats de l'escola de La Salle de Sta. Coloma de Farners (ESO, Primària i Infantil: 34) ▪ Pares de l'escola Castell de Farners d'Infantil (18)	
ACTIVITATS I CONTINGUTS	
1. Contacte amb els diferents subjectes d'estudi i recollida de dades	
INSTRUMENTS I/O TÈCNIQUES	
Qüestionari anterior.	
INDICADORS D'AVALUACIÓ	
1. Qüestionaris recollits i realitzats.	

FASE 5 : anàlisi de les dades de les fases anteriors	
DATA: 25-5-07 al 5-5-07	HORES: 10 hores
Objectius: - Analitzar i sintetitzar les dades obtingudes. Destinatari: - Subjecte en pràctiques.	
ACTIVITATS I CONTINGUTS	
1. Anàlisi de les dades obtingudes dels qüestionaris i de les entrevistes de la fase I.	
INSTRUMENTS I/O TÈCNIQUES	
1. Formularis estadístics. 2. Comparatives de les dades quantitatives i qualitatives.	
INDICADORS D'AVALUACIÓ	
Anàlisi realitzat respecte als indicadors: - mínims educatius que es consideren necessaris, - principals problemàtiques familiars segons edats, - principals preocupacions de les figures parentals vers l'educació dels seus fills (passat, present i futur), - principals necessitats de les famílies, - habilitats necessàries per gestionar l'educació dels fills i la vida familiar, - influència del model adult individual i de parella en la dinàmica familiar, - expectatives generals vers una escola de pares i mares. - trets característics dels adults i infants en la societat actual.	

FASE 6 : Noves propostes i conclusions.	
DATA: 1-6-07 al 16-6-07	HORES: 5 hores
Objectius: - Elaborar conclusions; formular noves propostes si fos necessari segons les conclusions. Destinatari: - Servei d'escola amb pares i mares del Consell Comarcal de La Selva. - Altres agents socials que hagin mostrat interès en els resultats de l'estudi.	
ACTIVITATS I CONTINGUTS	
1. Elaboració de les conclusions. 2. Realització de noves propostes pel servei en cas necessari.	

INSTRUMENTS I/O TÈCNIQUES
- anàlisi deductiu i inductiu de les conclusions
INDICADORS D'AVALUACIÓ
- Anàlisi realitzat respecte als indicadors: 1. mínims educatius que es consideren necessaris, 2. principals problemàtiques familiars segons edats, 3. principals preocupacions de les figures parentals vers l'educació dels seus fills (passat, present i futur), 4. principals necessitats de les famílies, 5. habilitats necessàries per gestionar l'educació dels fills i la vida familiar, 6. influència del model adult individual i de parella en la dinàmica familiar, 7. expectatives generals vers una escola de pares i mares. 8. trets característics dels adults i infants en la societat actual. - Informes de l'estat de la qüestió i noves propostes si és necessari.

4. ANÀLISI DE DADES I RESULTATS. Nivell analítico-estadístic

Recerca d'escoles de pares i mares i altres recursos

A continuació fem una ressenya de les propostes més significatives. A la bibliografia es poden trobar altres adreces consultades i les seves referències.

Àmbit autonòmic

A nivell de la Generalitat de Catalunya hi ha hagut diferents canvis en els anys. Val a dir, que la preocupació per la família, suport i orientació ha anat en augment i s'han gestionat diferents recursos i programes amb aquesta finalitat.

D'una banda, la generalitat juntament amb les diputacions i els consells comarcals subvenciona i dóna ajuts a diferents tipus de programes que donen suport directe a les famílies, a nivell de formació que és el que ens ocupa en el present treball.

Actualment i des de les darreres eleccions autonòmiques, la pàgina d'ATENCIÓ I ORIENTACIÓ A LES FAMÍLIES del departament d'Acció Social i Ciutadania està en fase d'actualització i l'accés a la secretaria de família (que ofereix dos programes

d'orientació a les famílies) no té accés des de les pestanyes principals de la pàgina web, sinó en els enllaços laterals. Els programes que s'esmenten estan convocats per la Secretaria de Polítiques familiars del Departament d'Acció Social i Ciutadania¹² i no es tan vehiculats des de la pestanya, FAMÍLIA – Orientació.

CRÉIXER AMB TU

Dins el marc de formació per als pares i les mares, el programa “ **Créixer amb tu**” se centra en la primera etapa de desenvolupament infantil, concretament de 0 a 36 mesos perquè es creu que en aquest període és de suma importància per afavorir i establir el vincle afectiu entre el pare o la mare i el fill o la filla, i per construir la identitat de l'Infant.

El programa proposa els punts següents:

Tallers

- S'ofereix un espai per a la realització de tallers en l'àmbit de la comunitat, adreçats a les famílies on puguin compartir les angoixes, les pors, els dubtes i les gratificacions de la maternitat i la paternitat.

Materials

- Es presenta el material elaborat específicament per al programa i adreçat a les famílies amb infants de 0 a 36 mesos.

Els llibres són gratuïts i es poden demanar directament a l'adreça electrònica següent: formaciofamilies.benestar@gencat.net.

El quadre està organitzat per municipis i comarques catalanes, i especifica els ajuntaments, els consells comarcals i els diferents equipaments cívics del Departament de Benestar i Família implicats en el programa “Créixer amb tu”.

- Dirigit a: famílies amb infants de 0 a 36 mesos.
Horaris: sis xerrades independents de dues hores de durada
Lloc: a concretar pels municipis, districtes i consells comarcals.
Quota:gratuït.

APRENDRE AMB TU

Per tercer any, es convoca el programa *Aprendre amb tu* adreçat a les AMPA, les associacions, les fundacions i els col·lectius de famílies. La finalitat del programa és oferir suport a les AMPA i els seus projectes formatius en reconeixement a la important tasca educativa que desenvolupen.

¹² www.gencat.net/benestar/secretariafamilia/

El programa preveu dues línies d'actuació: d'una banda, oferir un conjunt de xerrades arreu del territori i, d'altra banda, donar suport a projectes proposats per les associacions de pares i mares de les escoles.

L'objectiu de les xerrades és abordar temes d'actualitat que preocupen les famílies, i proporcionar-los informacions i recursos que donin suport a la seva tasca educativa. Aquestes xerrades les donen entitats de la societat civil especialitzades en la matèria que es tractarà.

- Dirigit a: AMPA, associacions, fundacions, col·lectius de famílies.

Horaris: a concretar

Lloc: a concretar per les AMPA i associacions demandants.

Quota:gratuït.

Àmbit municipal

MUNICIPI DE MANRESA

Les llars d'infants municipals de Manresa són centres multifuncionals¹³ hi ofereixen els diferents serveis d'atenció a la petita infància i les seves famílies, més enllà de si han tingut plaça o no a l'escola bressol perquè es considera que els principals educadors dels infants són les mares, els pares i totes les persones del seu entorn més immediat. L'espai s'ofereix com una possibilitat de compartir, intercanviar coneixements, dubtes, preocupacions i alegries amb la resta de famílies que estan en procés de criar i educar un fill o una filla.

Aquests espais es conceben en la idea, no d'oferir un espai físic, sinó d'oferir un espai psíquic on s'afavoreixi la comunicació, entre iguals i entre pares i fills, partint de la base que el subjecte no es construeix ell sol, sinó que es construeix en base amb la seva continua relació amb els altres. En aquest procés es considera molt important una escolta significativa que permeti observar l'altre. L'acompanyant en aquest cas, mitjançant l'observació, coneix les famílies, les característiques dels nens i els seus progressos, per fer un acompanyament respectuós i ajustat.

L'altre aspecte important és retornar la confiança als pares en la seva capacitat per educar i criar els seus fills.

13

http://www.ajmanresa.cat/web/contingut.php?id_menu=1134&parent=872&idioma=1&area=4&P_HPSESSID=f5cccb1d9017442baf2997a6e69d9b39

També es té especial cura en la dinàmica dels espais evitar, per part de l'equip d'educadors, emetre judicis de valor, i aprendre a respectar i fomentar la diversitat d'estils educatius, intentant afavorir canvis, però no forçant-los.

Espai Nadó

És un espai que pretén potenciar la relació entre el nadó i la família. A L'Espai Nadó es pot compartir amb altres mares, pares i professionals l' experiència, els dubtes o les inseguretats a més dels plaers que comporta tenir un fill. Les activitats són participatives i flexibles per tal de respondre als interessos i les demandes dels assistents.

- Dirigit a: famílies amb infants de fins a 12 mesos.
Horaris: dijous de 9:30 a 11:30 hores.
Lloc: Llar d'infants municipal L'Estel.
Quota: 6 euros mensuals.

Espai familiar

Un lloc de trobada per a famílies amb infants de 12 a 36 mesos. Els infants poden jugar de forma lliure o dirigida. Això els permet relacionar-se amb altres nens, mentre els adults, a més de participar del joc, tenen l'oportunitat d'aprendre a observar-los i intercanviar experiències i coneixements amb la resta de famílies i els professionals del servei.

Es tracten diferents temàtiques relacionades amb l'educació dels fills que es compaginen amb la realització de tallers o activitats lúdiques. Poden assistir-hi la mare, el pare o ambdós, acompanyats del fill o filla.

- Dirigit a: famílies amb infants de 1 a 3 anys.
Horaris: dilluns o dimecres, de 15:30 a 17:30 hores.
Lloc: Llar d'infants municipal L'Estel.
Quota: 6 euros mensuals.

Espai de pares i mares

Un cop al mes, i obert a tota la ciutat, s'ofereixen tallers o xerrades sobre aspectes d'educació i criança dels fills. Un professional, bé sigui del centre o bé sigui extern al nostre servei, proposa un taller o una xerrada formal durant una hora amb temes d'interès.

- Dirigit a: famílies amb infants de 0 a 3 anys.
Horaris: Un dilluns de cada mes, de 18:00 a 19:00 hores.

Lloc: Llar d'infants municipals.

Quota: Gratuït

Pati obert

El pati de l'escola s'obre a les famílies no escolaritzades de la ciutat de Manresa que ho desitgin. Acompanyats de professionals es fa joc lliure i algunes propostes que han de permetre aprendre a observar als nens a través del joc i potenciar la relació entre iguals.

Dirigit a: famílies amb infants de 0 a 3 anys.

Horaris: Dijous de 16 a 18 hores a la Llar d'Infants La Lluna. Divendres de 16 a 18 a la Llar d'Infants Petit Príncep.

Quota: Gratuït

MUNICIPI DE CASTELLDEFELS. LA CASA DELS INFANTS.

És un centre municipal per a infants i famílies, on els nens i les nenes creixen, aprenen i es diverteixen i on les famílies es troben per parlar de l'educació dels seus fills i filles. La Casa dels Infants està concebuda com un centre educatiu integral per a la petita infància i les famílies.

Tots els serveis educatius del centre comparteixen un mateix projecte educatiu. Posa atenció a la diversitat de necessitats dels infants petits i llurs famílies.

La Casa dels Infants ofereix moltes activitats amb espais diversos i acollidors, amb activitats educatives per a infants de 0 a 3 anys.

A més, és un lloc de trobada per a famílies amb criatures petites i dona suport als pares i les mares per a la criança i educació dels seus fills i filles.¹⁴

Espai familiar

Servei Educatiu Municipal per a Infants de 0 a 3 anys i llurs famílies. Els infants hi participen acompanyats d'alguna persona adulta del seu medi familiar. Juguen sense perills, en un espai preparat per divertir-se i aprendre fent activitats que els interessin. Les famílies poden jugar amb els infants, poden observar-los i veure els seus progressos. La trobada de famílies és un temps per participar **en grup** i compartir les experiències d'educar els seus fills i filles.

¹⁴ casainfants@castelldefels.org / http://www.castelldefels.org/casainfants/doc_generica.asp?dogid=1267

Ofereix professionals, amb qui parlar sobre l'educació i la criança de les criatures amb horaris de matí i tarda. Els grups d'Espai Familiar es troben 2 cops per setmana.

- Dirigit a: famílies amb infants de 0 a 3 anys.

Horaris: Matí o tarda, dos cops per setmana.

Lloc: La casa dels infants

Quota: ?

Altres propostes

COMPARTIR L'EXPERIÈNCIA D'EDUCAR amb famílies i amb infants

- Dirigit a: famílies amb infants de 0 a 3 anys.

Es tracta d'un quadern impulsat la Regidoria d'Educació de l'Ajuntament de Castelldefels, per contribuir al diàleg entre els diferents agents educatius, des de *La Casa dels Infants*, centre educatiu municipal per a infants i famílies. El projecte educatiu del centre considera les famílies com a primeres educadores dels seus fills i filles; però els infants, a més de la seva família (pare, mare, germans, avis), també necessiten altres espais educatius, l'escola i la seva comunitat.

En la selecció dels continguts hi han participat professionals de diversos àmbits (la salut, els serveis socials, l'educació, el lleure i els mitjans de comunicació) i tres grups de mares i pares dels *espais familiars* de *La Casa dels Infants*, totes elles persones que treballen o bé es relacionen amb infants i amb famílies.

Educar és una tasca per ser compartida. Per aquesta raó, en aquest quadern es plantegen algunes qüestions que volen afavorir el diàleg dins de la família entre els adults i amb els infants; també per oferir suport i promoure l'intercanvi d'experiències entre famílies i amb professionals, sobre la criança i l'educació dels nens i nenes més petits.

MUNICIPI DE BARCELONA. PROGRAMA JA TENIM UN FILL DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

“Ja tenim un fill” és un programa itinerant, ubicat en els diferents barris de la ciutat. Compta amb una sèrie de professionals que pertanyen a l'àrea de l'educació i de la salut. És de caràcter educatiu i està pensat per a les parelles que acaben de tenir un fill, especialment per a les mares i els pares que l'han tingut per primera vegada.

Majoritàriament s'atenen les dones i els seus nadons durant els primers mesos de vida.

Entre els propòsits del programa, hi ha el fet de donar suport, personal o material, a aquells que en necessitin, però sobretot facilitar espais de trobada i d'intercanvi. En ells, s'hi promou l'ajuda mútua tenint com a nexa d'unió la maternitat. El suport es realitza des de la reciprocitat. En el transcurs quotidià del programa són les mares, sobretot, les que s'aconsellen entre elles, s'informen i fins i tot s'acompanyen en el creixement dels seus fills i filles. Els professionals només hi intervenen en moments puntuals. Amb aquesta idea es pretén evitar l'aïllament que les famílies poden arribar a sofrir, especialment les dones, en els primers moments de la maternitat. En aquests espais hi ha una gran varietat de perfils, des de dones universitàries de classe mitjana – alta que han decidit deixar la seva feina temporalment per ocupar-se dels seus fills i filles, fins a dones immigrants o persones més properes a la pobresa. La varietat sempre permet més opcions en l'intercanvi.

Què es pretén? Disposar d'un lloc on compartir la vivència de la maternitat recupera la idea de criança compartida i mostra que no hi ha una única manera correcta d'educar els fills i les filles per part de les famílies.¹⁵

- Dirigit a: famílies amb infants menors d'un any.

Horaris: depenent dels barris i de les Àrees Bàsiques de Salut (ABS). Sessions setmanals

Lloc: a concretar

Quota: Gratuït

- Professionals: derivats per l'equip de Pediatria de l'Àrea Bàsica de Salut de referència

Temes:

- educació sanitària i psicomotricitat
- puericultura
- aspectes evolutius del nen
- coneixement dels recursos socials per la família

MUNICIPI DE CASTELLAR DEL VALLÈS. ESCOLA DE PARES I MARES

ESCOLA DE PARES I MARES .Aquest és un projecte organitzat per les regidories de Sanitat i Benestar Social i Ensenyament de l'Ajuntament¹⁶, amb la col·laboració de les

¹⁵ <http://www.l-h.es/tramits/detallTramit.aspx?cr=88088&pl=105649&id=1>

¹⁶ <http://www.castellarvalles.cat/noticia.php?id=10277>

AMPA dels centres escolars d'educació primària i d'educació secundària obligatòria de la vila.

El projecte d'escola de Pares i Mares el trobem situat dins dels projectes que, a nivell comunitari, es porten a terme en l'àmbit de la població adulta del Programa Municipal Sociosanitari de Castellar del Vallès.

- **OBJECTIU GENERAL**

Facilitar una informació i un suport psicosocial i pedagògic que procuri unes eines a la família com a nucli encarregat de garantir el benestar dels infants i adolescents. La proposta del curs present és la següent:

a) Sessions de treball

En aquest cas es segueix la metodologia clàssica (xerrada inicial, treball en grups i discussió final, amb entrega de material escrit als pares).

b) Conferències

Aporten la visió general d'un especialista de reconegut prestigi sobre algun tema d'especial interès.

c) Tallers

Tracten aspectes rellevants del desenvolupament infantil de l'etapa de 0 a 3 anys.

d) Seminaris - taller

Volen aprofundir en el tema plantejat, per això consten de més d'una sessió.

- Dirigit a: famílies
Horis: a concretar segons la proposta.
Lloc: a concretar.
Quota: a concretar.

Altres propostes

PARLEM DE... En aquest municipi també hi ha la proposta de xerrades i tallers desglossats en tres períodes d'edat.

- Dirigit a: famílies amb infants de 0 a 3 anys.
Horis: a concretar
Lloc: a concretar
Quota: a concretar

OBJECTIUS

. Transmetre informació i pautes d'actuació concretes davant de problemes.
. Proporcionar recursos als pares i mares per afrontar les situacions pròpies de l'edat.
En aquest cas la Secretaria de Famílies i d'Infància del Departament de Benestar i Família també col·labora amb el municipi amb el programa "**Créixer amb tu**" dins del

marc de formació per a pares i mares amb infants de 0 a 3 anys. El cicle complet són sis tallers que tractaran aspectes rellevants del desenvolupament infantil d'aquesta etapa evolutiva.

- Dirigit a: famílies amb infants de 3 a 12 anys.

Horaris: a concretar

Lloc: a concretar

Quota: a concretar

OBJECTIUS

- . Transmetre coneixements i pautes d'actuació amb relació als fills.
- . Prevenir conductes i situacions de risc psicosocial en l'àmbit de la família.
- . Afavorir la comunicació entre els membres de la família.
- . Proporcionar recursos als pares i mares per afrontar la problemàtica socioeducativa.
- . Fomentar la participació dels pares i de les mares en temes d'interès socioeducatiu.

- Dirigit a: famílies amb nois i noies de secundària.

Horaris: a concretar.

Lloc: a concretar

Quota: a concretar

OBJECTIUS

- . Transmetre coneixements i pautes d'actuació en relació amb els models d'alimentació dels adolescents, a l'assetjament escolar i a l'habilitat per resoldre conflictes a l'adolescència i pre-adolescència.
- . Fomentar la reflexió entre els pares i mares sobre els temes esmentats.

MUNICIPI DE STA MARIA DE CERVELLÓ. ESCOLA MUNICIPAL DE PARES I MARES.

L'Escola Municipal de Pares i Mares (EMPM)¹⁷ neix amb la voluntat de donar continuïtat a les activitats que en cursos anteriors han organitzat les AMPAs i que s'han adreçat a la formació de les famílies, amb xerrades o tallers, i recull una de les principals línies d'actuació definides per la Comissió d'Infància i el Fòrum d'Educació del Projecte Educatiu de Santa Coloma.

Amb aquest objectiu s'ha creat l'Escola Municipal de Pares i Mares, una comissió ciutadana integrada per les persones que promouen i participaven en les activitats

¹⁷ <http://www.santacolomadecervello.org/pec/empm/empm2.htm>

organitzades des de les AMPAs i d'altres que han treballat a la comissió d'Infància del Projecte Educatiu de Santa Coloma. Amb el patrocini de la Regidoria d'Educació, l'Escola Municipal de Pares i Mares vol oferir una formació continuada a les famílies, amb tallers i debats oberts a totes les persones del municipi.

- QUÈ ÉS L'ESCOLA MUNICIPAL DE PARES I MARES?

És un grup de treball que ofereix una sèrie d'activitats: xerrades i ponències informatives i formatives, taules rodones, debats, etc.... Es vol aconseguir una educació integral de l'infant, tenint present els centres educatius, llars d'infants i les llars familiars.

S'envia informació de les activitats a través de l'agenda del poble, web de l'ajuntament, díptics informatius repartits per les escoles del municipi i a les bústies del municipi, les escoles bressol, etc..., per tal que la informació arribi al major nombre de persones possible.

Des d'aquest projecte es creu que les famílies tenen una funció educativa central en el desenvolupament dels nens amb la creença que són un model per a l'infant i no han estat formats per a això. Existeixen principis, estratègies i tècniques educatives suficientment estudiades que poden ajudar-nos a sentir-nos segurs i eficaços en la educació dels nostres fills i filles. Es vol oferir assessorament, orientació i informació als pares i mares per afrontar les necessitats educatives dels nostres fills i filles. També fomentar la comunicació i l'intercanvi d'experiències entre pares i mares i facilitar la comunicació, les relacions i el clima familiar.

Es fan diferents formats de tallers, conferències, escola de pares, programa Ja som pares per a infants de 0 a 12 mesos,

- Dirigit a: famílies.

Horaris: depenent de les activitats, tallers, conferències, escola de pares, programa JA SOM PARES,...

Lloc: a concretar

Quota: a concretar.

MUNICIPI D'OLOT. AULA DE FAMÍLIA.

Aula de Família¹⁸ neix a partir d'un treball conjunt de les Associacions de Mares i Pares (AMIPA) dels centres educatius d'Olot i s'insereix dins de l'Institut Municipal d'Educació d'Olot.

¹⁸ <http://ime.olot.cat/default.aspx?NIVELL0=13&ACCIO=PORTAL>

Aula de família ofereix a les famílies un espai i un temps de reflexió per aprendre més sobre els seus fills, néts, ... sobre el seu desenvolupament, les seves inquietuds. També ofereix publicacions, cicles de xerrades, escola de mares i pares, tallers i atenció personalitzada a les famílies de la ciutat.

Dins d'aquestes espai s'ofereixen diversos recursos, entre ells:

- **XERRADES I TALLERS** durant tot l'any.
 - Dirigit a: famílies.
 - Horaris:quinzenals o mensuals depenent del taller o xerrada.
 - Lloc: al Casal Marià.
 - Quota: a concretar

- **CRAMP.** Centre de Recursos per a mares i pares. Aquest espai d'orientació educativa està adreçat a les famílies que tenen fills i/o filles de 0 a 18 anys amb dubtes, dificultats en l'educació dels fills. S'hi pot trobar orientació i pautes educatives amb sessions individualitzades. El professional hi atent quinzenalment una tarda a la setmana.
 - Dirigit a: famílies.
 - Horaris:dimarts de 16 a 19:30 quinzenalment .
 - Lloc: edifici de l'Institut Municipal d'Educació.
 - Quota: a concretar

- **Escola de pares i mares** amb dos espais diferenciats de 12 a 16anys i de 3 a 12 anys, amb reunions quinzenals d'hora i quart cadascuna on s'ofereixen eines de treball, orientacions i pautes educatives.
 - Dirigit a: famílies amb infants de 3 a 12 un grup i de 12 a 18 anys un altre grup.
 - Horaris:reunions quinzenals .
 - Lloc: a concretar.
 - Quota: a concretar

Àmbit escolar

ESCOLA DE PARES AMPA MARIAN AGUILÓ

Aquesta escola¹⁹ edita cada any una escola de pares amb servei de guarderia per facilitar l'assistència dels progenitors.

¹⁹ <http://www.apamaquilo.net/escolapares/escolapares.php>

- L'assistència és un dia fixat durant nou setmanes d'octubre a novembre.
- L'objectiu de l'escola és millorar la relació paterno-filial amb una metodologia basada en la tècnica de modificació de la conducta. Els nens han d'esdevenir adults i això només s'aconsegueix educant la responsabilitat, la responsabilitat dels seus actes i les conseqüències d'aquest. Es basa en l'assumpció de les conseqüències (ja sigui amb la retirada d'un estímul o reforç positiu)

Intenta conciliar les pautes educatives de l'escola amb les familiars amb l'assessorament psicològic als pares.

En les sessions es dona material i exercicis pràctics que es comenten cada setmana. Cada grup és d'un màxim de 12 persones.

AMPA CEIMP PARC DEL GUINARDÓ²⁰

Conferències i edició dels fullets de la FAPAC d'assessorament a pares i mares. La finalitat d'aquestes conferències és ajudar a mares i pares a entendre millor com funcionen certs temes educatius i donar-los pautes que els facilitin la seva funció educadora.

ESCOLA THAU BARCELONA²¹

S'ofereix un espai de formació i un lloc de trobada de pares i mares.

- Objectius:
 - Buscar la coherència entre la línia pedagògica de l'escola i l'educació que els pares donen als seus fills,
 - proporcionar coneixements pedagògics i psicològics que donaran confiança i seguretat als pares en la seva tasca educativa i,
 - oferir a les famílies un lloc de trobada i reflexió on puguin compartir i contrastar els seus punts de vista.
- Com:
 - Sessions en grups de 6 a 8 pares-mares, un dels quals fa de moderador. Els grups es mantenen estables al llarg de quatre anys.
 - Es troben un cop al mes. Cada mes es treballa un tema i abans de cada trobada es lliura un material de preparació.

²⁰ <http://www.edu365.cat/ampaparcguinardo/escolapares1.htm>

²¹ <http://thaubcn.iccic.edu/Internet/CAT/Fam%C3%ADlies/Escola+de+pares/Escola+Pares+07.htm>

- Després de cada sessió es proporcionen lectures i bibliografia referents al tema tractat.
- Es fa una sortida de convivència, pares i fills, a finals de cada curs i una conferència anual a càrrec d'un expert.
- La formació té una durada de quatre anys i la matrícula s'obre cada dos cursos. L'activitat no suposa cap cost econòmic per als pares.
- La metodologia que es segueix és activa. Es fan debats, taules rodones, en algunes sessions hi participen adolescents. La dinàmica és variada i engrescadora.

COL·LEGI CLAVER . Raïmat.²²

S'estableixen grups per intercanviar experiències, amb l'assessorament d'experts, ocasionalment es convida a participar nois i noies en el diàleg i es promouen vincles d'amistat.

- Objectius
 - Millorar la relació pares-fills.
 - Coneixements psicològics i pedagògics per guanyar en confiança.
 - Millorar nosaltres com a pares: eduquem pel que som més que pel que sabem.
 - Avançar en la relació de parella.
- Com?
 - Reunions de sis o set matrimonis, animats per uns monitors.
 - Amb metodologia activa i participativa.
 - Abundant material escrit que facilita preparació o ampliació dels temes.
 - Un parell de conferències donades per especialistes.
 - Oportunitat per fer un cap de setmana orientat a la parella.

IES LA MALLOLA ESPLUGUES DEL LLOBREGAT²³

L'AMPA IES La Mallola és una associació de mares i pares de l'institut sense ànim de lucre, què l'únic que pretén amb l'ajut i la major col·laboració possible de tothom és poder ajudar a què els nostres fills i filles puguin rebre una educació integral

²² http://www.claver.fje.edu/Internet/CAT/pares/Portada_EP.htm

²³ http://www.edu365.cat:8801/~ampa2197/qui_som.html

- Objectius:
 - Establir unes relacions i una comunicació el més fluïdes possibles amb l'equip directiu i l'equip docent del Centre.
 - Tenir cura del serveis complementaris per què garanteixin un bon funcionament educatiu (menjador, servei de biblioteca, activitats extraescolars, etc.).
 - Participar en l'organització de l'Escola de Pares i Mares.
- També inclou conferències sobre la parella.

Àmbit privat

FUNDACIÓ CLARET

Fundació Claret, és una fundació impulsada pels Claretians de Catalunya.

Va ser creada l'any 1998 amb l'objectiu de promoure iniciatives adreçades a investigar i fomentar l'experiència i la comunicació de valors humanitzant-los.

Actualment la Fundació Claret ha fixat com a prioritat adreçar-se a la família per la seva importància decisiva en la transmissió de valors. *Família forum* és un programa d'actuacions a favor de la família, que inclou també altres iniciatives:

El portal **familiaforum.net**²⁴. és un portal web de i per la família. Des d'una vocació de servei, una perspectiva oberta i amb un enfocament professional, vol ajudar i donar resposta a les qüestions que preocupen a les famílies en la convivència familiar i en l'educació i cura dels fills i dels avis. Pretén:

SENSIBILITZAR els pares i a la resta de la família de la importància de crear un estil de família positiu que afavoreixi el desenvolupament de cada un dels seus membres i permeti a la família viure i transmetre una vida feliç, plena i constructiva.

INFORMAR I APORTAR RECURSOS ÚTILS sobre les qüestions que preocupen a tota la família.

FORMAR I ORIENTAR en les qüestions més de fons que afecten als valors, el sentit de la vida i el discerniment ètic.

FOMENTAR LA REFLEXIÓ I EL DEBAT sobre temes importants de l'actualitat social, cultural i religiosa en relació a la família.

CREAR UN ESPAI INTERACTIU on els usuaris puguin relacionar-se amb l'equip del portal i amb altres usuaris

²⁴ <http://www.familiaforum.net/>

INSTITUT D'ESTUDIS DE LA SEXUALITAT I LA PARELLA

Aquesta institució²⁵ ofereix dins dels seus serveis una escola de pares i mares a demanda de municipis, AMPA, consell comarcals,...

Escola de pares i mares

L'**Escola de pares i mares** consisteix en un **cicle variable de sessions de treball**, dirigides a pares i mares, d'una durada aproximada d'hora i mitja a dues hores cadascuna, dividides en tres parts:

- una primera part de presentació del tema,
- una segona part de treball en petits grups, i
- una tercera part de comentaris, debat i preguntes.

Amb aquest model de treball, l'**Escola de pares i mares** pretén anar més enllà de ser un simple cicle de conferències, per a convertir-se en una activitat pedagògica participativa, en el que el punt de partida és la pròpia experiència dels pares i mares assistents.

- Dirigit a: famílies amb infants de totes les edats.
Horaris: a concretar ; sessions quinzenals d'hora i mitja – dues hores.
Lloc: Entitat organitzadora o seu de l'Institut.
Quota: a concretar.
- Grups de 14-30 persones màxim
- Professionals: psicòlegs, pedagogs i professionals de la medicina.

FEAC. FAMÍLIA ESCOLA ACCIÓ COMPARTIDA

El programa FEAC²⁶ compta amb:

- Els Butlletins: FAMÍLIA/ESCOLA acció compartida, és el butlletí que arriba a més de 47.000 persones, conté temes preparats per les distintes etapes i edats dels fills/alumnes.
- Trobades: Espais de diàleg i reflexió educativa integrats per pares, mares, mestres i professors. Actualment hi ha més 600 grups FEAC a les nostres escoles.

²⁵ <http://www.iesp.info/escola.htm>

²⁶ <http://www.seccat.com/feac>

- El suport del FECC: La Fundació Escola Cristiana de Catalunya compta amb una infraestructura de suport i manteniment del programa FEAC.

Participar en el programa FEAC vol dir realitzar cinc trobades durant el curs i rebre els 5 Butlletins que ens faciliten el començar a dialogar en els grups integrats per pares, mares, mestres i professors d'una determinada escola.

- Objectius:
 - Crear un clima continuat de relació educativa entre l'escola i les famílies que hi ha confiat l'educació dels seus fills.
 - Un estímul que motivi el desig d'un diàleg formatiu amb els mestres i professors de l'escola.
 - Establir un àmbit formatiu en el qual els protagonistes siguin, conjuntament, els pares i mares que ho desitgin i alguns dels mestres i professors/es que a l'escola són els tutors de llurs fills.
 - Ajudar les famílies a compartir els criteris educatius de l'escola i a donar suport a la tasca que realitza amb llurs fills, de manera que aquesta tasca esdevingui, cada dia més, una "acció compartida" per les famílies i l'escola.
 - Ajudar els mestres i professors a conèixer i comprendre les preocupacions de les famílies en relació amb l'educació dels seus fills, que són els alumnes de l'escola.
- Dirigint a: pares, mares i mestres amb infants de totes les edats.
Horaris: a concretar ; 5 trobades durant el curs escolar.
Lloc: Escola organitzadora.
Quota: a concretar.
- Professionals: mestres i pares.

Resultats

1. Àmbits des d'on s'actua

La recerca realitzada ha donat multituds de referències tant en l'àmbit municipal com nivell d'AMPAs de diferents centres. Força iniciatives trobades a nivell municipal concreten que han sorgit arrel de les iniciatives i demandes de les AMPAs dels centres escolars.

No així en el cas de la Generalitat que no és fàcil trobar actualment els vincles que s'ocupen de la formació i orientació a les famílies.

En l'àmbit privat trobem més aviat organismes i institucions que donen suport teòric amb articles a la tasca educativa les famílies. Existeixen però, organismes que s'especialitzen en la formació a pares i mares i que actuen a demanda.

2. Destinatari

A nivell municipal i autonòmic, l'oferta està dirigida generalment a tres grans grups:

- petita infància (0-3). En alguns casos, l'oferta està desglossada en atenció de 0-12 mesos i de 12 mesos a 36.
- de 3 a 12 anys
- de 12 anys a 18

En les actuacions de les AMPAs hi ha una acció general vers les famílies sense concretar. Tan sols, en els que participen en el programa FEAC, els butlletins i les reunions estan especificades per edats: 0-6 anys, Primària, Secundària-Batxillerat.

3. Objectius

Hi ha un consens general a nivell municipal i autonòmic per potenciar el vincle afectiu entre els infants i els pares, així com fomentar l'observació dels fills per aprendre a respondre a les demandes i necessitats, especialment en els primers anys de vida, on, a la majoria d'ofertes està desglossat en dos períodes (0-12 mesos/ 12-36 mesos)

En els cas de les ofertes municipals, es dóna molta importància a la interacció entre els pares com a mitjà formatiu i relacional i es considera primordial la tasca dels pares com a principals formadors.

També dins dels objectius destaca la importància d'afavorir una bona comunicació dins de la família així com donar recursos i pautes d'orientació. És per això, que també, en totes les ofertes municipals, d'AMPAs, privades i des de la Generalitat es complementa sempre amb possibilitats de xerrades, conferències i tallers al marge de les escoles de pares i mares.

En gairebé totes les escoles de pares que es promouen des de les AMPAs i des del programa FEAC es destaca com un objectiu important, afavorir la comunicació Família- Escola en una mateixa línia d'actuació i una coherència pedagògica a part de la formació dirigida a les famílies en l'àmbit estrictament familiar.

4. Qui porta les escoles de pares i mares i els programes de formació?

En les iniciatives municipals i de la Generalitat, queda clar que la conducció de grups i de xerrades bé donada per un o un grup de professionals psicòlegs, pedagogs, educadors socials, o professionals de la salut (en el cas del programa Ja tenim un fill).

No queda clar en les iniciatives de les AMPAs, i en el cas del FEAC, no hi ha un professional conductor sinó que són mestres, pares o mares formats en el mateix programa els que s'encarreguen de conduir.

5. Periodicitat de les reunions, ofertes.

Existeix una varietat important: des de sessions quinzenals (aula d'Olot) fins a variants mensuals, quadrimestrals o concentrades en semestres igualment com amb les cerrades, conferències i tallers.

Algunes edicions d'escoles de pares i mares són bianuals, altres anuals.

6. Relacions amb el marc referencial

Les diferents propostes i múltiples referències confirmen a nivell de la Generalitat de Catalunya, municipis i AMPAs la creença de la necessitat de formació dirigida als pares, sobretot si es té en consideració que les iniciatives municipals han sorgit majoritàriament per la demanda dels mateixos pares dels centres escolars. També es constata la necessitat d'un temps i reflexió constant i en funció de l'edat dels fills, en l'exercici de l'educació per part dels pares.

La formació té una important vessant : d'afavorir la gestió familiar donant pautes i afavorint els vincles afectius i la bona comunicació.

7. Altres aspectes a destacar.

a) En els diferents temaris i ofertes s'han trobat tan sols quatre referències a l'àmbit de la parella:

- Xerrada a l'Institut Municipal d'Educació d'Olot
- IES la Mallola d'Esplugues de Llobregat
- Col·legi Claver
- Institut d'estudis de la sexualitat de la parella²⁷

b) Només en el programa "Ja tenim un fill" es fa especial menció a la diversitat familiar provinent de la diversitat cultural i en especial de la immigració creixent a Catalunya.

c) La iniciativa de l' Institut Municipal d'Educació d'Olot en el Centre de Recursos de Pares i Mares CRAMP, com a única referència trobada a l'assessorament individual en l'oferta autonòmica, municipal, privada i d'AMPAs.

²⁷ Annex 10.1

Entrevistes

La relació completa de les entrevistes efectuades es pot trobar a l'annex 9.2. En aquest apartat farem un resum de les diferents qüestions tractades per comentar després els resultats obtinguts.

Dades

EDUCACIÓ

1. Què és educar?

- Saber fer o dir a cada moment el que toca.
- Preparar una persona per afrontar les dificultats de la vida; per valdre's per ella mateixa, per tenir habilitats socials.
- Ensenyar-li a viure.
- Formar els nens com a persones amb una escala de valors personals i del lloc on vivim.
- Crear sers que puguin engrandir la societat, bones persones per si
- Formar persones felices
- Construir persones
- Ajudar a treure el millor que tenim les persones

2. Què destacaria com a més important en l'educació dels fills?

- Que es visqui l'estimació i l'educació en valors. Respecte, tolerància i responsabilitat.
- Afecte, seguretat i límits. Normes, límits, afecte i diàleg
- Comunicació entre tots els membres del nucli familiar.
- Corresponsabilitat
- Compartir
- Fer de model, ser imatge pels fills
- Sentir-se protegit
- Comprensió
- Els vincles que s'estableixen
- Confiança i presència

3. Quin creu que són els mínims educatius on tots ens hauríem de posar d'acord?

- Respecte és l'aspecte més
- La relació amb els altres, tenir

destacat en totes les entrevistes.

- Reconèixer i tolerar l'altre
- Ser crítics
- Saber estimar
- Sentit comú
- Ajudar-los a viure amb menys
- Que sàpiga adaptar-se als diferents contextos;

amics,...

- Sinceritat
- Bones maneres
- Civisme
- Paràmetres afectius.
- Autonomia

4. Quines són les principals habilitats necessàries per gestionar l'educació dels fills i la vida familiar?

- Saber gestionar les emocions	- Tolerància.
- Saber demostrar les emocions	- Bons observadors.
- Diàleg-comunicació.	- Accessibles, propers.
- Ser adult, madur;	- Que no facin demagògia.
- ser conseqüent,	- Paciència
- ser constant.	- Comprensió
- Aprendre a escoltar	- Amor
- Aprendre a dialogar	- Empatia
- Arribar a acords consensuats	- Que la parella vagi alhora, que siguin coherents envers els fills
- Coherència	tots dos.
- Fermesa	

5. Quina és la responsabilitat dels pares en l'educació dels fills?

Tota i amb acord amb les escoles

Majoritàriament la responsabilitat dels fills és dels pares

Els pares senten les bases però no són l'únic model. Són els fonaments.

Un nen es forma en els primers anys de la seva vida com a persona, per tant els principals responsables són els pares. Hi ha una dita africana que diu que per educar un nen cal la tribu sencera, però els pares són les figures bàsiques. Si el nen és una casa, els pares són les parets d'aquesta. I és millor que no hi sigui (per mort, o separació) que, que hi sigui i no faci el seu paper.

FAMÍLIA I SOCIETAT

6. Quins són els principals canvis que percep respecte a les generacions anteriors en la vida familiar?

- Menys diàleg
- Més abundància material
- Més oberts
- Més “cal fer-ho tot”!, joc diversió,...
- Massa permissivitat, els nens gairebé ho decideixen tot! Societat adolescent.
- Canvis de rols entre pares i avis; confusió de rols
- Existeixen diferents tipologies de famílies.
- Cada cop es gratifica més als fills amb bens materials.
- Molta tensió pels deutes de les famílies, i això crea tensió en els fills.
- Cada cop la gent vol més de tot ; això demana més temps treballant i el temps que es dedica als fills és amb tensió.
- Existeix un desequilibri entre el nivell d'execució real i els d'aspiracions. Això provoca constants tensions, por i frustracions.
- Permissivitat dins la família. Menys autoritaris.
- Cada cop es volen més estímuls.
- Es proven forces.
- Més llibertat, però tot costa més. Abans creies més perquè tenies més por.
- Sobreprotecció
- No ha de faltar de res
- Societat facilista, sense esforç
- No hi contenció, fallen normes. Desorientació.
- Els nens prenen decisions que no estan preparats per prendre

7. Quins factors creus que són els més importants en els canvis actuals de les relacions familiars i les dinàmiques que si donen al seu si?

- Crec que la gent està ofegada pel consumisme i l'impacte mediàtic és brutal.
- Canvi en el sistema de creences ; no cal patir ;
- Poder adquisitiu, ho tenen abans de desitjar-ho i no hi ha esforç per aconseguir res del que volen. Tot els hi ve donat.
- Incorporació de la dona al treball.
- Diversitat cultural.
- Molts mitjans audiovisuals, sobretot per Internet.
- S'ha perdut la cultura de l'esforç.
- La hipoteca

- La societat a canviat, hi ha diferents costums, hi ha molta cosa i cal seleccionar, saber triar. Hi ha més ambigüitat, el món ha perdut la forma.
- Semblaria que històricament després d'un estat de repressió hi ha una època de "laissez faire", una relaxació que és on ens trobem ara.
- Ara hi ha molta diversitat i es dona una responsabilitat excessiva a l'escola.

8. Què destacaria com a més característic en les famílies actuals?els infants actuals?els adolescents actuals? els joves actuals?

En general parlaria de la uniformitat, tots són més o menys iguals (costums, roba, moda, música,...) segueixen les tendències generals per no quedar enrere, poc interès, poca identitat individual dins dels diferents perfils de joves, adults, nens,...

En general als nens els costa acceptar una NO, i això provoca una intolerància a la frustració. El No dels tres anys per un chupa-chup serà el no dels 10 anys per un mòbil. Hi ha una intolerància al fracàs.

- Els pares volen evitar frustracions i patiments.
- Hi ha poca preparació per gestionar la vida.
- Existeix un contrast entre el que es vol transmetre i el que el nen vol.
- Els fills ja no són el més important.
- Els fills són molt dependents dels pares
- Més permissivitat, nens més immediats.
- Por a la frustració.
- Tenen massa de tot, són indiferents.
- Manquen pares coherents, se'ls estima però no es "casen" amb la coherència.
- L'estrès
- No hi ha patrons rígids d'hàbits, de costums.

9. Quines són les principals preocupacions de les famílies d'avui?

- Poca capacitat de frustració.
- Massa informació a una edat massa prompta.
- Són el centre; massa protagonistes
- Desinhibits.
- Conflicte de models davant la pluralitat
- Immediates.
- Falta de previsió.
- Arribar a final de mes
- Les drogues, consum, sectes

- Compondre límits sense maltractar els nens. No acabem de veure el nord
- O les famílies es desviuen pels fills o hi ha un cert abandó; no són incompatibles.

10. Quines són les principals problemàtiques dels nens? Joves? Pares?

- Falten límits seria l'aspecte més consensuat.
- Falta esperit crític, falta criteris.
- Existeix una mala prioritització i organització.
- No som prou responsables dels nostres actes.
- Arribar a final de mes;
- Pels pares de primària els estudis i pels adolescents, sortir, les drogues, consum, sectes,....
- La preocupació per saber si els fills se'n sortiran, per la seva seguretat, control, guarda, una hiperprotecció compatible també amb l'abandó.
- Els nens estan hiperestimulats, hi ha una manca de guia.
- Els adolescents. S'ha perdut el període de transició, o ets adult als 16 o nen més enllà dels vint.
- En els joves hi ha una pèrdua de perspectiva de futur.
- La família no té les idees clares, què volen, què és important. dificultats per entendre's.
- Les famílies o no saben el que poden o no poden, o canvien massa sovint de criteri.
- Hi ha coses que els joves tenen més fàcils i d'altres més difícils

11. Comenta la frase “una parella que funciona és una família que funciona”.

6 dels 10 enquestats han estat d'acord. La millor escola pels nenes és la parella i el funcionament a casa.

En general hi estaria d'acord, però també hi ha parelles que funcionen però la seva escala de valors fa que no toquin de peus a terra.

Té més números de ser funcional, però cal que siguin tolerants entre tots dos. Facilita les coses tenir un mateix projecte de parella.

El problema és si la parella és funcional o no. No és causa – conseqüència.

12. Quines són les principals necessitats de les famílies?

- Temps, espais de convivència i tranquil·litat. Aquest seria l'aspecte més consensuat.

- Viuen per damunt les seves possibilitats; existeix un xoc cultural en el cas de la immigració, sobretot a l'hora de tenir fills (ells creuen que n'han de tenir molts al marge de la seva situació).
- Diàleg
- Integritat i coherència entre el que es diu i el que es fa.
- Idees clarificadores.
- Tenacitat, compromís, perseverança, propòsit.
- Intenció mantinguda de voler sortir-se'n.
- Parlar i respectar-se

PAUTES EDUCACIONALS

13. Quina creu que és la millor manera d'educar?

- Els pares, han de donar imatge.
- Donant temps de qualitat.
- Respecte, tolerància i compromís. Ser imatge, un model creïble i coherent.
- Comprendre
- A voltes el model de família no s'ajusta a la realitat; la família ofega, és massa tancada, crea dependència, no deix créixer. Cal als primers anys de vida, però després ha de fomentar l'autonomia i donar llibertat.

14. Quin paper juguen els límits? Quin paper juguen les normes?

Imprescindibles, clars i ben gestionats. Necessaris. Flexibles. Pactades. Cal que hi hagi una P de parada. No es poden processar tots els estímuls alhora, cada cosa al seu temps. Calen límits però cal anar donant autonomia amb l'edat.

15. Quin paper juguen els càstigs? Tipus, maneres,

- El càstig sense diàleg, no. Millor parlar de conseqüències.
- Més que càstigs, hauríem de parlar de conseqüències lògiques. No tot és permès. Són necessaris, són les conseqüències d'haver transgredit un límit, una norma. Cal guanyar-se el dret a ...
- Podríem parlar d'alternatives. Si davant d'un límit es generen alternatives, tu pots escollir.
- Cal que l'altre l'accepti; però a voltes cal com a contenció i reparador.

Els càstigs són una manera de posar límits. Cal que siguin:

- sincers
- clars
- conseqüents
- coherents
- constant, concret i curt
- immediats

16. Quin paper juga el temps dedicat?

Ens cal temps. L'important és que sigui de qualitat. Totalment consensuat entre tots els entrevistats. Compartint de veritat. Cal temps per reflexionar. És el gran problema. Cal un contacte, més gran com més petit és el nen, en funció de l'edat. En tornant de l'escola algun dels dos progenitors hauria de ser a casa per atendre els fills.

17. Quin paper juga la feina?

- Es treballa massa per la necessitat de guanyar diners per mantenir el tren de vida que portem. Per pagar les vanitats dels pares a costa del temps dedicat als fills.
- Sovint es desaprofita el temps. Cal estimar i donar seguretat
- Els nostres horaris impliquen més guanys econòmics en detriment de la vida familiar.
- No és tant el temps que ocupa real sinó el temps que ocupa en el cap. Estem en el present però sempre pensant en un temps passat o futur.
- Molta importància a la realització laboral; la gent es realitza a la feina, no a la família. La família és un tràmit. Però molts esperen que els fills es facin grans per poder fer la seva.
- Potser amb menys hores treballant i amb menys diners passaríem.

18. Quin paper juguen els diners? Relacionat amb l'anterior.

- No s'ha entès que es pot viure amb menys.
- Hi ha una dificultat real en l'habitatge i els sous; però també hi ha una mala gestió i una inadequada prioritització de preferències.
- A vegades es pretén comprar els nens.
- Depèn de l'escala de valors de la família. Hi ha que els fa servir com a poder, per collar, per fardar del que tinc i els altres no tenen.
- Els diners calen però se'ls hi dóna massa importància.

ESCOLES DE PARES I MARES

19. Quin paper juga els estudis dels pares?

En general com més estudis més importància a l'estudi, però no necessàriament més ben educats els nens.

La majoria d'enquestats han estat d'acord que no hi ha una relació directe.

Sovint amb pares amb NEE és al revés.

20. **el nivell sòcio –econòmic?** No. Unanimitat total en aquesta resposta.

21. ... **la maduresa personal dels pares?** Sí.

22. **creu que tenir fills i fer-los créixer demana una formació extra? O ho porten als gens?**

Cal formació.

Cal sentit comú.

Cal maduresa.

Cal tenir ganes de compartir.

Cal reflexió.

Cal seny.

23. **Creus que un pare infeliç pot ajudar a créixer un nen feliç?... i si és que no... com trenquem aquest cercle?**

Difícil, la projecció dels pares vers els fills és molt forta. Caldrà ajuda des de fora, per sortir del cercle. Serà difícil fer de model. Caldrà conscienciar-se, sobretot a l'adolescència on el nen és un mirall de l'ànima del pare.

24. **Comenta aquesta afirmació:**

“ Abans que el nen neixi els pares haurien d'estar posicionats respecte a l'educació que volen donar als seus fills, i haver analitzat com van ser ells educats dins influirà en el que transmetran al seu fill; haver valorat les seves virtuts i defectes (Javier Urra pàg 27)”

- Cal, perquè els vols tenir? Com els vols educar? Cal ser més conscient de les decisions que es prenen, més responsable.
- Els fills s'assemblen al seu temps, no als seus pares.
- És difícil, perquè abans que el nen neixi no s'han creat vincle. Tu pots fer el teu discerniment i després, quan neix el fill provocar canvis que no esperaves o no tenir controlats. Sovint quan t'hi trobes de veritat no fas el mateix.
- El que tu no vols pels teus fills perquè no t'ha agradat, l'inconscient ja t'ho marca.

25. **Què en pensa d'aquesta afirmació?**

Una escola de pares i mares és quelcom més que un lloc on es va a aprendre d'algú que en sap, d'un expert. És un lloc on es va a descobrir el que se sap de la pròpia experiència amb la finalitat de reconèixer les dificultats i aprendre a superar-les. (Reinhardt, 1991).

Unanimitat en l'acord. Cal aprendre del que has fet malament, reconèixer els errors.

26. Què creu que hauria d'oferir una escola de pares i mares?

- Que els pares no se sentin alumnes, que es pugui compartir experiències, passar de la paraula a l'acció.
- L'oportunitat de ser conscient que sovint el que ens passa a nosaltres també passa als altres. Sense ser ben bé allò de "*mal de muchos consuelo de tontos*", però una mica sí. També amb l'ajuda d'un expert.
- Motivadora per a tots.
- Que no fossin xerrades només ... a vegades cal una ajuda específica.
- Espai per compartir i d'intercanvi
- Suport emocional.
- Formadors específics.
- Grups amb fills d'edat diferents.
- Pautes, marcs referencials.
- Espai per ordenar-me i ordenar.
- Prendre consciència i reafirmar-me
- Eines de reflexió, estratègies.

27. Les escoles de pares i mares a les AMPA, als municipis, als consells, als CAPS, ...? escolar o comunitari?

En general hi ha hagut unanimitat en dir que hauria de ser un servei comunitari, una prioritat a l'agenda dels polítics. Ja que la responsabilitat de l'educació és compartida.

Altres respostes han esmentat que amb relació amb l'escola però no cal que estigui a l'escola, pot ser en un centre cívic, però l'escola ajuda.

També s'ha comentat que caldria a l'escola tenir alguna assignatura més de gestió emocional i resolució de conflictes i, aprendre a prioritzar a la vida.

28. Altres

- És important treballar la imatge del que tinc i del que vull. Que a les escoles de pares es treballi l'impacte de les expectatives i creences. I preguntar als fills també, què n'esperen ells del pares.
- Que la neurosis dels pares afecti el menys possible a la neurosis.
- Tot el món tira les coses que s'espantllen (fent referència als divorcis i a les fractures).
- Cal trobar la manera de fer les escoles de pares motivadores per a tots.

Resultats

EDUCACIÓ

- a. Mínims educatius que es consideren necessaris.
- b. Habilitats necessàries en la vida familiar

1. Què és educar?

Hi ha una diversitat important de respostes, però podríem fer una definició comuna:

Educar és formar persones autònomes, responsables, solidàries, felices, amb una escala de valors.

2. Què destacaria com a més important en l'educació dels fills?

L'afecte que dóna seguretat, confiança, que afavoreix la comunicació, des del respecte i la tolerància transmès des del model dels pares.

3. Quin creu que són els mínims educatius on tots ens hauríem de posar d'acord?

Per damunt de tot EL RESPECTE, passant per la relació amb els altres, que sàpiga estimar i comunicar-ho; que sigui sincer, amb bones maneres i formes, des de l'autonomia i el sentit comú i el sentit crític.

4. Quines són les principals habilitats necessàries per gestionar l'educació dels fills i la vida familiar?

- **Comunicació (saber escoltar, saber comprendre i, saber parlar).**
- **Saber estimar: ser respectuós i ser tolerant.**
- **La gestió de les emocions. L'empatia.**
- **Ser madur, ser adult: conseqüent, constant, ferm, coherent, pacient.**
- **Ser un bon observador.**
- **Ser accessible**

5. Quina és la responsabilitat dels pares en l'educació dels fills?

Els pares són els primers i principals educadors, ja que els primers anys de vida de l'infant són bàsics per al seu desenvolupament. Tanmateix, per educar també cal el suport de la comunitat.

FAMÍLIA I SOCIETAT

- c. Canvis educacionals i socials actuals.
- d. Influència del model adult individual i de parella en la dinàmica familiar.
- e. Preocupacions dels pares i mares envers l'educació dels seus fills.

- f. Trets característics dels adults i infants en la societat actual.
 - g. Principals problemàtiques familiars segons edats.
-
- 6. Quins són els principals canvis que percep respecte a les generacions anteriors en la vida familiar?
 - 7. Quins factors creus que són els més importants en els canvis actuals de les relacions familiars i les dinàmiques que si donen al seu si?
 - 8. Què destacaria com a més característic en les famílies actuals? els infants actuals? els adolescents actuals? els joves actuals?
 - 9. Quines són les principals preocupacions de les famílies d'avui?
 - 10. Quines són les principals problemàtiques dels nens? Joves? Pares?
 - 11. Comenta la frase "una parella que funciona és una família que funciona".
 - 12. Quines són les principals necessitats de les famílies?

Les diferents respostes d'aquest apartat es poden englobar en un comentari comú, ja que, força consideracions es repeteixen en diferents tipus de preguntes: factors, problemes, causes. Tractarem a part la pregunta sobre les necessitats de la família.

Les valoracions respecte als canvis actuals tenen, en general, un component de tipus negatiu o pessimista, i aquest to, a excepció de dues enquestes, s'ha mantingut en general en tot aquest apartat.

La societat actual es percep com:

- **Permissiva, sense límits, adolescent, i facilista.**
- **Els consumisme en totes les seves vessants impregna moltes respostes. Es compra els fills, tenen de tot, no els manca res, cal treballar moltes més hores potser de les que caldria per tenir de tot, al no poder tenir tot el que es vol existeix una important frustració... en definitiva, hi ha la impressió important que el consumisme, amb la necessitat de diners que genera marca una tensió familiar per arribar a final de mes i poder consumir a més de pagar la hipoteca.**
- **Dins de les famílies es dona poc diàleg, una manca de dedicació en temps de qualitat, una manca de coherència, de capacitat de contenció que balla entre la sobreprotecció que a voltes, es gira vers ella mateixa tendint a l'abandó de les funcions parentals de dedicació i contenció. Tant pares com fills no són prou responsables dels seus actes.**

- Important desorientació en els pares alhora de saber posar pautes, límits, i de clarificar rols que ja no estan clars (pares=amics, companys, ... els avis, el paper de la família extensa). No saben gestionar –se ni gestionar. Existeix un conflicte de models davant de la diversitat.
- El temps i l'estrès marquen el compàs del dia a dia.
- Fruit dels aspectes anteriors, als nens els costa molt acceptar un NO, no tenen criteris, estem a la cultura de la uniformitat i de la immediatesa. Tenen accés a massa informació i prenen decisions que no estan preparats per prendre. Estan hiperestimulats.
- En els joves es denota una important pèrdua de perspectiva de futur. Però en la societat actual no tot ho tenen fàcil, hi ha coses que són més difícils que abans.

El perquè és més variat. Es de canvis perquè el món evoluciona, d'època de post-dictadura, de diversitat cultural i un especial paper dels mitjans mediàtics amb un excés d'informació que no es digerible.

El que més preocupa a part dels temes com drogues, sexe, si se'n sortiran a la vida o no, és com posar límits sense maltractar els fills, veure el nord.

Respecte al tema de la parella i la influència d'aquesta en la dinàmica de la família i en l'educació dels fills, no hi ha hagut un clar consens, malgrat que s'admet que, una parella funcional facilita una família funcional.

Necessitats de les famílies:

- Temps, espais de convivència i tranquil·litat. Aquest seria l'aspecte més consensuat.
- Viuen per damunt les seves possibilitats; existeix un xoc cultural en el cas de la immigració, sobretot a l'hora de tenir fills (ells creuen que n'han de tenir molts al marge de la seva situació).
- Diàleg
- Integritat i coherència entre el que es diu i el que es fa.
- Idees clarificadores.
- Tenacitat, compromís, perseverança, propòsit.
- Intenció mantinguda de voler sortir-se'n.
- Parlar i respectar-se

PAUTES EDUCACIONALS

h. Coneixement de les habilitats i eines necessàries per gestionar l'educació dels fills i la vida familiar.

13. Quina creu que és la millor manera d'educar?

Temps, coherència i ser bons models (respecte, tolerància i compromís)

14. Quin paper juguen els límits? I les normes?

Bàsics, necessaris i imprescindibles.

15. Quin paper juguen els càstigs? Tipus, maneres,

Importants, no tot es pot fer. Cal guanyar-se el dret aParlem de conseqüències de transgredir els límits. Cal pactar-los.

16. Quin paper juga el temps dedicat? **Imprescindible: suficient i de qualitat.**

17. Quin paper juga la feina?

En general es creu que es treballa massa perquè socialment:

- **es valora la feina però no la vida familiar; si vols ser algú ho seràs amb una feina.**
- **Es treballa més del compte per mantenir el nivell de vida marcat socialment.**

18. Quin paper juguen els diners?

Relacionat amb el punt anterior, sembla ser que tenir-ne o no tenir-ne, és el que marca el projecte personal dels pares i les famílies, tot i que es reconeix que calen per viure (hipoteca, lloguer, menjar, escola, ...).

ESCOLES DE PARES I MARES

- a. Principals necessitats de les famílies.
- b. Influència del model adult individual i de parella en la dinàmica familiar
- c. Expectatives generals vers una escola de pares i mares.
- d. Grau de satisfacció de l'oferta de formació i acompanyament adreçada a pares i mares

19. Quin paper juga els estudis dels pares?

9 enquestats estan d'acord que no a més estudis fills més ben educats.

20. el nivell socio –econòmic?

D'acord que no a més diners fills més ben educats.

21. ... la maduresa personal dels pares?

Totalment d'acord en la influència d'aquesta variable en l'educació dels fills.

22. creu que tenir fills i fer-los créixer demana una formació extra? O ho porten als gens? **Cal formació, seny, sentit comú i temps per pensar.**

23. Creus que un pare infeliç pot ajudar a créixer un nen feliç?... i si és que no... com trenquem aquest cercle?

En general es creu molt difícil que un pare infeliç pugui criar un fill feliç.

24. Comenta aquesta afirmació:

Abans que el nen neixi els pares haurien d'estar posicionats respecte a l'educació que volen donar als seus fills, i haver analitzat com van ser ells educats dins influirà en el que transmetran al seu fill; haver valorat les seves virtuts i defectes (Javier Urra pàg 27)”

Variabilitat en les respostes. Sovint quan un s'hi troba actua diferent, però si que estarien d'acord tots en que el temps per reflexionar.

27. Les escoles de pares i mares a les AMPA, als municipis, als consells, als CAPS, ...? escolar o comunitari? **En general un servei comunitari.**

Les escoles de pares i mares:

- Que els pares no se sentin alumnes, que es pugui compartir experiències, passar de la paraula a l'acció.
- L'oportunitat de ser conscient que sovint el que ens passa a nosaltres també passa als altres. Sense ser ben bé allò de “*mal de muchos consuelo de tontos*”, però una mica sí. També amb l'ajuda d'un expert.
- Motivadora per a tots.
- Que no fossin xerrades només ... a vegades cal una ajuda específica.
- Espai per compartir i d'intercanvi
- Suport emocional.
- Grups amb fills d'edat diferents.
- Espai per ordenar-me i ordenar-me
- Formadors específics.
- Pautes, marcs referencials.
- Prendre consciència i reafirmar-
- Eines de reflexió, estratègies

1. Relacions amb el marc referencial

- ✓ Calen dues premisses bàsiques perquè la família pugui realitzar les seves funcions:
- que hi hagi estabilitat emocional
- que predomini el pensament adult (responsable, capaç de tenir en compte els altres, ...)

Ambdues anteriors, ajuden a l'adult a saber gestionar les seves emocions i les dels fills, per formar, com diu la OMS, persones sanes:

“Formar persones felices, autònomes, responsables i solidàries”

- ✓ Existeixen dificultats per gestionar els límits, les normes i les frustracions i, que això porta a nens facilistes, poc tolerants, poc respectuosos... “mal educats”.
- ✓ Cal la maduresa personal dels pares (relacionat amb el control i la gestió de les emocions).
- ✓ Cal formar-se, és a dir, cal temps per pensar, reflexionar, parlar, escoltar i escoltar-se.
- ✓ La formació i l'acompanyament dels pares en la seva tasca educativa és una tasca de tota la societat i de la comunitat.

També es confirma l'opinió generalitzada de les hipòtesis de treball:

- ✓ Als pares els manca temps
- ✓ Als pares els manca coherència per la falta de fermesa, constància i consistència en les seves accions.
- ✓ Els pares demanen formació.
- ✓ Els pares tenen dificultats per posar límits i trobar referents clars.

Sessions de treball amb l'Escola amb Pares i mares del Consell Comarcal de la Selva.

Es van realitzar l'observació i la participació en 11 sessions de cinc municipis diferents durant el mes d'abril i el mes de maig. Cada sessió tenia una durada de 2 hores. A l'annex 9.3. trobareu les referències descriptives de les sessions.

Durant aquest temps es van programar tres sessions diferents que es van repetir en els cinc municipis.

PROGRAMACIÓ DE TRES SESSIONS PER MUNICIPI DE L'ESCOLA AMB PARES I MARES		DATA 12-4-07 al 11-5-07	
HORARI SESSIONS DE DUES HORES QUINZENALS		LLOC POBLACIONS ADSCRITES AL PROGRAMA	
PARTICIPANTS 55 MARES, 2 ÀVIES I 2 PARES			
Objectius • Millorar la gestió i resolució de conflictes familiars • Passar l'enquesta d'avaluació de l'escola de pares i mares de la practicant Laura Vila-Orriols • Passar l'enquesta d'educació i família de la practicant M. Helena Tolosa Costa. • Comentar bibliografia • Propiciar una major confiança, autoestima i seguretat entre els participants			
Activitat • Treball sobre la documentació teòrica sobre la base de la resolució de conflictes. • Treball sobre la documentació en forma de vinyetes de casos pràctics. Exposició i discussió • Treball sobre el document pràctic d'un cas de conflicte familiar pares-adolescents. • Comentari de diferent bibliografia • Enquesta per omplir del grau de satisfacció amb l'escola amb mares i pares • Enquesta per omplir d'educació i família			
Recursos: Documentació teòrica sobre la base de la resolució de conflictes / documentació en forma de vinyetes de casos pràctics. Ambdues dels programes DEDALO i PROTEGO. Article sobre la família funcional Article sobre l'alimentació. Documentació sobre cas pràctic. Fotocòpia de bibliografia Articles de l'alimentació dels fills i la família funcional Text sobre pensament per augmentar l'autoconfiança i el control. Enquestes de grau de satisfacció amb l'escola de pares i mares Enquestes de família i educació			

4.3.1. Dades

MUNICIPIIS	LLOC	HORARI	Sessions observades	ASSISTENTS
1	Ajuntament	Divendres de 9 a 11 de la nit	2 sessions	3 mares, un pare i una àvia
2	Biblioteca de l'escola pública	Dimecres de 3 a 5 de la tarda	3 sessions	4 mares
3	Casa de cultura (sala adequada per activitats varies)	Dijous de 3 a 5 de la tarda	2 sessions	3 mares
4	Llar d'Infants	Dijous de 6 a 8 de la tarda	Cap sessió	8 mares i un pare
5	Casa de cultura, en una sala adequada per activitats varies	Dimecres de 3 a 5 de la tarda	2 sessions	8 mares
6	Casa de cultura, en una sala adequada per activitats varies	Divendres de 9 a 11 del vespre	2 sessions	11 mares

L'assistència a les sessions per part dels usuaris ha estat variable en funció de dues o tres persones, menys en el cas d'un municipi on l'assistència sempre és constant i el cas d'un dels municipis que durant les dues sessions van venir solament tres persones i no sempre les mateixes.

4.3.2. Resultats

1. Participació a les sessions

En general la participació és força activa, tot i que ve marcat pel grup. Tan sols un municipi ha estat més aviat poc participatiu. Les mares es veuen contentes i venen amb ganes d'escoltar i participar.

2. Dinàmica de les sessions

En els grups se sol seguir força el temari i les propostes per la sessió. La diferència entre els grups està en la durada d'aquestes, ja que, primer es solen atendre qüestions variades que preocupen als assistents. Aleshores, depèn del grup aquesta dinàmica lliure sol ocupar més o menys estona de la sessió i l'activitat pròpiament programada s'allarga més o menys.

El psicopedagog desenvolupa el seu rol d'acompanyant a voltes en funció d'expert i a voltes en funció de mare.

En tots els grups l'ambient i la dialèctica és distesa i cordial. Les diferències estan en la quantitat d'intervencions i la participació de més o menys membres, tot i que es força igualat.

3. Relacions amb el marc referencial

a) En totes les sessions, de manera més o menys explícita s'ha fet referència als límits:

- per tenir dubtes de com i quan posar-los
- per tenir dificultats per que siguin complerts sense oposició.

b) En diverses ocasions s'ha fet referència a la millora de la gestió de les emocions i de la vida familiar des de l'assistència a l'escola amb pares i mares.

Qüestionaris

A continuació presentarem les dades obtingudes dels qüestionaris i les gràfiques corresponents. Anirem destacant el més destacat de cada apartat.

En primer terme desglossem els qüestionaris per grups:

- **usuaris del servei (65 persones de 10 municipis diferents)..**

Població: 67

Enquestes contestades: 17

- **mestres de l'escola de La Salle de Sta. Coloma de Farners (30).** S'ha modificat el perfil, s'ha passat l'enquesta a tots els pares delegats dels cursos d'infantil, Primària i ESO.

Enquestes contestades: 34

- **mestres de l'escola (Castell de Farners 10).** S'ha passat de manera voluntària als pares de l'aula de P4

Enquestes contestades: 18

- **pares i mares de l'escola D'ART.** No s'ha comptat amb aquest col·lectiu.

- **pares i mares de la llar d'infants municipal Mainada.** No s'ha comptat amb aquest col·lectiu.
- **educadores i mestres de la llar d'infants municipal Mainada.** No s'ha comptat amb aquest col·lectiu.
- S'ha demanat la col·laboració a l'escola de pares de Sta. Coloma de Farners que es realitza a l' institut IES Sta. Coloma de Farners.

Població: 20 Enquestes contestades: 3

- **Altres (professors de La Salle, psicopedagoga del C.C. de La Selva,...)**

Enquestes contestades: 3

Total d'enquestes 75

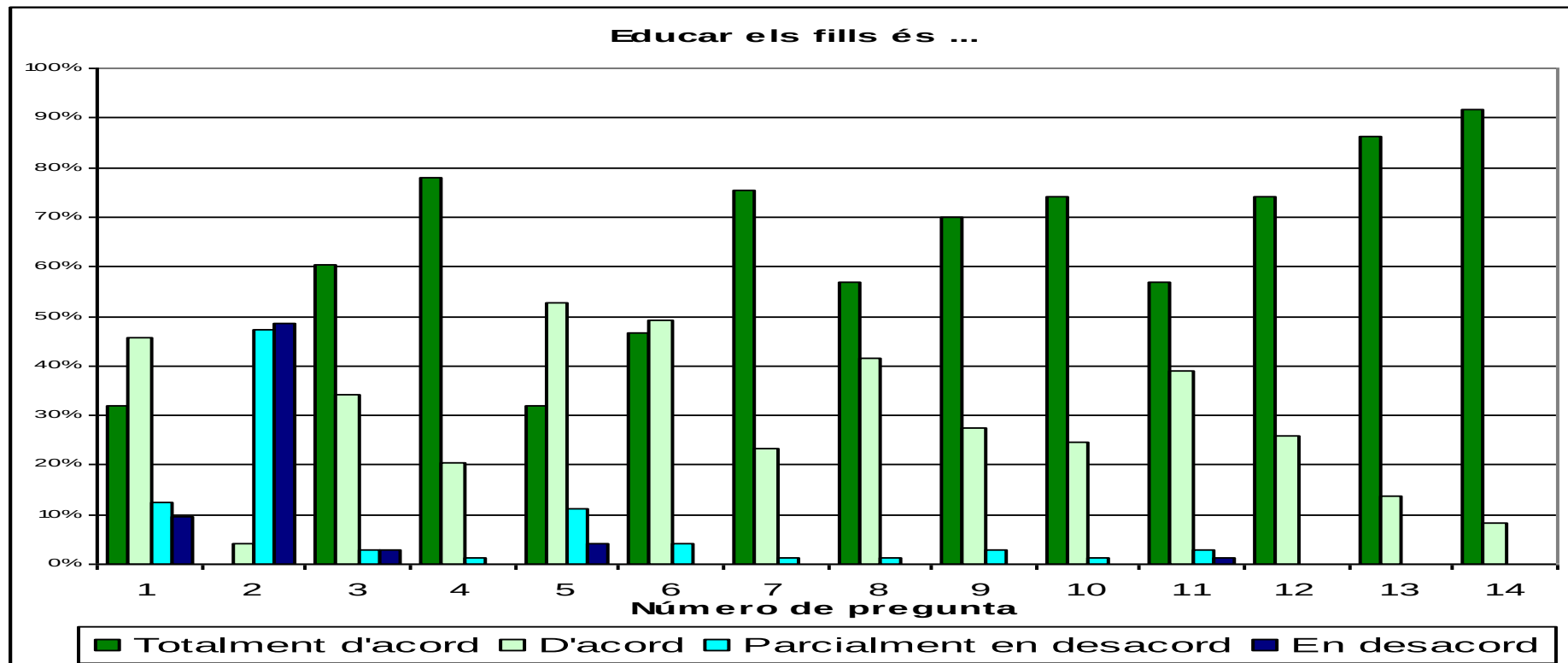
D'aquestes enquestes se n'ha descartat :

- 1 per ser d'una àvia , ja que no quedava clar si les valoracions les feia pel seu fill de 41 anys o pel net que té a càrrec de 5 anys.
- 1 per ser d'un pare amb fills de 19 i 20 anys.

Dades descriptives i resultats

	EDUCAR ELS FILLS ÉS	Totalment d'acord	D'acord	Parcialment en desacord	Totalment en desacord
1	Saber fer o dir a cada moment el que toca.	32%	46%	13%	10%
2	Donar als fills allò que volen	0%	4%	47%	49%
3	Preparar una persona per afrontar les dificultats de la vida	60%	34%	3%	3%
4	Formar persones amb valors	78%	21%	1%	0%
5	Fer de model, ser testimoni del que volem que aprenguin	32%	53%	11%	4%
6	Ajudar-los a viure sense necessitar tantes coses	47%	49%	4%	0%
7	Donar la seguretat psicològica que necessiten els fills	75%	23%	1%	0%
8	Estimular al compromís personal i social...	57%	42%	1%	0%
9	Formar persones per ser felices	70%	27%	3%	0%
10	Construir persones amb criteris i coherents	74%	25%	1%	0%
11	Educar les emocions	57%	39%	3%	1%
12	Ajudar a treure el millor que tenen els fills	74%	26%	0%	0%
13	Formar persones felices, autònomes, responsables i solidàries	86%	14%	0%	0%
14	Dedicar temps de qualitat als fills, estar al seu costat	92%	8%	0%	0%

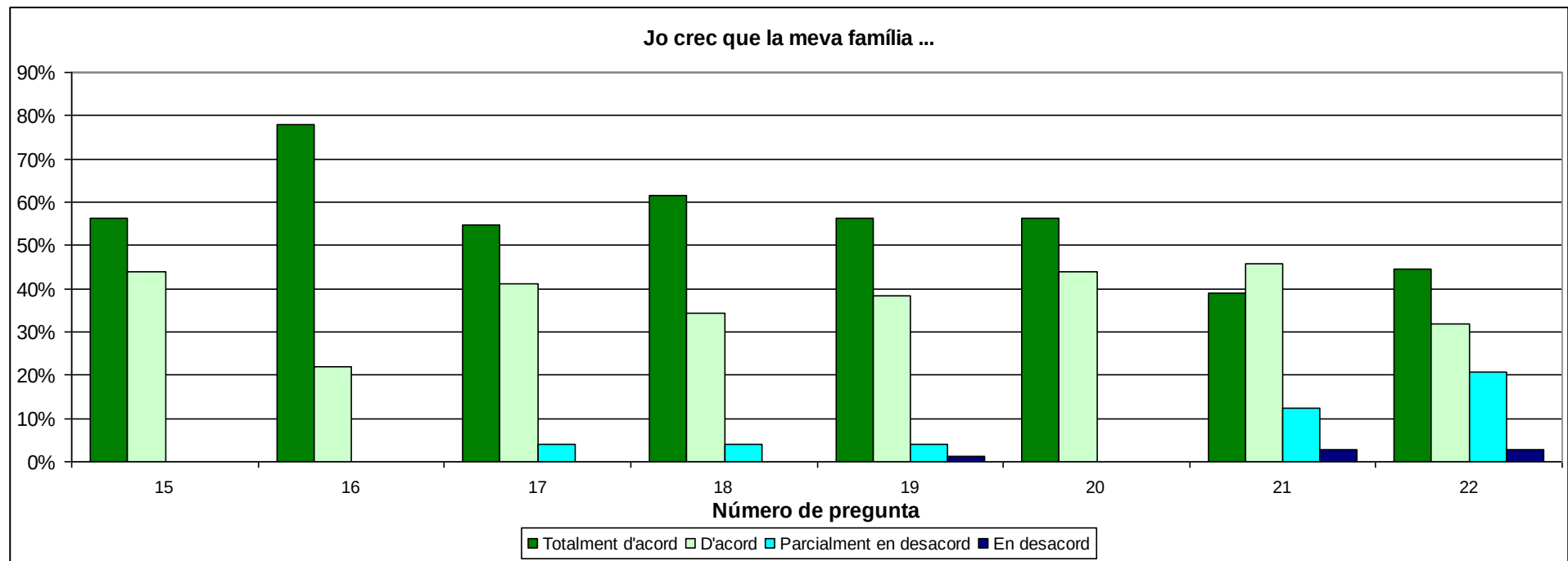
- ✓ La gran majoria de pares estan d'acord que EDUCAR demana temps de qualitat dedicat als fills
- ✓ La majoria estan d'acord que educar els fills és formar persones FELICES, AUTÒNOMES, RESPONSABLES I SOLIDÀRIES
- ✓ L'educació té a veure amb els valors , amb donar seguretat psicològica als fills i amb la gestió de les emocions, amb el compromís social i personal, amb tenir criteris.
- ✓ Més del 80 % estarien d'acord que l'educació té a veure en fer de testimoni, de model, tot i que , només un 32% estarien totalment d'acord. Juntament amb la qüestió 1 són les que tenen una major dispersió de resultats.
- ✓ La gran majoria està d'acord en què educar és ajudar viure sense necessitar tantes coses i afrontar les dificultats de la vida.

	JO CREC QUE A LA MEVA FAMÍLIA....	Totalment d'acord	D'acord	Parcialment en desacord	Totalment en desacord
15	Ajudo a fer créixer i madurar els meus fills	56 %	44%	0%	0%
16	Valoro els meus fills i els faig sentir estimats	78%	22%	0%	0%
17	Hi ha una bona convivència en general	55%	41%	4%	0%
18	Tinc uns valors i els vull transmetre als meus fills	62%	34%	4%	0%
19	Sóc prou madur/a per criar-los i educar-los	56%	38%	4%	1%
20	Ajudo als meus fills a ser autònoms	56%	44%	0%	0%
21	Jo faig de pare/mare dels meus fills i no d'amic	39%	46%	13%	3%
22	El més important és que els meus fills estiguin bé de salut	44%	32%	21%	3%

La conformitat dels enquestats amb els ítems d'aquest apartat és força generalitzada. Val la pena destacar dos aspectes:

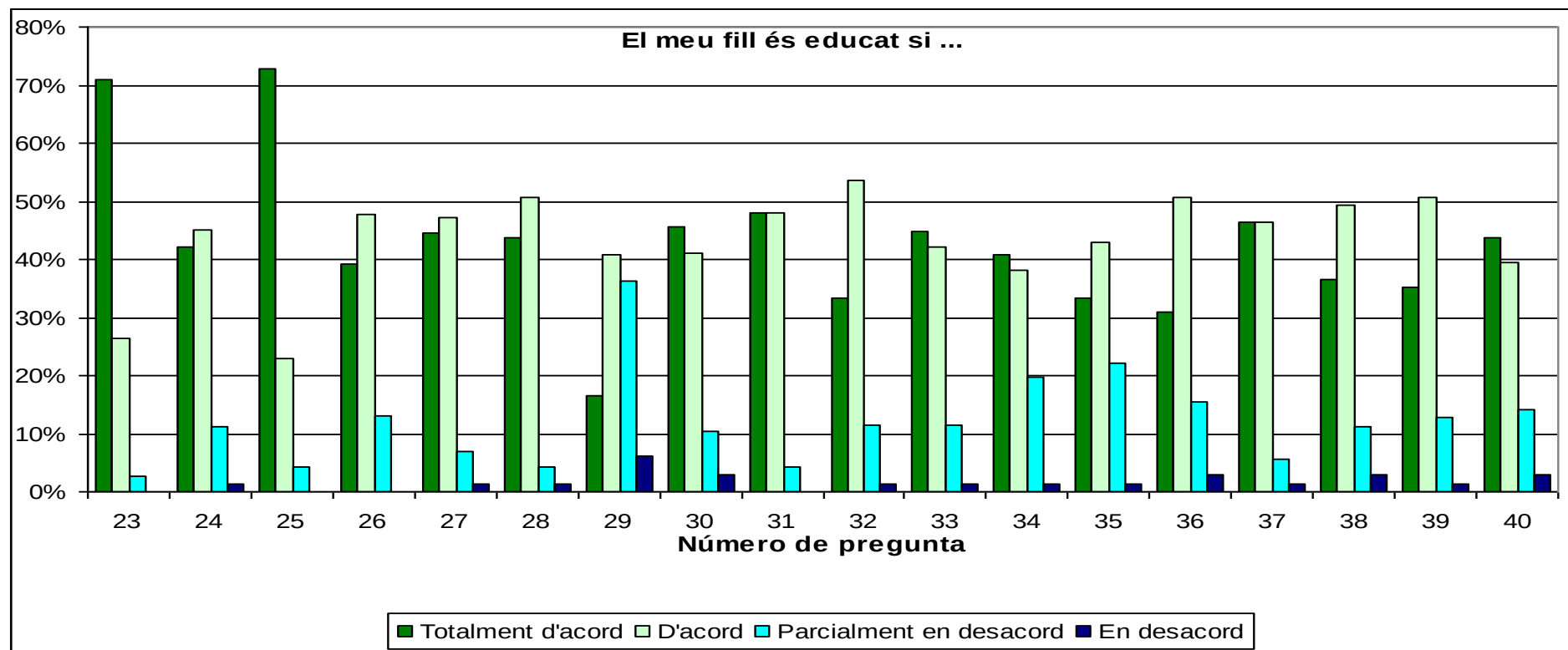
- ✓ Hi ha una visió positiva de la tasca que es realitza com a pares i mares, en el sentit de "sóc prou madur, digne, ...".
- ✓ Hi ha dispersió entorn la pregunta del rols de pares-mare-amics. En general sí, però,
- ✓ La pregunta 22 es podria considerar ambigua i fora de lloc, i la dispersió de les respostes ho ratifiquen.

- **Com es distingeix un nen-adolescent-jove-adult ben educat**

	CONSIDERO QUE EL MEU FILL ÉS EDUCAT SI... (allò que pel pare/mare és signe important que el seu fill és ben educat independentment de l'edat que tingui aquest, i amb el que s'hi esforçaran perquè ho assoleixi)	Totalment d'acord	D'acord	Parcialment en desacord	Totalment en desacord
23	És respectuós i tolerant	71%	26%	3%	0%
24	Té esperit crític, criteri propi	42%	45%	11%	1%
25	Sap estimar	73%	23%	4%	0%
26	Sap gestionar les seves emocions i es fa càrrec de les dels altres	39%	48%	13%	0%
27	Sap demanar i expressar bé les seves emocions i les seves demandes	44%	47%	7%	1%
28	Sap adaptar-se a l'entorn on està	44%	51%	4%	1%
29	Es vesteix quan li diuen, menja el que li diuen i va a dormir quan li diuen a partir dels sis anys	17%	41%	36%	6%
30	No sol pegar als companys d'escola	46%	41%	10%	3%
31	És sincer	48%	48%	4%	0%
32	Obeeix als pares	33%	54%	12%	1%
33	No pega	45%	42%	12%	1%
34	No menteix	41%	38%	20%	1%
35	No interromp als adults quan parlen	33%	43%	22%	1%
36	Respecta els horaris: de menjar, sopar, estudi, joc, dormir.	31%	51%	15%	3%
37	Té una correcta autoestima	46%	46%	6%	1%
38	Té un tarannà optimista i comunicatiu	37%	49%	11%	3%
39	Sap adaptar-se als canvis i als reptes de la vida	35%	51%	13%	1%
40	No agafa les coses dels altres	44%	39%	14%	3%

- ✓ Els valors del respecte i la tolerància es valora en primer terme com a molt important així com el saber estimar.
- ✓ El control emocional, una correcta autoestima , i la no violència majoritàriament.
- ✓ L'adaptació a l'entorn també forma part de la “bona educació”.
- ✓ Els ítems que fan referència a conductes són els més dispersos 35,36 i 29.
- ✓ No mentir sorprèn que tingui un percentatge de 21% en desacord, quan, el valors de la sinceritat tan sols en té un 4%.

- **Coneixement de les habilitats necessàries per gestionar l'educació dels fills i la vida familiar.**

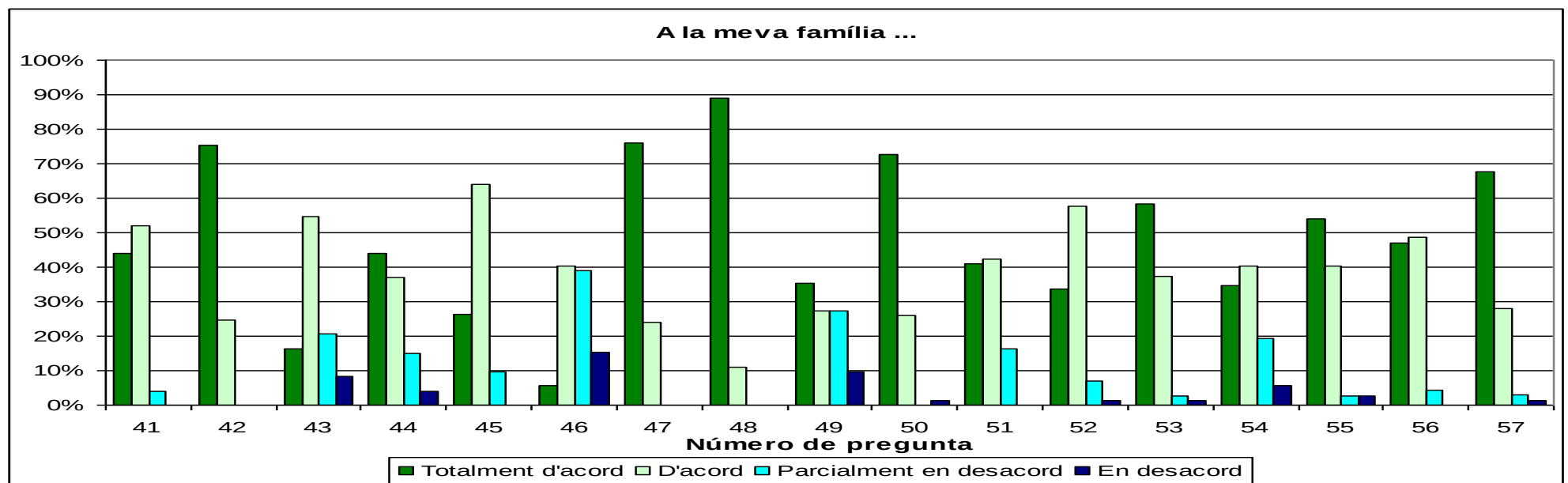
	A LA MEVA FAMÍLIA....	Total acord	D'acord	Parcial desacord	Total desacord
41	A casa hi ha una bona comunicació	44%	52%	4%	0%
42	Els meus fills se senten estimats	75%	25%	0%	0%
43	Jo sé controlar les meves emocions	16%	55%	21%	8%
44	Tinc en compte l'educació que jo he rebut, el que em va agradar i el que no em va agradar alhora d'educar els meus fills	44%	37%	15%	4%
45	Quan poso una norma, en general es compleix i s'assumeix per part dels meus fills	26%	64%	10%	0%
46	A vegades incompleixo alguna norma o criteri que hem acordat per als meus fills	6%	40%	39%	15%
47	Estic al seu costat quan em necessita	76%	24%	0%	0%
48	Accepto que els meus fills no són tots iguals	89%	11%	0%	0%
49	Tracto els meus fills igual en tot	35%	27%	27%	10%
50	Demano perdó als fills si crec que m'he equivocat	73%	26%	0%	1%
51	No dic mentides	41%	42%	16%	0%
52	Tinc temps per pensar sobre l'educació dels meus fills amb la meva parella	34%	58%	7%	1%
53	Tinc temps per pensar sobre l'educació dels meus fills	58%	38%	3%	1%
54	Dedico prou temps als meus fills	35%	40%	19%	6%
55	Accepto el meu fill tal i com és	54%	40%	3%	3%
56	Em considero una persona feliç	47%	49%	4%	0%
57	La meva parella m'estima i els fills ho saben	68%	28%	3%	1%

Els pares estarien d'acord que en general:

- ✓ hi ha una bona comunicació a les famílies, els fills se senten estimats, els pares estan al seu costat, que no tots els fills són iguals, que els pares demanem perdó si ens equivoquem, que tenim temps i reflexionem sobre l'educació dels fills sols i en parella, que la vida de parella és satisfactòria i que els pares es consideren persones felices.

La dispersió de respostes està en:

- ✓ Dediquem prou temps als fills, els pares diem mentides, no sempre controlem les nostres emocions, no tractem a tots els fills iguals.
- ✓ Més de la meitat dels pares reconeixen que a vegades incompleixen alguna norma o criteri que hem acordat per als meus fills malgrat que, una àmplia majoria reconeix que quan posa una norma, en general es compleix i s'assumeix per part dels meus fills.
- ✓ La reflexió sobre l'educació rebuda pels adults també presenta un cert grau de dispersió.

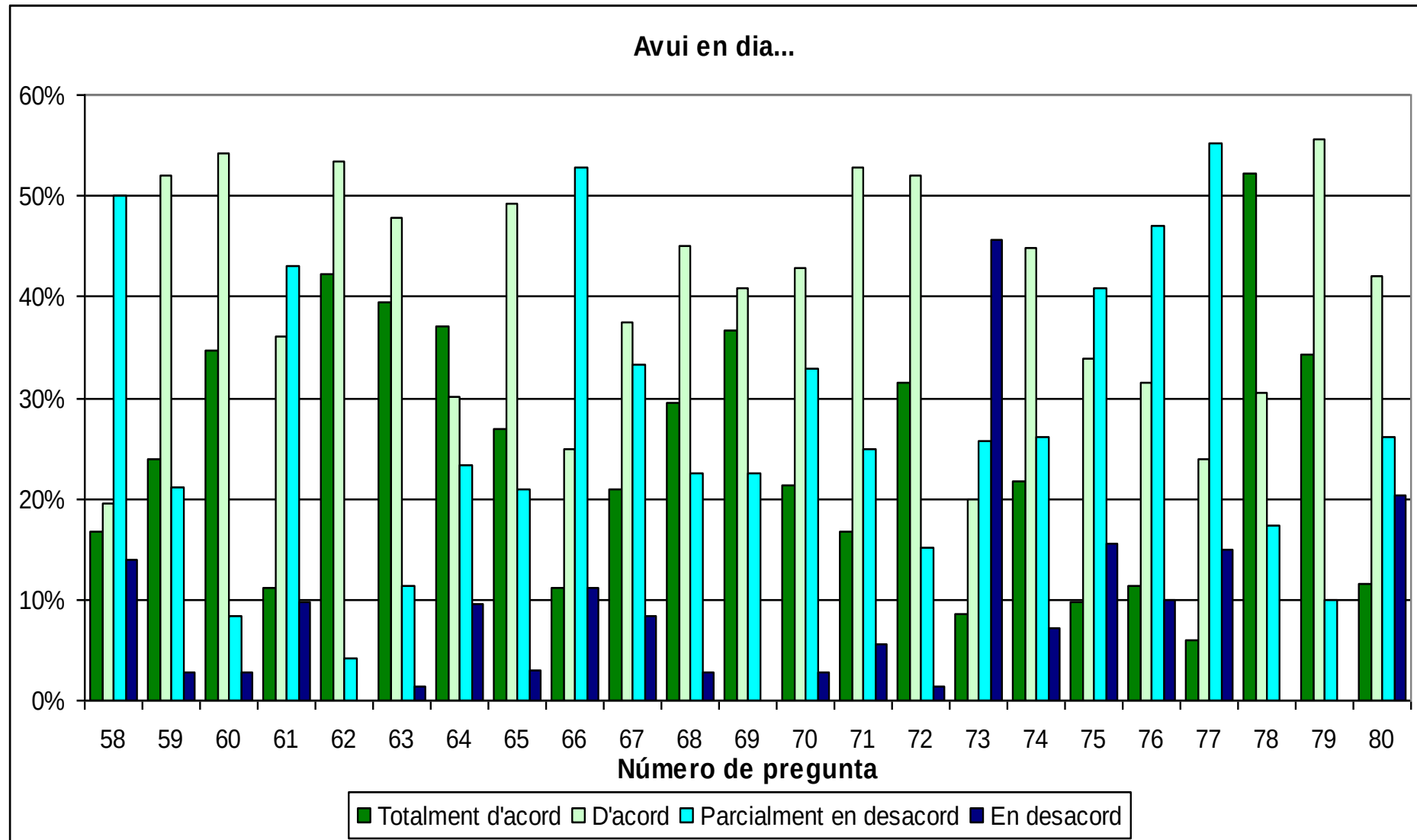

- Trets característics de les famílies (pares i fills) en la societat actual.

	JO PENSO QUE AVUI EN DIA	Totalment d'acord	D'acord	Parcialment en desacord	Totalment en desacord
58	La família està en crisi	17%	19%	50%	14%
59	La família és diferent: ni millor ni pitjor	24%	52%	21%	3%
60	La família esta canviant	35%	54%	8%	3%
61	Tenim molta informació i pocs criteris per escollir	11%	36%	43%	10%
62	Els models familiars són diferents, hi ha més varietat	42%	54%	4%	0%
63	Alguns pares tenen poc sentit comú	39%	48%	11%	1%
64	La família delega part de la seva responsabilitat a l'escola	37%	30%	23%	10%
65	Hi ha un desequilibri entre el que volem fer i el que podem fer.	27%	49%	21%	3%
66	Vivim pensant sols en el present	11%	25%	53%	11%
67	Els rols familiars no estan clars: els pares volen ser pares, amic, germà,...	21%	38%	33%	8%
68	Els pares han de treballar moltes hores	30%	45%	23%	3%
69	A la nostra societat no hi ha temps. Cada cop s'ha de fer més i més de pressa	37%	41%	23%	0%
70	La societat és molt adolescent: permissiva i facilista	21%	43%	33%	3%
71	El temps actuals fan més difícil la tria i la presa de decisions envers l'educació dels fills. Hi ha més matisos.	17%	53%	25%	6%

72	Avui en dia els pares volen evitar les frustracions dels fills	32%	52%	15%	1%
73	Els nens tenen drets i no deures	9%	20%	26%	46%
74	Els nens són el centre de les famílies	22%	45%	26%	7%
75	Els nens tenen massa informació	10%	34%	41%	15%
76	Els joves han perdut la perspectiva de futur	11%	31%	47%	10%
77	La parella té dificultats i no troba qui l'ajudi a superar-les	6%	24%	55%	15%
78	L'índex creixent de separacions afecta els infants	52%	30%	17%	0%
79	El treball dels pares marca la vida familiar	34%	56%	10%	0%
80	Ara estem millor que abans	12%	42%	26%	20%

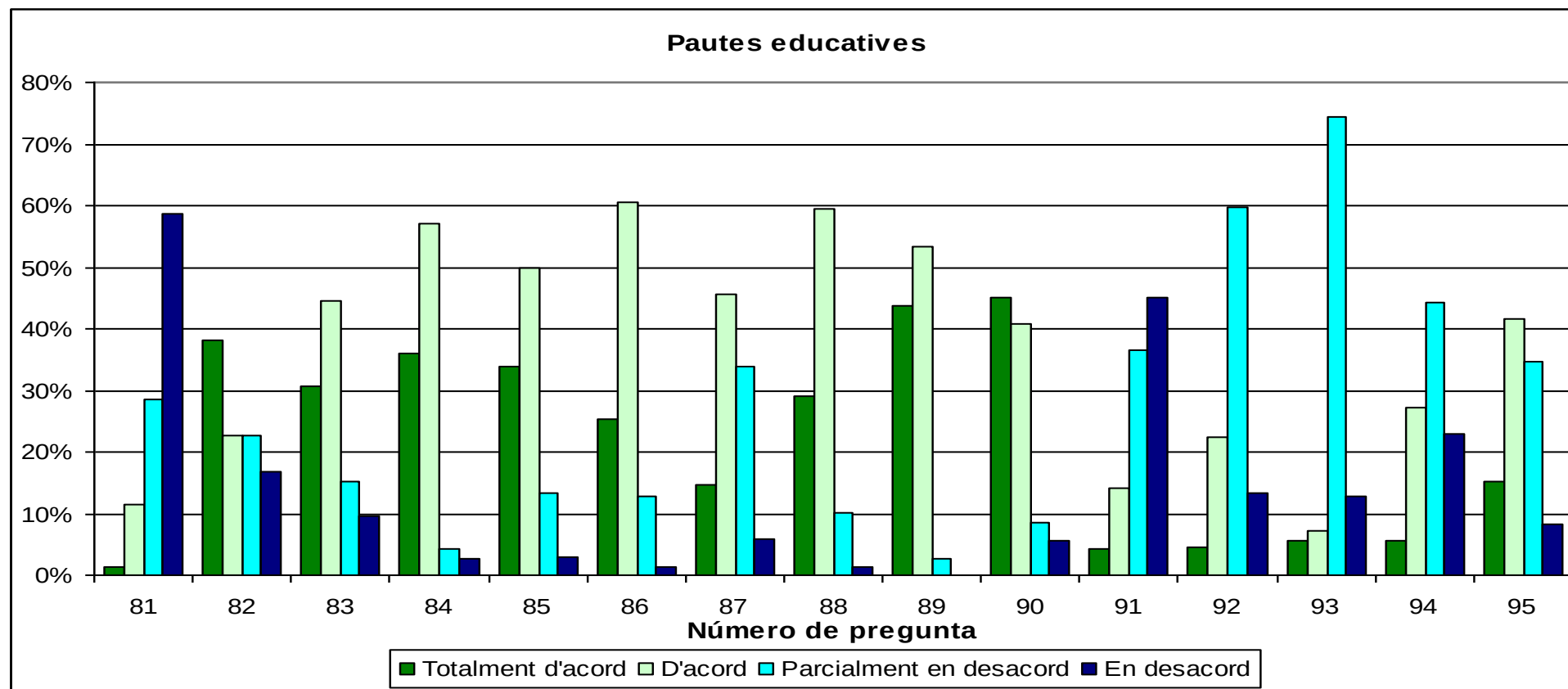
- ✓ Una àmplia majoria són conscient que la família com a entitat està enmig d'un procés de canvi o evolució, en part per una varietat i diversitat més important, que dificulten la tria de criteris.
- ✓ Força consens en la manca de sentit comú, els pares han de treballar massa, manca temps, els pares són proteccionistes, la societat és facilista, la parella troba dificultats i li manca recolzament, així com, l'opinió que l'índex creixent de separacions afecta la vida familiar.
- ✓ Dispersió respecte a si la família delega les seves funcions, els drets i deures dels infants i si els nens són o no el centre.
- ✓ Destaquem la dispersió respecte la sentència "ara estem millor que abans", i "els joves han perdut la perspectiva de futur".
- ✓ Hi ha una dispersió important en l'ítem 67 que esmenta que els rols familiars no estan clars.

- **Pautes educatives**

	JO CREC QUE	Totalment d'acord	D'acord	Parcialment en desacord	Totalment en desacord
81	Els càstigs físics són necessaris de tant en tant	1%	11%	29%	59%
82	Els càstigs físics mai són necessaris	38%	23%	23%	17%
83	Les conseqüències de no complir les normes és millor pactar-les amb el nen	31%	44%	15%	10%
84	Els càstigs són conseqüències de no complir les normes o transgredir els límits.	36%	57%	4%	3%
85	Els càstigs han de ser reparadors	34%	50%	13%	3%
86	Jo sóc respectuosa i educada amb tothom	25%	61%	13%	1%
87	Acostumo a premiar els meus fills	15%	46%	34%	6%
88	Cada un de vosaltres (pare-mare) esteu d'acord en les pautes familiars més importants i actueu alhora	29%	59%	10%	1%
89	Hi ha un bon ambient a la meva família	44%	53%	3%	0%
90	El temps que no treballo estic amb el meu fill	45%	41%	8%	6%
91	No tinc temps per educar el meu fill com voldria	4%	14%	37%	45%
92	El meu fill ha de fer el que jo dic, perquè sé què li convé	4%	22%	60%	13%
93	Els meus fills són com són i no els puc canviar.	6%	7%	74%	13%
94	Hauria de ser més coherent	6%	27%	44%	23%
95	A casa pactem les normes i els límits entre els pares i els fills	15%	42%	35%	8%

- ✓ Les dues primeres preguntes haurien de tenir percentatges similars per ser la mateixa pregunta formulada de forma diferent.
- ✓ Hi ha un desacord important respecte a l'ítem "els meus fills són com són i no els puc canviar" que sorprèn tenint en compte la resposta a la pregunta 55 "Accepto el meu fill tal i com és" on el 94% estaven d'acord en dir que si. Els acceptes però esperes canviar-los? Una certa paradoxa.
- ✓ La resta de preguntes hi ha una miscel·lània important de respostes. En general s'intueix la importància del diàleg i els pactes a l'hora de parlar de càstigs o conseqüències.

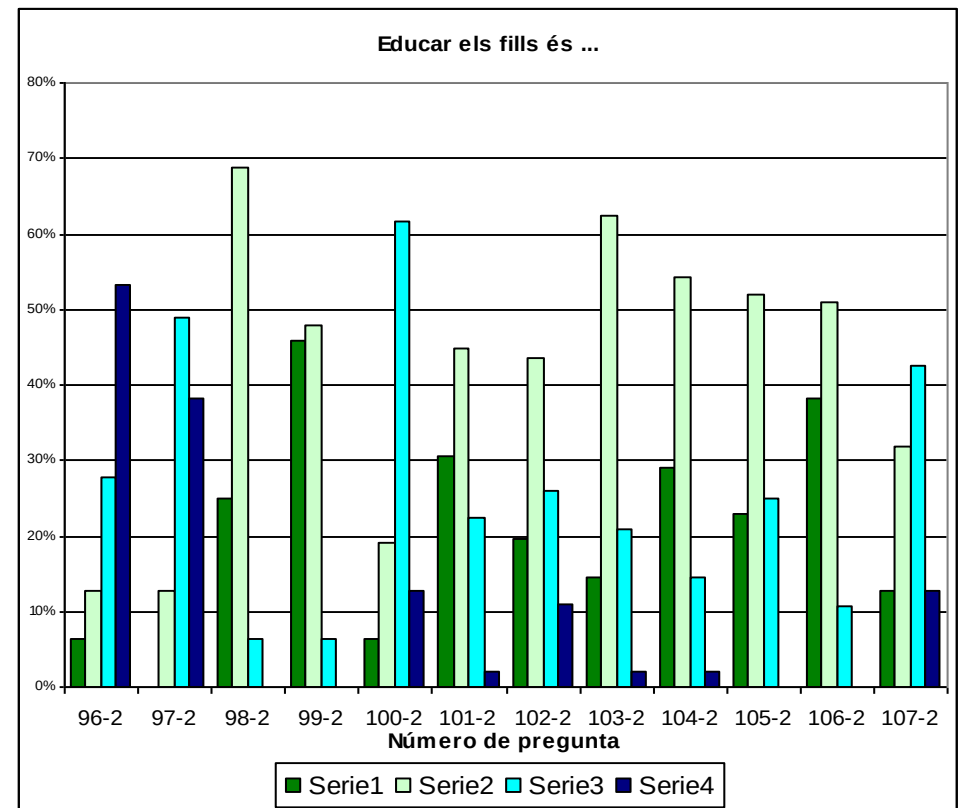
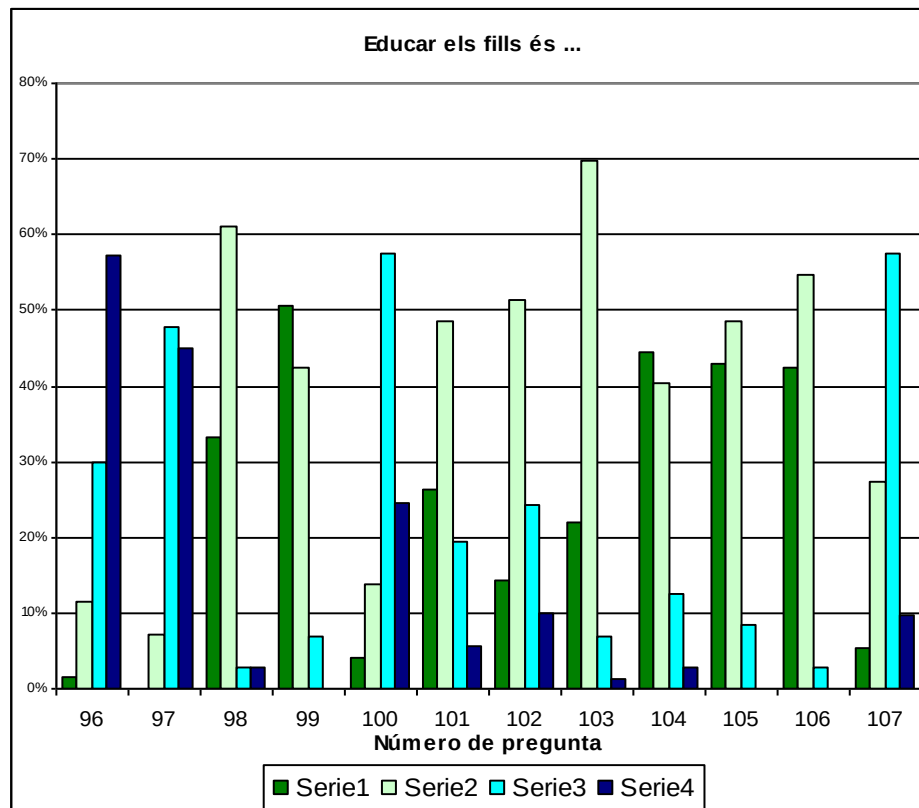

	JO CREC QUE FILL 1 er edat	Totalment d'acord	D'acord	Parcialment en desacord	Totalment en desacord
96	Haig de castigar setmanalment el meu fill	1%	11%	30%	57%
97	Per premiar el meu fill li compro alguna cosa	0%	7%	48%	45%
98	El meu fill normalment és respectuós amb tothom	33%	61%	3%	3%
99	Conec els gustos del meu fill i sé què el fa feliç	51%	42%	7%	0%
100	El meu fill no es comporta com jo voldria	4%	14%	58%	25%
101	El meu fill se'n va a dormir quan jo li dic	26%	49%	19%	6%
102	El meu fill es vesteix quan jo li dic	14%	51%	24%	10%
103	En general el meu fill m'obeeix	22%	70%	7%	1%
104	El meu fill té els hàbits de menjar adquirits	44%	40%	13%	3%
105	Puc parlar amb el meu fill i m'escolta	43%	49%	8%	0%
106	El meu fill em respecta	42%	55%	3%	0%
107	El meu fill li costa molt acceptar un no	5%	27%	58%	10%

	JO CREC QUE FILL 2on edat	Totalment d'acord	D'acord	Parcialment en desacord	Totalment en desacord
96	Haig de castigar setmanalment el meu fill	6%	13%	28%	53%
97	Per premiar el meu fill li compro alguna cosa	0%	13%	49%	38%
98	El meu fill normalment és respectuós amb tothom	25%	69%	6%	0%
99	Conec els gustos del meu fill i sé què el fa feliç	46%	48%	6%	0%
100	El meu fill no es comporta com jo voldria	6%	19%	62%	13%
101	El meu fill se'n va a dormir quan jo li dic	31%	45%	22%	2%
102	El meu fill es vesteix quan jo li dic	20%	43%	26%	11%
103	En general el meu fill m'obeeix	15%	63%	21%	2%
104	El meu fill té els hàbits de menjar adquirits	29%	54%	15%	2%
105	Puc parlar amb el meu fill i m'escolta	23%	52%	25%	0%
106	El meu fill em respecta	38%	51%	11%	0%
107	El meu fill li costa molt acceptar un no	13%	32%	43%	13%

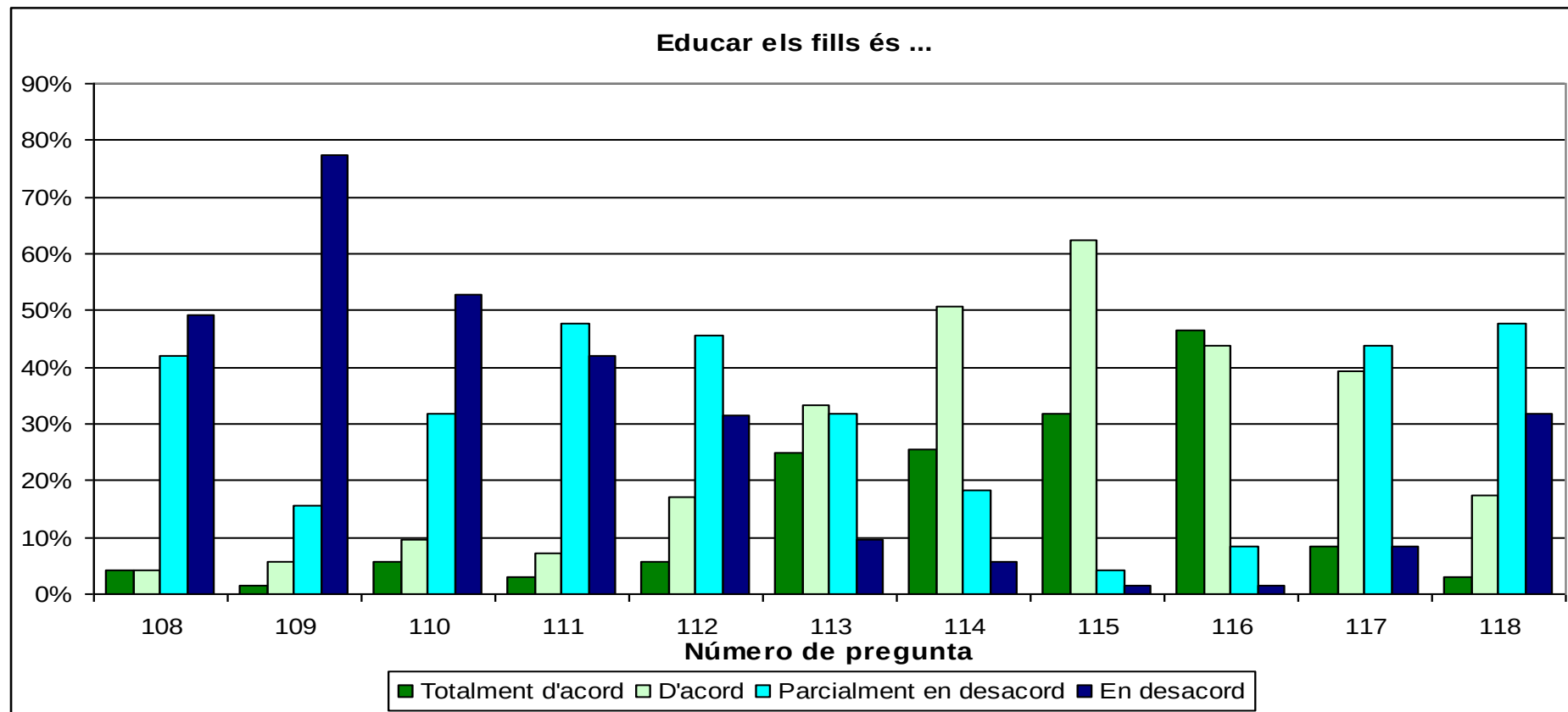
- ✓ En aquests apartat s'ha descartat l'opinió del tercer fill donat que solament dues enquestes parlaven de tres fills i una no valorava el tercer fill per ser nadó de mesos.
- ✓ Aquí es volia valorar sobretot, si el tracte envers els fills era igual o es diferenciava segons l'edat. Per raons de limitacions del pràcticum en temps no ha estat possible i es fa una valoració més superficial.

- ✓ També s'ha vist a posteriori, que en segons quines edats algunes preguntes resultaven poc apropiades i que caldria haver acotat més.
- ✓ La primera gràfica correspon sempre al fill més gran.
- ✓ La dada més destacada és que el fill més petit obeeix menys, no respecta tant no s'hi pot parlar tant i li costa més acceptar un no. Potser és degut a què, a més edat, els hàbits i les actituds estan més educats, o que els fills petits són més consentits, entre algunes possibles interpretacions.

	PROBLEMES A LA FAMÍLIA PER	Totalment d'acord	D'acord	Parcialment en desacord	Totalment en desacord
108	El meu fill passa moltes hores a la TV, play, psp,...	4%	4%	42%	49%
109	A vegades prefereixo estar a la feina que a casa	1%	6%	15%	77%
110	Estem molt hipotecats	6%	10%	32%	53%
111	Quan poso un càstig no es compleix fins al final	3%	7%	48%	42%
112	Depenent del meu cansament a vegades per un fet poso una sanció i a vegades pel mateix no en poso cap	6%	17%	46%	31%
113	Als pares ens falta temps	25%	33%	32%	10%
114	A casa els fills tenen massa coses.	25%	51%	18%	6%
115	A casa els límits i les normes estan clares	32%	62%	4%	1%
116	Programo el que farem a les vacances pensant en els meus fills	46%	44%	8%	1%
117	A vegades protegeixo i consenteixo massa el meu fill	8%	39%	44%	8%
118	Em sento malament si no puc donar als meus fills allò que em hi demanen.	3%	17%	48%	32%
119	Altres.....				

- ✓ Les preguntes amb més dispersió són les que fan referència la manca de temps i a la de protegir i consentir els fills.
- ✓ Les preguntes 109, de la importància de la realització laboral dels pares per sobre de la familiar respecte al que s'ha recollit en les entrevistes, els pares responen que no, que prefereixen la casa. La pregunta en si no té molta validesa ja que la casa és un objecte, caldria haver concretat amb la família o amb els fills.
- ✓ Altres: s'ha esmentat la importància dels coneixement d'un mateix i dels altres i, la constatació en una resposta de la manca d'acord entre marit i muller.

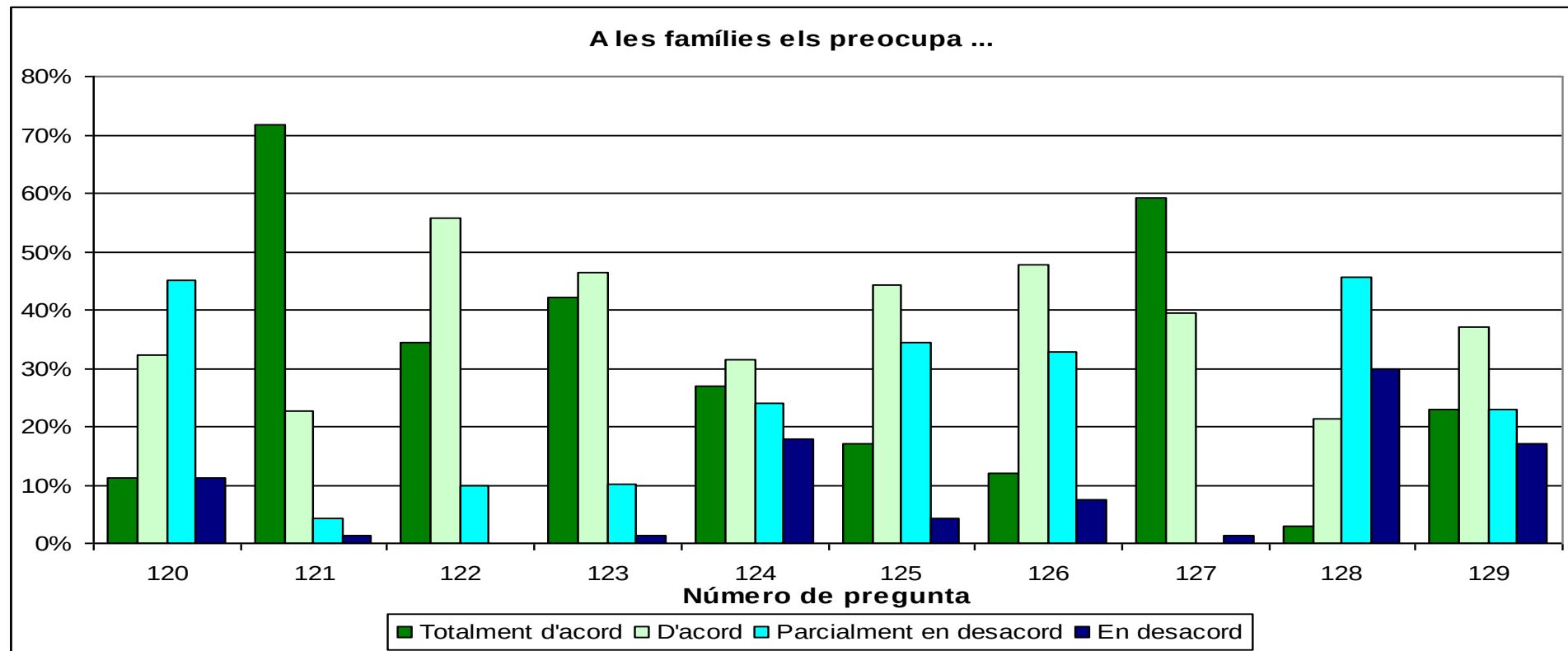

- **Preocupacions dels pares i mares envers l'educació dels seus fills.**

	A LES FAMÍLIES ELS PREOCUPA ...	Totalment d'acord	D'acord	Parcialment en desacord	Totalment en desacord
120	Els pares ens costa posar límits i normes	11%	32%	45%	11%
121	Que els adolescents es droguin, els accidents, el sexe sense control,...	72%	23%	4%	1%
122	Que els nens no segueixin el rendiment acadèmic	34%	56%	10%	0%
123	Que la mainada petita no tingui hàbits	42%	46%	10%	1%
124	El temps dedicat als fills no es valora socialment, no cotitza, ni desgrava,...	27%	31%	24%	18%
125	Els pares se senten insegurs: no saben els límits entre establir normes i donar llibertat	17%	44%	34%	4%
126	A vegades els pares tenen falses expectatives vers els nostres fills i els condicionem	12%	48%	33%	7%
127	Que els fills no siguin feliços	59%	39%	0%	1%
128	Que voldrien donar tot allò que volen els seus fills i no tenen prou diners	3%	21%	46%	30%
129	Que no arriben a finals de mes	23%	37%	23%	17%
130	Altres aspectes a destacar				

Destaca dins de les preocupacions:

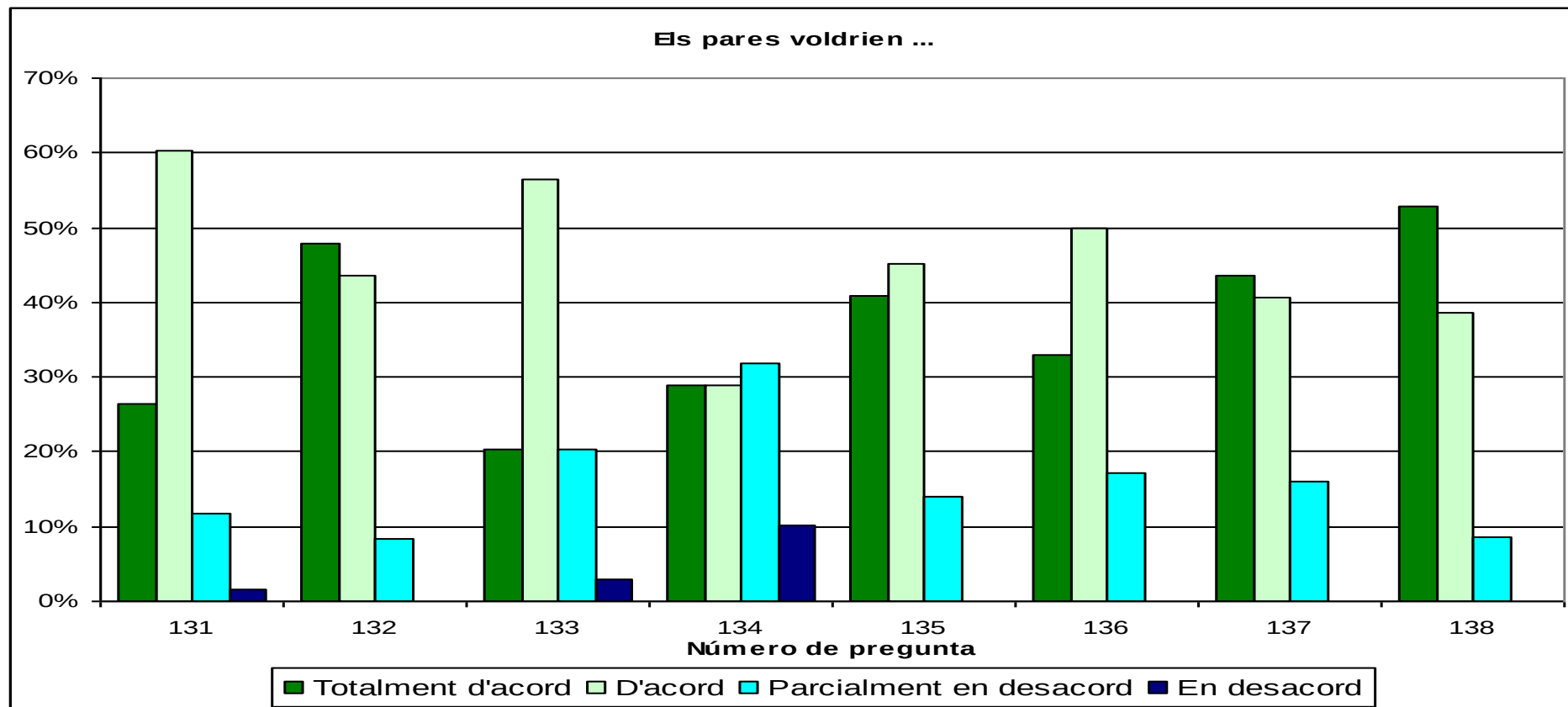
- ✓ Drogues, accidents, sexe insegur ,... i que els fills no siguin feliços en primer lloc. Després hi ha el rendiment acadèmic com a preocupació i manca d'hàbits.
- ✓ La major dispersió està en la resposta 124 respecte el poc valor que es dona socialment a la dedicació a la família. I, les preocupacions econòmiques. Aquest darrer punt contrasta amb les informacions i opinions recollides per les entrevistes.
- ✓ En els altres aspectes s'ha destacat: la manca de compromís social, el buit social i espiritual, les anorèxies, la manca d'hàbits i de ganes de buscar solucions, i que els mitjans de comunicació no eduquen en general.

- Principals necessitats de les famílies.

	ELS PARES VOLDRIEN	Totalment d'acord	D'acord	Parcialment en desacord	Totalment en desacord
131	espais de reflexió	26%	60%	12%	1%
132	... temps	48%	44%	8%	0%
133	... ajuda de fora i propòsits des de dintre	20%	57%	20%	3%
134	... més ajuts econòmics per poder tenir més ...	29%	29%	32%	10%
135	...més formació com a pares	41%	45%	14%	0%
136	Aprendre a gestionar millor el temps	33%	50%	17%	0%
137	Aprendre a prioritzar	43%	41%	16%	0%
138	Tenir presència, estar present en la vida dels fills	53%	39%	9%	0%
139	Altres aspectes a destacar				

- ✓ La dispersió més gran està en la necessitat o no de més ajuts econòmics i, en segon lloc en ajuda de fora i propòsits des de dintre.
- ✓ En la resta hi ha força acords: temps, espai de reflexió, i poder estar amb els fills (és a dir temps). Semblaria que la gestió del temps i del temps dedicat en els fills ha esta força dispersa en general en els altres ítems, però, en canvi, la demanda de més temps encara és clara i evident.
- ✓ Destaca la necessitat de formació en un 86% d'acord i la necessitat de saber prioritzar en un 84%.
- ✓ Altres: que els fills triïn el seu camí, lluita contra el consumisme i respecte a les llibertats de tothom.

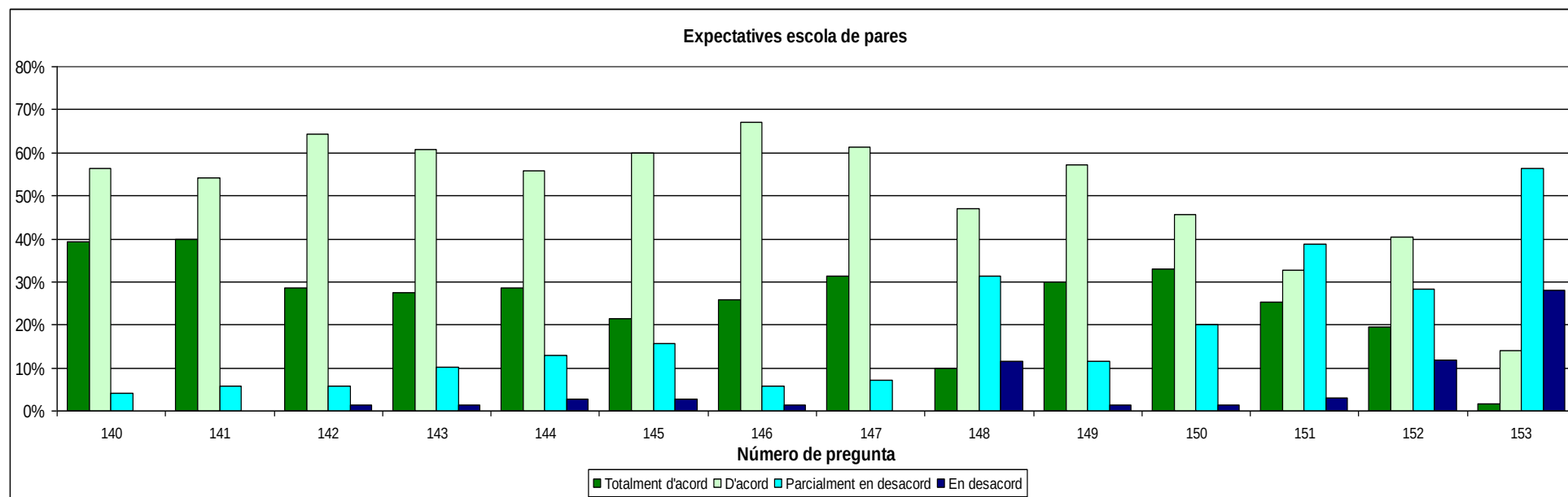

- Expectatives generals vers una escola de pares i mares

		Totalment d'acord	D'acord	Parcialment en desacord	Totalment en desacord
140	Espai per poder reflexionar amb altres pares i mares	39%	56%	4%	0%
141	Espai per poder compartir amb altres pares i mares	40%	54%	6%	0%
142	Lloc on ens donin eines	29%	64%	6%	1%
143	Lloc per poder posar en ordre el que ja sabem i posar-ho en comú. Espai per ordenar-me i ordenar.	28%	61%	10%	1%
144	Espai per agafar seguretat	29%	56%	13%	3%
145	Lloc on es dóna suport emocional	21%	60%	16%	3%
146	Espai per donar marcs referencials	26%	67%	6%	1%
147	Espai on anem a descobrir el que sabem de la nostra pròpia experiència per reconèixer dificultats i aprendre a superar-les.	31%	61%	7%	0%
148	Grups amb fills d'edats diferents	10%	47%	31%	11%
149	Grups amb fills d'edat semblants	30%	57%	11%	1%
150	Lloc on es fan xerrades d'experts. Per escoltar.	33%	46%	20%	1%
151	Reunions un o dos cops al mes	25%	33%	39%	3%
152	Reunions un o dos cops al trimestre	19%	40%	28%	12%
153	Reunions setmanals	2%	14%	56%	28%
154	Altres aspectes a destacar.....				

✓ Les demandes envers el que s'espera d'una escola de pares tenen pocs matisos entre elles.

- ✓ Dels 27 pares que actualment van l'escola amb pares i mares (del Consell Comarcal o de l'IES Sta. Coloma), el 19 (70%) estaven d'acord a la pregunta 150 (lloc on es fan xerrades d'experts)
- ✓ Ni hi ha un acord respecte a grups d'edats diferents o d'edats semblants, tot i que aquest últim sembla més preferit.
- ✓ La periodicitat oscil·la entre un o dos cops al mes o al trimestre; està força igualat. En cap cas setmanal.
- ✓ En el cas dels assistents escola de pares i mares actualment::
 - 18 (67%). estaven d'acord per la 151 - reunions un o dos cops al mes.
 - 11 (42%) estaven d'acord per la 152 – reunions un o dos cops al trimestre.
 - 8 (32%) estaven d'acord per la 153 – reunions setmanals
- ✓ Altres: l'oportunitat d'anar-hi els més necessitats, que els pares en vegin la necessitat.

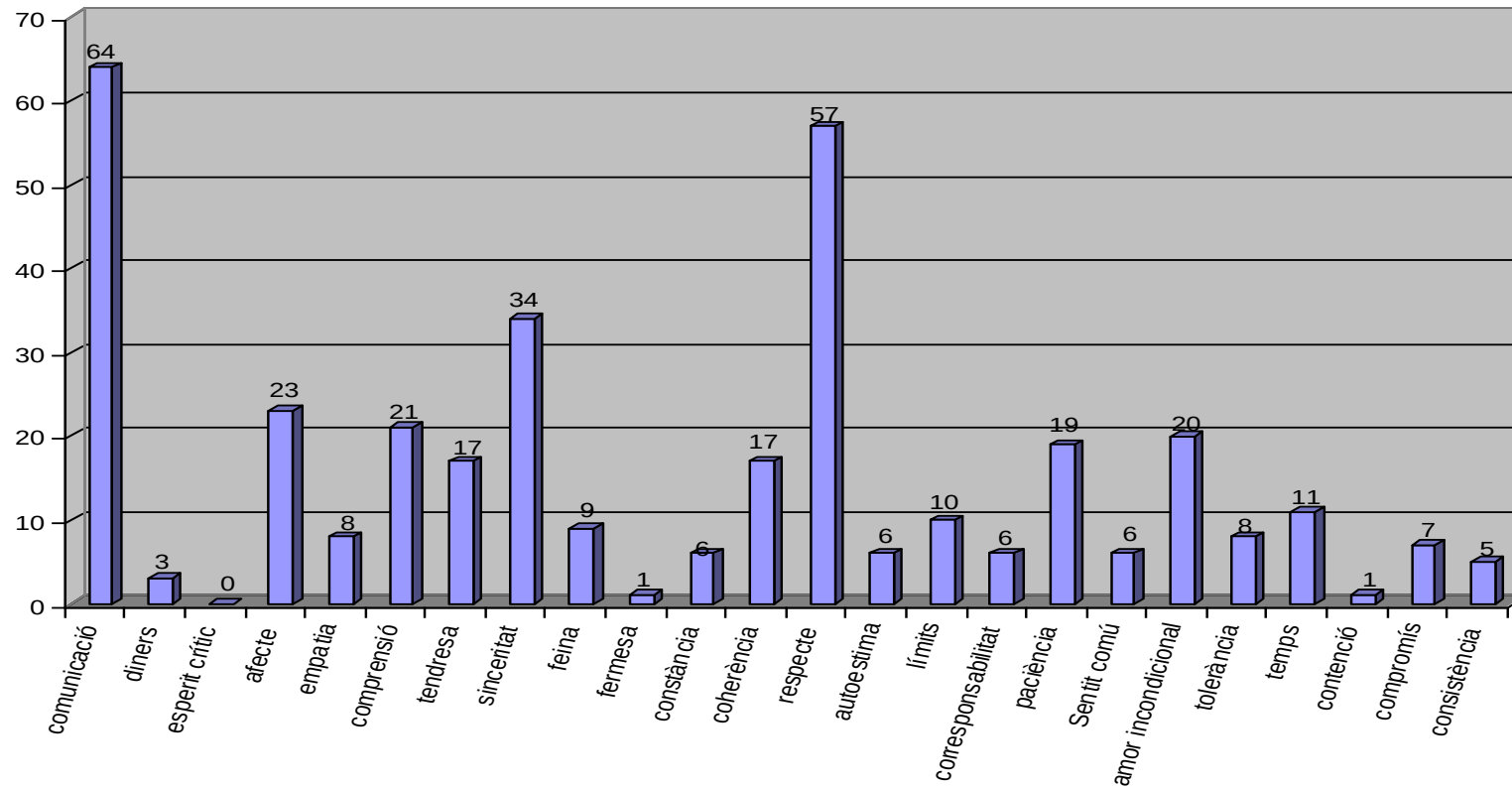

- **Assenyala els 5 aspectes que consideris més importants per a la teva vida familiar**

✓ En ordre de creixent a menor:

Comunicació – respecte – sinceritat –afecte – comprensió – amor incondicional – afecte – tendresa – coherència –temps –límits – feina

✓ Esperit crític no ha esta escollit cap cop i coherència – contenció, tan sols un cop.

Dades descriptives i resultats segons blocs temàtics

Aquest apartat s'ha gestionat amb el programa STATA vs 8.0. S'ha relacionat els ítems que es troben significatius segons les entrevistes realitzades i les referències bibliogràfiques i s'ha fet una valoració de la coherència en les respostes. La pregunta destacada en vermell és el referent.

El tant per cent de les darreres columnes es fa en relació a dades aparellades, quans dels que han contestat a la pregunta referent 1 (referit a les respostes d'acord o totalment d'acord) , també han contestat 1 en els següents ítems. Els que han contestat 2 (en desacord o totalment en desacord) a la pregunta referent, quans ho han fet a la resta en relació a aquesta. Aquesta dada ens parla significativament de la coherència subjecte a subjecte, tanmateix, per raons de temps i espai no en farem la interpretació a partir d'aquí sinó mirant el global de respostes atenent a les columnes dels percentatges sobre els totals de respostes 1-2/3-4 sense fer aparellament.

Els diferents blocs de respostes distribuïts associats segons temes també han servit per valorar més visualment les respostes dels pares

Coherència								
	Resposta	Total respostes	Respostes	%	Respostes 3-4	%	Percentatge 1/1	Percentatge 2/2
2. Donar als fills allò que volen	4	74	3	4%	71	96%		
97. Per premiar el meu fill li compro alguna cosa	4	73	5	7%	68	93%		93%
114 A casa els fills tenen massa coses.	4	72	54	5%	18	18%	8%	89%
118. Em sento malament si no puc donar als meus fills allò que em hi demanen.	4	71	15	2.1%	56	79%		96.4%
128. Que voldrien donar tot allò que volen els seus fills i no tenen prou diners	4	71	17	2.4%	54	76%		94%

✓ A la pregunta 2 el 96 % s'ha situat en el desacord.

- ✓ D'aquests en la resta de preguntes que s'han relacionat, majoritàriament es posicionen també en la resposta coherent segons marc teòric²⁸.
- ✓ A la pregunta 114 malgrat dir que educar no és donar als fills allò que volen, consideren majoritàriament que els fills tenen massa coses.

Importància dels límits								
		Total respostes	Respostes 1-2	%	Respostes 3-4	%	Percentatge 1/1	Percentatge 2/2
Aspecte límits		70	10	14%				
Aspecte contenció		70	1	1.5				
Aspecte Consistència		70	25	7%				
Aspecte fermesa		70	1	1.5%				
Aspecte constància		70	6	9%			17%	
Aspecte coherència		71	17	24%			6.25 %	
1. Saber fer o dir a cada moment el que toca.	1	73	56	77%	17	23%		
3. Preparar una persona per afrontar les dificultats de la vida	1	74	69	93%	5	7%	79%	60%
11. Educar les emocions	1	73	69	94%	4	6%	78%	50%
12. Ajudar a treure el millor que tenen	1	74	54	73%	20	27%	81%	35%
13. Formar persones felices, autònomes, responsables i solidàries	1	74	64	86%	10	14%	78%	30%
15. Ajudo a fer créixer i madurar els meus fills	1	74	42	57%	32	43%	79%	26%
20. Ajudo als meus fills a ser autònom	1	70	42	57%	32	43%	76%	23%
24Té esperit crític, criteri propi	1	73	63	88%	9	12%	77%	33%
26Sap gestionar les seves emocions i es fa càrrec de les dels altres	1	70	60	86%	10	14%	85%	80%

²⁸ Apartat 2 Marc referencial

27 Sap demanar i expressar bé les seves emocions i les seves demandes	1	73	66	90%	7	10%	78%	43%
32. Obeeix als pares	1	70	60	85%	10	14%	82%	56%
33 No pega	1	70	60	86%	10	14%	83%	60%
34 No menteix	1	72	56	78%	16	22%	84%	50%
35 No interromp als adults quan parlen	1	73	55	75%	18	25%	85%	50%
45. Quan poso una norma, en general es compleix i s'assumeix per part dels meus fills	1	73	65	89%	8	11%	84%	75%
46. A vegades incompleixo alguna norma o criteri que hem acordat per als meus fills	4	74	33	45%	41	55%	78%	24%
72. Avui en dia els pares volen evitar les frustracions dels fills	4	74	61	82%	13	18%	80%	38%
98. El meu fill és respectuós amb tothom	1	73	68	93%	5	7%	82%	80%
100. el meu fill no es comporta com jo voldria	4	74	14	19%	60	81%	61.5 %	20%
103 em general el meu fill m'obeeix	1	74	68	92%	6	8%	75%	0%
107 al meu fill li costa acceptar un no	4	74	25	34%	49	66%	72%	21%

- ✓ Malgrat l'aspecte de límits, coherència, fermesa i constància no han estat significativament marcats pels pares com a habilitats necessàries, en la resta d'ítems relacionats amb aquests aspectes es mostra la sintonia amb la necessitat d'aquest.
- ✓ Tan sols en l'ítem 46 es mostra un cert grau de discrepància ja que es reconeix que no sempre els pares mantenen els límits i les normes a ratlla.

RESPECTE								
		Total respostes	Respostes 1-2	%	Respostes	%	Percentatge 1/1	Percentatge 2/2
Aspecte RESPECTE		72	57	79%				
Aspecte COMPRENSIÓ		70	21	30%	49	70%	81%	22%

4. formar persones amb valors	1	71	72	97%	2	3%	80%	100%
16. Valoro els meus fills i els faig sentir estimats	1	74	74	100 %	0		79%	
18. Tinc uns valors i els vull transmetre als meus fills	1	74	70	95%	4	5%	78%	
23. És respectuós i tolerant	1	73	70	96%	3	4%	78%	
24. No sol pegar als companys de l'escola	1	72	63	88%	9	13%	79%	22%
35. No interromp als adults quan parlen	1	73	55	75%	18	25%	78%	18%
36. Respecte els horaris de: menjar, dormir, ...	1	72	58	81%	14	19%	77%	15%
40. No agafa les coses dels altres	1	72	59	82%	13	18%	76%	8%
43. jo sé controlar les meves emocions	1	74	52	70%	22	30%	80%	24%
51. No dic mentides	1	74	61	82%	13	18%	80%	25%
55. Accepto el meu fill tal i com és	1	73	68	93%	5	7%	79%	25%
86. Jo sóc respectuosa i educada amb tothom	1	72	61	85%	11	15%	82%	20%
106. El meu fill em respecta	1	74	71	96%	3	4%	80%	50%

- ✓ El respecte ha estat un dels aspectes més destacats en els qüestionaris i en les entrevistes i en la majoria d'ítems on de manera indirecte o directe s'esmentava aquest aspecte la gent ha mostrat el seu acord en la seva importància.

TEMPS								
		Total respostes	Respostes 1- 2	%	Respostes 3-	%	Percentatge 1/1	Percentatge 2/2
Aspecte TEMPS		74	11	15%				
14. Dedicar temps de qualitat als fills, estar al seu costat	1	74	73	98%	1	2%		
17. Estic al seu costat quan em necessita	1	74	70	95%	4	5%	100%	25%
52. Tinc temps per pensar sobre l'educació dels meus fills amb la	1	75	65	90%	7	10%	100%	25%

meva parella								
53. Tinc temps per pensar sobre l'educació dels meus fills	1	73	69	95%	4	5%	100%	25%
54. Dedico prou temps als meus fills	1	73	54	74%	19	26%	100%	5%
90. El temps que no treballo estic amb el meu fill	1	72	61	85%	11	15%	100%	9%
91. No tinc temps per educar el meu fill com voldria	4	72	14	19%	58	88%	93%	
113. Als pares ens falta temps	4	73	42	58%	31	43%	100%	3%
132 temps	1	70	60	86%	10	14%	100%	10%
138. Tenir presència, estar present a la vida dels fills	1	71	64	90%	7	10%	100%	14%

- ✓ Destaca que malgrat valorar en general la importància del temps, però declarar en la resta d'ítems que en tenen per pensar, reflexionar, per ser-hi, per dedicar-s'hi,... sembla ser que en realitat no és suficient.

COMUNICACIÓ								
		Total respostes	Respostes 1- 2	%	Respostes 3- 4	%	Percentatge 1/1	Percentatge 2/2
Aspecte COMUNICACIÓ		73	64	88%				
17. Hi ha una bona convivència en general	1	74	70	95%	4	5%	88.6%	33%
27. Sap demanar i expressar bé les seves emocions i les seves demandes	1	73	66	90%	7	10%	88%	17%
31. És sincer	1	72	68	94%	4	6%	88%	
38. Té un tarannà optimista i comunicatiu	1	72	61	85%	11	15%	86%	10%
41. A casa hi ha una bona comunicació.	1	74	70	95%	4	5%	88%	33%
50. Demano perdó als fills si crec que m'he equivocat	1	74	72	97%	2	3%	87%	
21. No dic mentides	1	73	61	84%	12	16%	85%	

105. Puc parlar amb el meu fill i m'escolta	1	73	66	90%	7	10%	88%	17%
---	---	----	----	-----	---	-----	-----	-----

✓ Ampli consens i coherència en l'aspecte de la COMUNICACIÓ

PARELLA								
		Total respostes	Respostes 1-2	%	Respostes 3-4	%	Percentatge 1/1	Percentatge 2/2
77. La parella té dificultats i no troba qui l'ajudi a superar-les	1	68	20	29%	48	71%		
78. L'índex de separacions afecta als infants	1	70	58	83%	12	17%	33%	83%
88. Cada un de vosaltres (pare-mare) esteu d'acord en les pautes familiars més importants i actueu alhora	1	70	61	87%	9	13%	32%	100%

✓ No es perceben dades importants per relacionar

Amor incondicional								
		Total respostes	Respostes 1-2	%	Respostes 3-4	%	Percentatge 1/1	Percentatge 2/2
Aspecte AMOR INCONDICIONAL		71	20	28%				
Aspecte AFECTE		73	23	31%				
Aspecte TENDRESA		73	17	23%				
7. Donar la seguretat psicològica que necessiten els fills	1	74	72	97%	2	3%	27%	
9. Formar persones per ser felices	1	74	72	97%	2	3%	29%	100%
Formar persones felices, autònomes, responsables i solidàries	1	74	64	86%	10	14%	31%	90%
16. Valoro els meus fills i els	1	74	74	100%	0		28.2	

faig sentir estimats							%	
25. Sap estimar	1	71	67	94%	4	6%	29%	67%
37. Té una correcta autoestima	1	72	66	92%	6	8%	26%	40%
42. Els meus fills se senten estimats	1	74	74	100%	0		28%	
48. Accepto que els meus fills no són tots iguals	1	64	64	100%	0		31%	
89. Hi ha un bon ambient a la meua família	1	74	71	96%	3	4%	26%	100%
99. Conec els gustos del meu fill i sé què el fa feliç	1	74	68	92%	6	8%	29%	80%

- ✓ Malgrat l'amor incondicional tan sols ha estat marcat per un 28% dels enquestats, en les respostes relacionades amb conductes i sentiments derivats del vincle afectiu es valoren com assolides.

5. CONCLUSIONS

Respecte al marc referencial

a) La importància de saber dir no

- ✓ En els diferents temaris i actuacions de les escoles de pares i mares i formació oferta per a la família, els hàbits, els límits, les estratègies per educar són clars i freqüents.
- ✓ Els temes i sessions referits a hàbits, límits i normes estan referits sovint a les edats compreses entre 3 – 12 anys. En el cas dels més petits, els diferents espais i recursos que s'ofereixen van molt encaminats a potenciar les capacitats d'observació per respondre a les demandes de manera efectiva, potenciar els vincles afectius i , els espais d'intercanvi per potenciar la seguretat i el recolzament. A partir dels 12 anys s'enceten altres blocs temàtics centrats en l' assertivitat, la bona comunicació- diàleg, sexualitat, amistats, drogues,...
- ✓ Els diferents professionals entrevistats manifesten reiteradament, la principal necessitats de límits i normes en l'educació dels fills: bàsics i imprescindibles. Manifesten la preocupació en el panorama actual per la falta de límits, normes, responsabilitat, que generen infants amb poca capacitat per acceptar la frustració, facilistes, poc tolerants.
- ✓ En les sessions d'observació pràctiques de les escoles de pares i mares la temàtica dels límits, com posar-los i, com fer-los respectar surt sempre i relacionat amb qualsevol dels temes treballats.
- ✓ En el qüestionari referit a pares i mares, els ítems 120 (als pares ens costa posar límits i normes) i el 125 (els pares se senten insegurs, no saben els límits entre establir normes i donar llibertat), presenten una dispersió important en les respostes, que confirma part d'aquesta dificultat. En l'ítem 72 (avui en dia els pares volen evitar les frustracions dels fills) els 84% dels pares enquestats estan d'acord i solament un 1% no hi està gens d'acord. L'ítem 117 (a vegades protegeixo i consenteixo massa el meu fill) presenta una dispersió important amb un 52% en contra i un 48% a favor.

b) La gestió de les emocions

- ✓ En els diferents temaris i actuacions de les escoles de pares i mares i formació oferta per a la família, la gestió emocional de pares i de fills queda palesa en la importància que es dóna, sobretot en edats primerenques, en l'establiment del vincle afectiu. També hi ha conferències i xerrades basades en l'aspecte comunicatiu de les emocions, com parlar per què els fills escoltin, i d'altres aspectes d'aquest tipus.

- ✓ Els professionals entrevistats, manifesten la importància de la gestió i el control emocional dels pares per poder gestionar la vida familiar, associat a la maduresa d'aquests. Es remarca la poca capacitat d'alguns pares per mantenir-se fermes i coherents per no ser capaços de contenir i educar les emocions de frustració i disconformitat dels fills.
- ✓ En les sessions de pares i mares s'ha manifestat la millora de la gestió de les emocions des de l'assistència a l'escola amb pares i mares.²⁹
- ✓ En els qüestionaris, la importància d'aquest aspecte ve marcada per l'acord majoritari en els ítems 11 (educar les emocions), 7 (donar la seguretat psicològica que necessiten els fills, 26 (sap gestionar les emocions). Un 29% de pares manifesta que no sap controlar les seves emocions .

c) La reflexió i el projecte personal dels pares

- ✓ En els diferents temaris i actuacions de les escoles de pares i mares i formació oferta per a la família, oferir espais de reflexió i de diàleg és una prioritat. Compartir experiències entre iguals amb o sense orientadors professionals és una constant.
- ✓ Els professionals entrevistats manifesten en general que els pares necessiten formació, espais per reflexionar sobre la praxis diària, per buscar orientacions i orientadors, per compartir amb d'altres pares les seves inquietuds i per ajudar-se mútuament en la tasca d'educar.
- ✓ Les sessions amb pares i mares són clarament un espai bàsicament per reflexionar conjuntament i compartir el dia a dia de l'exercici de pares i mares.
- ✓ En els qüestionaris , els ítems 52 i 53 que fan referència a tenir temps per reflexionar, la majoria de pares observen que sí, que tenen temps. Malgrat tot, en el bloc "els pares voldrien", manifesten majoritàriament que volen espais de reflexió (86%), temps (92%) i formació (86%).

d) La formació dels pares gestió comunitària

- ✓ Les propostes municipals són més estructurades i ofereixen diferents mitjans perquè la persona adequi les seves necessitats i horaris. Són ofertes integrades en plans i programes generalitzats entorn el tema de l'educació i s'ofereixen d'una manera íntegra. Els serveis gestionats per les AMPA, en general solen ser a nivell d'escoles de pares i mares i/o xerrades i s'integren en la línia pedagògica de l'escola i no, en una pla global d'educació i suport a les famílies.
- ✓ Majoritàriament els entrevistats han manifestat que ha de ser una preocupació comunitària i que l'oferta ha de ser prou atractiva perquè, tots aquells que ho necessitin hi puguin assistir.

²⁹ Veure annex 9.5.

- ✓ En les sessions d'escoles de pares i mares, tan sols en dos municipis es realitza l'escola amb pares i mares en edifici escolar.

Aquests aspectes esmentats fan referència clara a les hipòtesis que es plantejaven al principi :

- ✓ Als pares els manca temps
- ✓ Als pares els manca coherència per la falta de fermesa, constància i consistència en les seves accions.
- ✓ Els pares demanen formació.
- ✓ Els pares tenen dificultats per posar límits i trobar referents clars.

Mínims educatius referents

Un dels objectius d'aquest pràcticum era indagar en els mínims educatius als quals socialment es pugui fer referència. Aquest aspecte queda bàsicament reflectit en els qüestionaris dels pares i les mares , especialment els blocs referits **“educar els fills és considero que el meu fill és educat si”**

Donada la mostra de treball, en l'educació dels fills es considera bàsic:

- El respecte i la tolerància (de les persones, els objectes, les propietats,...).
- El control emocional i la no-violència .
- La sinceritat (malgrat no ser correspos al resultat de “no mentir”).
- L'adaptació a l'entorn .

Saber estimar i tenir una correcta autoestima seria la base comú als trets anteriors.

Expectatives generals vers una escola de pares i mares.

Les diferents dimensions d'anàlisi han anat sortint el llarg del pràcticum desglossades en els diferents apartats de resultats i dades dels qüestionaris, entrevistes, recerca i sessions.

però, donat el caràcter avaluatiu del pràcticum, explicitem a les conclusions les expectatives generals vers les escoles de pares i mares.

Una escola de pares i mares és quelcom més que un lloc on es va a aprendre d'algué que en sap, d'un expert. És un lloc on es va a descobrir el que se sap de la pròpia experiència amb la finalitat de reconèixer les dificultats i aprendre a superar-les. (Reinhardt, 1991).

- ✓ Aquesta afirmació resumeix en gran part les expectatives. Un lloc per aprendre del que saps i per reconèixer errors i poder rectificar.
- ✓ Els professionals entrevistats i els pares esperen d'una escola de pares:
 - La importància dels sentiments d'iguals entre els membres del grup,
 - que es pugui compartir experiències, passar de la paraula a l'acció. Amb l'oportunitat de ser conscient del que sabem de la nostra pròpia experiència per reconèixer dificultats i aprendre a superar-les; valorar que sovint el que ens passa a nosaltres també passa als altres.
 - Suport emocional.
 - Espai per ordenar i ordenar-me.
 - Motivadora per a tots.
 - Marcs referencials i eines amb l'ajuda d'un expert i dels mateix compartir amb els altres pares.
- ✓ Respecte a la periodicitat, les reunions setmanals no són aconsellables i el tant per cent de persones que trien un o dos cops al mes o un o dos cops al trimestre està gairebé igualat, tant en els pares que ja van a una escola de pares i mares com els que no. En els pares que actualment ja hi van, hi ha un petit increment a favor de una o dues reunions mensuals.

6. PROPOSTES DE MILLORA

Escola amb pares i mares

L'escola amb pares i mares del Consell Comarcal de La Selva s'adequa a un important sector de la població³⁰:

- ✓ Per les sessions quinzenals que ofereix.
- ✓ Per ser grups d'un màxim de 14 persones que facilita l'intercanvi entre els membres del grup.
- ✓ Per ser un espai de reflexió i de compartir.
- ✓ Per respondre amb el temari que ofereix que combina coneixements, estratègies i desenvolupament personal a la demanda del col·lectiu.

Després del recull de dades és important que es potenciï i es mantingui:

³⁰ Veure annex 9.5 avaluació de l'escola amb pares i mares de Laura Vila-Orriols

- ✓ Adaptar el qüestionari que s'ha treballat en aquest pràcticum (veure annex 9.4.) per omplir-lo els pares juntament amb la inscripció a l'escola amb pares i mares. El buidatge posterior ens facilitaria una adaptació més adequada a les demandes dels pares així com, ajudaria a valorar les seves expectatives.
- ✓ El tractament continuat en una primera fase d'edició de grup i també en els grups que continuen d'enguany del tema dels LÍMITS i les ESTRATÈGIES per posar-los, pactar-los i dur-los a terme.
- ✓ Incidir i profunditzar un important bloc sobre la comunicació, aspecte més ressaltat en les habilitats necessàries per gestionar la vida familiar. En aquest bloc seria important tractar COM ES PARLA, COM ES DÓNA LA INFORMACIÓ I COM S'INTERPRETA. Des d'aquest marc, val la pena incidir amb sessions pràctiques i xerrades sobre tècniques com la Programació Neurolingüista (P.N.L.), el coaching i altres disciplines destinades a potenciar i millorar la comunicació dins i fora la família.
- ✓ La gestió emocional és un altre bloc que cal potenciar, tant referit als pares com als fills, amb estratègies i tècniques per ajudar al control i la millora en la gestió de les emocions.
- ✓ La gestió del temps, la dedicació laboral, la prioritització segons els valors de cada família, cal treballar-los i fer-los conscients donat que existeixen llacunes d'incoherència importants que generen sovint sentiment de culpa en els pares i perden credibilitat davant dels fills.

Propostes de millora al servei d'atenció, orientació i formació a les famílies

Models d'atenció integral a les famílies com els d'Olot, Castellar del Vallès o Sta. Maria de Cervelló són opcions molt interessants a nivell de municipis. S'entén que en municipis de més de 10.000 habitants, el mateix ajuntament hauria de fer una aposta clara en aquests sentit, però, en municipis petits el Consell Comarcal de La Selva pot ajudar a potenciar una atenció més integrada oferint serveis i programes itinerants que, pel cost econòmic, difícilment un municipi petit pot afrontar. És en aquest sentit que el Consell Comarcal de la Selva dins de l'àrea de Benestar Social i/o juntament amb l'àrea d'Educació podria ampliar el seus serveis amb:

- ✓ Establir unes ofertes de cicles de xerrades adreçades als municipis que en facin demanda on s'incloguin temes d'educació dels fills directament i també

orientades als creixement personal dels pares³¹. Aquests cicles es podrien agafar per blocs i concentrar-los uns xerrada per mes, un cicle durant 5 divendres seguits, quadrimestrals o independents unes de les altres. Per exemple:

- Com fomentar la comunicació pares-fills.
 - Premis o càstigs?
 - Eduquem amb coherència?
 - Ens sabem acceptar a nosaltres mateixos?
 - Normes de convivència: ordenar la vida a casa
 - Com podem ser pares i mares sense deixar de ser parella?
 - Ser reactius o proactius?
- ✓ Oferir tallers pràctics amb sessions intensives de tres sessions mensuals o trimestrals, per exemple:
- Taller pràctic: "Habilitats per resoldre conflictes de l'adolescent en l'àmbit de la família"
 - Taller pràctic: "comunicar i comunicar-nos"
 - Taller pràctic: "control emocional"
- ✓ Una altra proposta que es presenta d'interès és la que ofereix el municipi d'OLOT dins l'Aula de Família, el Centre de Recursos per a mares i Pares (C.R.A.M.P) per a famílies amb fills de 0-18 anys. Aquest servei es podria fer itinerant o fixat al Consell Comarcal, amb dedicació quinzenal de 4 o 6 hores concentrades en un dia setmanal. L'objectiu del servei seria l'orientació puntual o continuada de famílies que per la seva situació personal necessitin consultar o mediar aspectes familiars concrets i que no poden o no volen assistir a una escola de pares. Aquest servei també podria estar relacionat amb les àrees dels EBASP.
- ✓ El Consell Comarcal també podria servir de vincle per potenciar i donar a conèixer els recursos autonòmics dels programes "CREÉIXER AMB TU" i "APRENDRE AMB TU".
- ✓ Dues franges queden pendents d'atenció i seria important buscar la manera de vehicular-hi l'actuació:
- L'edat de 0-18 mesos i de 18 a 36 mesos té una especial atenció a força municipis, sovint vehiculada a través del CAP (Centre d'Assistència Primària) i amb els espais familiars i espais nadó de creixent proliferació al nostre país. Dues propostes:

³¹ Més temes i propostes en l'annex 9.1.

- a) Podria iniciar-se amb la col·laboració del Consell Comarcal un suport als CAP, associat al que es fa per mares-pares dels nounats, que fes més incidència al tema educatiu, vincle afectiu, aprendre observar,... adreçat a famílies de 0-12 mesos (o 18 mesos).
 - b) Aquest servei també podria iniciar-se amb un especialista itinerant a les llars municipals que ho sol·licitessin.
- Les famílies de nouvinguts que difícilment assisteixen a escoles de pares i xerrades, que podien començar a potenciar-se a través dels espais esmentats d'espai nadó – espai familiar, amb la derivació o col·laboració dels EBASB (assistent social o educador social).

7. PROSPECTIVA I LIMITACIONS DEL PRÀCTICUM

- ✓ Dins de l' anàlisi descriptiu i estadístic dels qüestionaris es poden fer encara diversos tractament i buidatges que per raons d'espai i temps no han estat possibles. Una opció interessant que no s'ha dut a terme és l'anàlisi analític mitjançant l'aparellament de subjectes. Les dades han estat tractades de forma global, però no s'ha fet una anàlisi de tipus analític de les dades per establir relacions significatives de tipus aparellat. Aquesta anàlisi que es podia fer amb el programa d'anàlisi estadístic STATA vs. 8.0 ens hagués permès obtenir dades com:
 - Establir clarament la variable coherència i valorar-la en funció de l'aparellament de subjectes.
 - Relacionar les dades dels fills amb les edats i les professions dels pares.
 - Significat de les respostes no contestades i deixades en blanc.
 - Observar les diferències dels qüestionaris referits als fills en funció de l'edat d'aquests i de la diferència en les respostes depenent de si és el primer o el segon.
 - Establir correlacions entre els bloc que s'han agrupat en funció d'aspectes com coherència, límits, temps, per veure si els diferents ítems estan correlacionats (si varien o no en la mateixa línia) i si són significatius.
- ✓ Respecte a l'elaboració del qüestionari, amb més temps, hagués estat interessant fer una sèrie d'assaigs i proves per tal de validar les preguntes. Possiblement, un tant per cent haguessin quedat fora de l'estudi directament.
- ✓ D'altra banda, malgrat que el marc referencial es fonamenta bibliogràficament , s'és conscient que algunes de les apreciacions fetes a l'hora d'establir relacions entre

Ítems i aspectes tenen un component subjectiu important. Fer un estudi com aquest en equip dona la possibilitat d'acostar-te a la realitat des de diferents punts de vista que, sobretot en tractar-se de valors, és molt important. Certament, la credibilitat de l'estudi queda esbiaixada per les apreciacions subjectives.

- ✓ Una limitació important del pràcticum que poc marcar un treball posterior és el tema de l'educació pares-fills relacionat amb els nous models familiars que provenen de les diferents realitats culturals vigents ja en el nostre país. Certament que en el nostre recull de qüestionaris no hi ha cap referent de família provinent del fenomen de la immigració. Què hauria d'oferir una escola de pares per què fos atractiva per a ells?.

8. BIBLIOGRAFIA

- BACH, EVA I DARDER, PERE (2004). *Des-educa't*. Col.lecció Llibres a l'abast: Edicions 62
- BOWLEY, J. (1986). *Vínculos afectivos: formación, desarrollo y pérdida*. Ed. Morata
- FERRERÓS, LLUÏSA (2003); *Porta't bé*. Pràctics Columna: Editorial Planeta S.A.
- FERRERÓS, LLUÏSA(2006); *Sí, mare*. Pràctics Columna: Editorial Planeta S.A..
- FORD, JUDY (2000); *Las 100 cosas que puedes hacer para amar a tu hijo*. RBA Libros, S.A.
- GAJA, RAIMON; *La parella: Viure i conviure*. Col.lecció Pòrtic Viure: Enciclopèdia Catalana.
- GOLDBERG, E(2001). *El cerebro ejecutivo*. Drakontos Crítica, Barcelona
- GONZÁLEZ BLASCO, P. ELZO,J. GONZÁLEZ-ANLEO,J. GONZÁLEZ-ANLEO,J.M^a. LÓPEZ RUIZ,J.A. , VALLS IPARRAGUIRRE, M. (2006) : “ *Jóvenes Españoles 2005* “. Ediciones S.M. Fundación Santa María. Madrid.
- LOPES, ALZIRA (1994); *Cómo tener un hijo sano y feliz*. Ediciones San Pablo.
- LÓPEZ CANTERO, ANGEL (1993). *Crece en familia*. Editorial CCS.
- NIVEN, DAVID (2005). *Los 100 secretos de las familias felices*. Ediciones Granica, S.A.
- PHILIPS, ASHA (2001). *Saber decir no*. Co.lecció Biblioteca Universal: Ed. Empúries
- POWELL, J.S.J. (1989) *¿Por qué temo decirte quién soy?*. Sal Terrae
- ROJAS, MARCOS (2005). *La nostra felicitat*. Pràctics Columna: Columna Edicions S.A.
- SAGRERA, IMMA (2004). *Del xumet a la birra*. Col.lecció Prisma: Cossetània Edicions
- STEED KEVIN. *Los diez errores más comunes de los padres... y cómo evitarlos*. Ed EDAF
- ST.JAMES, ELAINE (1998). *Simplifica Tu vida con los niño*. colección “el árbol de la vida”:Ed. Oniro
- TERRICABRAS, JOSEP-MARIA (2002). *I a tu, què t'importa?*. Edicions La Campana.
- URRÁ, JAVIER(2006); *El pequeño dictador*. La esfera de los libros S.L.

Material UOC.

- Models d'orientació educativa i intervenció psicopedagògica. Mòdul 1 Pàg.37. UOC
- Enfocaments,i mètodes i àmbits de la investigació psicopedagògica. Mòdul 4: Metodologia qualitativa orientada cap el canvi i la presa de decisions (apartat 2). UOC

Altres materials:

PAÚL Y M.I. ARRUABARRENA, J. *Escalas de bienestar infantil versión castellana*. Apto do 1249 /E20080 San Sebastián

Webs consultades.

- Institut d'estudis de la sexualitat i de la parella <http://www.iesp.info/escola.htm>
- Programes Créixer amb tu i Aprendre amb tu.
www.gencat.net/benestar/secretariafamilia/
- Síntesi de la Nova Llei d'Infància de Catalunya
<http://www.gencat.net/benestar/actualitat/lleinf/index.htm>
- Los lóbulos prefrontales cerebrales y el espaciamento. Boletín número 32. Primer semestre 2004. Agrupacion de grafoanalistas Consultivos de España http://.grafoanalisis.comlobulos_prefrontales.htm
- Síntesi de la Llei de la Infància
<http://www.gencat.net/benestar/actualitat/lleinf/index.htm>
- Llei de suport a les famílies. **Llei 18/2003, de 4 de juliol, de suport a les famílies**(DOGC núm. 3926, de 16-07-2003, p. 14212)

Adreces d'escoles de pares i mares i altres recursos:

- Escola de pares AMPA Marian Aguiló
<http://www.apamaguilo.net/escolapares/escolapares.php>
- Escola Thau Barcelona .
<http://thaubcn.iccic.edu/Internet/CAT/Fam%C3%ADlies/Escola+de+pares/Escola+Pares+07.htm>
- Municipi de Badalona <http://www.badalona.cat/aj-badalona/educacio/ca/bitacola/serveis-recursos-per-temes/formacio-mares-pares>
- Municipi de Castellar del Vallès <http://www.castellarvalles.cat/noticia.php?id=10277>
- Municipi de Manresa
http://www.ajmanresa.cat/web/contingut.php?id_menu=1134&parent=872&idioma=1&area=4&PHPSESSID=f5cccb1d9017442baf2997a6e69d9b39
- Municipi d'Òdena <http://www.odena.es/ca/ajuntament/index.html>
- Aula de família. Olot <http://ime.olot.cat/default.aspx?NIVELL0=13&ACCIO=PORTAL>
- Municipi de Rubí <http://www.ajrubi.net/ajrubi/apartats/index.php?apartat=143>
- Sant Boi del Llobregat
http://www.santboiciutat.org/agenda/ESC_MUN_MARES_PARES/escola.htm
<http://www.stboi.es/agenda/escola2006-07.pdf>
- Municipi de Santa Maria de Cervelló
<http://www.santacolomadecervello.org/pec/empm/empm2.htm>
http://www.girones.org/arees.asp?nv=&idp=30&idc=3C&idn=2&idar=274&id_contingut_social=149&nom_categoria_jove=Programes&idm=0&activacio_social=999
- Família fòrum. <http://www.familiaforum.net/>

9. ANNEXES

Temaris de formació adreçats a pares i mares

ESCOLA DE PARES AMPA MARIAN AGUILÓ

<http://www.apamaquilo.net/escolapares/escolapares.php>

- 1ª Sessió: distingir entre els comportaments adequats i inadequats dels postres fills.
- 2ª Sessió : Comprendre'ns a nosaltres com a pares i als fills com a fills, prendre perspectiva.
- 3ª Sessió : Estimulació; inculcar l'autoconfiança i l'autoestima . Autoconcepte.
- 4ª sessió : Comunicació. Escoltar el nostre fill.
- 5ª Sessió: Comunicació, com dir millor les coses i com expressar els postres sentiments.
- 6ª Sessió: Disciplina per inculcar la responsabilitat.
- 7ª Sessió: Generalització del mètode a situacions de la nostra vida ordinària.
- 8ª Sessió: Aprendre a organitzar les reunions familiars. Las reunions familiars, seran a partir d'ara un instrument per exposar idees y organitzar la vida familiar.
- 9ª Sessió: Aprendre a confiar en nosaltres mateixos com a pares, ser capaços d'entendre què està passant.

PROGRAMA “CRÉIXER AMB TU”

El cicle complet són sis tallers que tractaran aspectes rellevants del desenvolupament Infantil d'aquesta etapa evolutiva.

*** CALENDARI I CONTINGUTS**

- Taller 1 - Incorporació d'una persona nova a la família,
- Taller 2 - Cura i salut dels infants,
- Taller 3 - Cura, desenvolupament i educació dels fills,
- Taller 4 - Benestar i salut dels infants,
- Taller 5 - Cura, desenvolupament i educació dels infants,
- Taller 6 - L'establiment de continuïtats entre els diferents contextos de vida,

Altres xerrades: Desenvolupament del llenguatge infantil / L'alimentació en infants de 0 a 3 anys.

ESCOLA DE PARES I MARES DE CASTELLAR DEL VALLÈS

<http://www.castellarvalles.cat/noticia.php?id=10277>

Programació “**parlem de**”:

- Seminari-taller per a pares i mares d'alumnes de 6 a 12 anys.
- "Sóc nen, sóc nena". Es treballaran el desenvolupament psicoafectiu, la comunicació familiar, l'expressió de sentiments, etc.

- Seminari-taller per a pares i mares d'alumnes de 3 a 6 anys. "Millorem les emocions i les conductes dels infants".
- Xerrada: "Repercussió de les noves tecnologies en els infants".
- Xerrada: "Paper dels avis en l'educació dels nés".
- Xerrada: "Prevenió dels mals hàbits orals".
- Xerrada: "La sexualitat en l'Infant".

Proposta de formació per a pares i mares d'alumnes de secundària

- Xerrada: "Com actuar davant de bullying a l'adolescència"
- Taller pràctic: "Habilitats per resoldre conflictes de l'adolescent en l'àmbit de la família"
- Xerrada-col.loqui: "Importància de l'alimentació a primer d'ESO"

ESCOLA THAU BARCELONA

<http://thaubcn.iccic.edu/Internet/CAT/Fam%C3%ADlies/Escola+de+pares/Escola+Pares+07.htm>

- A cada un dels quatre cursos on es fa escola de pares es toquen diferents temes que poden variar segons els interessos i les necessitats.
- Els últims quatre anys s'han treballat els següents:

Grup d'iniciació

- 1- Animem o desmoralitzem els nostres fills?
- 2- L'autoritat és necessària.
- 3- Com fomentar la comunicació pares-fills.
- 4- El lleure.
- 5- Premis o càstigs?
- 6- Eduquem amb coherència?

Grup d'ampliació I

- 1- La personalitat dels nostres fills.
- 2- Què aprenen els fills a casa?.
- 3- Només som pares?
- 4- Quin tipus d'educació sexual convé donar?
- 5- La família d'avui.
- 6- L'època dels nostres fills.

Grup d'ampliació II

- 1- Els estudis dels nostres fills.
- 2- Els nostres fills i alguns vicis socials.
- 3- Les amistats i els riscos dels nostres fills.
- 4- Com afrontar els moments difícils.

5- Els pares dels nostres fills.

6- Ens sabem acceptar a nosaltres mateixos?

Grup de personalització

1- Constituïm una família oberta?

2- Què significa el treball per a nosaltres?

3- Sabem acceptar els altres?

4- Dialoguem prou?

5- Com valorem el matrimoni?

6- Què busquem a la vida?

Els temes són molts i variats, com podeu comprovar els de l'últim curs fan referència al creixement dels pares com a persones perquè com tantes vegades hem dit, no eduquem pel que diem sinó pel que som.

INSTITUT D'ESTUDIS DE LA SEXUALITAT I LA PARELLA

<http://www.iesp.info/escola.htm>

Ensenyament primari: cicle inicial i mitjà

Els temes que configuren aquest apartat, es poden considerar com a continguts educatius bàsics, des del punt de vista familiar. Són els temes que inicien el treball amb els pares i mares més joves.

Temes principals

- Característiques psicològiques dels infants de 6 a 9 anys
- Característiques psicològiques de la pubertat
- Fer de parella, fer de pares
- Desenvolupament de l'autoestima i l'autonomia

Temes complementaris

- D'on venim? Sexualitat i afectivitat
- Educar en els drets, educar en els deures
- Educar en els valors
- Estils educatius
- Hàbits bàsics de salut
- L'oci i el lleure familiar
- Normes de convivència: ordenar la vida a casa
- Educar la/amb intel·ligència emocional
- Habilitats comunicatives pares - fills
- Resolució de problemes en les relacions pares - fills
- Pares i mares divorciats
- Posar límits i responsabilitzar
- Premiar i castigar

- Prevenció dels abusos sexuals
- Prevenció del consum de tabac i alcohol
- Sexualitat i afectivitat a la pubertat

Ensenyament secundari

Els temes que configuren aquest apartat es centren clarament en l'edat adolescent, en un sentit ampli.

Temes principals

- Característiques bàsiques de l'adolescència
- Canvis en la relació pares - fills a l'adolescència

Temes complementaris

- Adolescència i risc
- Estils educatius
- El lleure com a espai educatiu i de relació
- Educar la/amb intel·ligència emocional
- Habilitats comunicatives pares - fills
- Resolució de problemes en les relacions pares - fills
- Oci i lleure a l'adolescència
- Pares i mares divorciats
- Prevenció de les drogodependències a l'adolescència
- Sexualitat i adolescència

ESCOLA DE MUNICIPAL DE PARES I MARES Santa Maria de Cervelló

<http://www.santacolomadecervello.org/pec/empm/empm2.htm>

Hàbits d'autonomia

DESENVOLUPAMENT DE L'INFANT

Hàbits de relació

Desenvolupament emocional

Gelosia, pors

ADQUISICIÓ D'HÀBITS

Pautes per l'adquisició d'hàbits, reconeixement

Hàbits de comportament

Higiene, alimentació, son

Pautes educatives

DISCIPLINA POSITIVA

Què són els límits i quins són els seus beneficis

Necessitats educatives dels nens de primària

Alternativa al càstig: el diàleg i els pactes

TÈCNIQUES PER MOTIVAR EN ELS ESTUDIS

Motivacions pròpies de l'etapa infantil

El rol dels pares

Com ajudar a adquirir hàbits d'estudi.

Psicoeducació

LA PERSONALITAT .

Desenvolupament i components

Trets característics de la pre-adolescència i adolescència.

Comportaments habituals en aquesta etapa.

Pautes a seguir per part dels pares i mares i/o educadors

TÈCNIQUES DE COMUNICACIÓ

Pautes bàsiques per a la comunicació

Components emocionals de la comunicació

Conductes a potenciar per a la resolució de conflictes.

L'OBJECTIU DE L'EDUCACIÓ SEXUAL

1. El fet sexual humà
2. Viure's com home o com dona
3. Diferents maneres d'expressar-se
4. Parlem de sexualitats
5. El veritable objectiu de l'educació sexual
6. Treballar pel que volem aconseguir
7. El mateix objectiu

O ESTEM SOLS I COM COMENÇAR PEL PRINCIPI

1. Perfectament capacitats i capacitades
2. El que deuria passar
3. Quan començar
4. Continuant amb els afectes
5. Nens i nenes
6. Aprenent a ser nen, a ser nena

SEXUALITAT INFANTIL I UNA PARAULA CLAU: NATURALITAT

1. Contacte corporal i comunicació
2. Més endavant, més embolic
3. La vergonya i el cos despul·lat
4. Altres vergonyes
5. La masturbació infantil
6. Quan es toquen entre dos

LES PREGUNTES, LES RESPOSTES I EL DIÀLEG

1. Som referents.
2. Mentir no ajuda.
3. Fins on sapiguem.
4. Quan no pregunten.
5. A parlar s'aprèn parlant.
6. No és igual com es parli.
7. Aprenent a parlar.

ENTRE LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA

1. Res es dorm.
2. Interioritzant el món adult.
3. Tots i totes som models.
4. Les sèries de televisió.
5. Sembrant identitats.
6. Per no arribar tard.
7. Són molts canvis.
8. Altres coses que volem que sàpiguen.
9. Canvien els cossos.

Algunes de les activitats que acompanyen les sessions són:

"Paraules relacionades amb sexualitat"

"L'educació sexual que jo vaig rebre"

"Explicar-te i mostrar-te que t'estimo"

"Sexualitat infantil"

"Com ser naturals si..."

"He sentit que també es diu..."

"Tot el que volies saber sobre sexe"

"Un veritable home, una veritable dona"

"Per una bona educació sexual és important que..."

Entrevistes

Objectiu

- Entrevistar subjectes relacionats amb accions educatives i de l'àmbit familiar per tenir una visió panoràmica de diferents opinions d'aquest camp des de diferents professionals implicats.

Activitat

- Entrevista a diferents subjectes relacionats amb el món de la família i l'educació

Recursos

PRÀCTICUM II

PRC2- ENTREVISTA

DATA

Nom Cognoms.....

Data de naixement

Professió Lloc de treball

Relació amb l'àmbit familiar

EDUCACIÓ

- i. Mínims educatius que es consideren necessaris.
- j. Habilitats necessàries en la vida familiar
1. Què és educar?
2. Què destacaria com a més important en l'educació dels fills?
3. Quin creu que són els mínims educatius on tots ens hauríem de posar d'acord?
4. Quines són les principals habilitats necessàries per gestionar l'educació dels fills i la vida familiar?
5. Quina és la responsabilitat dels pares en l'educació dels fills?

FAMÍLIA I SOCIETAT

- k. Canvis educacionals i socials actuals.
- l. Influència del model adult individual i de parella en la dinàmica familiar.
- m. Preocupacions dels pares i mares envers l'educació dels seus fills.
- n. Trets característics dels adults i infants en la societat actual.
- o. Principals problemàtiques familiars segons edats.
6. Quins són els principals canvis que percep respecte a les generacions anteriors en la vida familiar?
7. Quins factors creus que són els més importants en els canvis actuals de les relacions familiars i les dinàmiques que se donen al seu si?
8. Què destacaria com a més característic en les famílies actuals?
9. Què destacaria com a més característic en els infants actuals?
10. Què destacaria com a més característic en els adolescents actuals?
11. Què destacaria com a més característic en els joves actuals?
12. Quines són les principals preocupacions de les famílies d'avui?
13. Quines són les principals problemàtiques dels nens?

14. Joves?
15. Pares?
16. Comenta la frase “una parella que funciona és una família que funciona”.
17. Quines són les principals necessitats de les famílies?

PAUTES EDUCACIONALS

- p. Coneixement de les habilitats i eines necessàries per gestionar l'educació dels fills i la vida familiar.

18. Quina creu que és la millor manera d'educar?
19. Quin paper juguen els límits?
20. Quin paper juguen les normes?
21. Quin paper juguen els càstigs? Tipus, maneres,
22. Quin paper juga el temps dedicat?
23. Quin paper juga la feina?
24. Quin paper juguen els diners?

ESCOLES DE PARES I MARES

- a. Principals necessitats de les famílies.
 - b. Influència del model adult individual i de parella en la dinàmica familiar
 - c. Expectatives generals vers una escola de pares i mares.
 - d. Grau de satisfacció de l'oferta de formació i acompanyament adreçada a pares i mares
25. Quin paper juga els estudis dels pares?
 26. el nivell socio-econòmic?
 27. ... la maduresa personal dels pares?
 28. creu que tenir fills i fer-los créixer demana una formació extra? O ho porten als gens?
 29. Creus que un pare infeliç pot ajudar a créixer un nen feliç?... i si és que no... com trenquem aquest cercle?
 30. Comenta aquesta afirmació:

Abans que el nen neixi els pares haurien d'estar posicionats respecte a l'educació que volen donar als seus fills, i haver analitzat com van ser ells educats dins influirà en el que transmetran al seu fill; haver valorat les seves virtuts i defectes (Javier Urra pàg 27)”
 31. Què en pensa d'aquesta afirmació?

Una escola de pares i mares és quelcom més que un lloc on es va a aprendre d'algú que en sap, d'un expert. És un lloc on es va a descobrir el que se sap de la pròpia experiència amb la finalitat de reconèixer les dificultats i aprendre a superar-les. (Reinhardt, 1991).
 32. Què creu que hauria d'oferir una escola de pares i mares?
 33. Les escoles de pares i mares a les AMPA, als municipis, als consells, als CAPS, ...? escolar o comunitari?
 - 34.

Qüestionaris.

MUNICIPI	Home ☐ Dona ☐
Data naixement MARE Data naixement PARE	Formació /Lloc de treball
Nombre de fills ☐	Edat dels fills ☐ ☐ ☐ ☐
Assisteix actualment a algun tipus d'escola de pares i mares? Sí ☐ No ☐	Ha assistit amb anterioritat a alguna escola de pares i mares? Sí ☐ No ☐

	EDUCAR ELS FILLS ÉS	Totalment d'acord	D'acord	Parcialment en desacord	Totalment en desacord
1	Saber fer o dir a cada moment el que toca.				
2	Donar als fills allò que volen				
3	Preparar una persona per afrontar les dificultats de la vida				
4	Formar persones amb valors				
5	Fer de model, ser testimoni del que volem que aprenguin				
6	Ajudar-los a viure sense necessitar tantes coses				
7	Donar la seguretat psicològica que necessiten els fills				
8	Estimular al compromís personal i social...				
9	Formar persones per ser felices				
10	Construir persones amb criteris i coherents				
11	Educar les emocions				
12	Ajudar a treure el millor que tenen els fills				
13	Formar persones felices, autònomes, responsables i solidàries				
14	Dedicar temps de qualitat als fills, estar al seu costat				

	JO CREC QUE A LA MEVA FAMÍLIA....	Totalment d'acord	D'acord	Parcialment en desacord	Totalment en desacord
15	Ajudo a fer créixer i madurar els meus fills				
16	Valoro els meus fills i els faig sentir estimats				
17	Hi ha una bona convivència en general				
18	Tinc uns valors i els vull transmetre als meus fills				
19	Sóc prou madur/a per criar-los i educar-los				
20	Ajudo als meus fills a ser autònoms				
21	Jo faig de pare/mare dels meus fills i no d'amic				
22	El més important és que els meus fills estiguin bé de salut				

- Com es distingeix un nen-adolescent-jove-adult ben educat

	CONSIDERO QUE EL MEU FILL ÉS EDUCAT SI... (allò que pel pare/mare és signe important que el seu fill és ben educat independentment de l'edat que tingui aquest, i amb el que s'hi esforçaran perquè ho assoleixi)	Totalment d'acord	D'acord	Parcialment en desacord	Totalment en desacord
23	És respectuós i tolerant				
24	Té esperit crític, criteri propi				
25	Sap estimar				
26	Sap gestionar les seves emocions i es fa càrrec de les dels altres				
27	Sap demanar i expressar bé les seves emocions i les seves demandes				
28	Sap adaptar-se a l'entorn on està				
29	Es vesteix quan li diuen, menja el que li diuen i va a dormir quan li diuen a partir dels sis anys				
30	No sol pegar als companys d'escola				
31	És sincer				
32	Obeeix als pares				
33	No pega				
34	No menteix				
35	No interromp als adults quan parlen				
36	Respecta els horaris: de menjar, sopar, estudi, joc, dormir.				
37	Té una correcta autoestima				
38	Té un tarannà optimista i comunicatiu				
39	Sap adaptar-se als canvis i als reptes de la vida				
40	No agafa les coses dels altres				

- Coneixement de les habilitats necessàries per gestionar l'educació dels fills i la vida familiar.

	A LA MEVA FAMÍLIA....	Totalment d'acord	D'acord	Parcialment en desacord	Totalment en desacord
41	A casa hi ha una bona comunicació				
42	Els meus fills se senten estimats				
43	Jo sé controlar les meves emocions				
44	Tinc en compte l'educació que jo he rebut, el que em va agradar i el que no em va agradar alhora d'educar els meus fills				
45	Quan poso una norma, en general es compleix i s'assumeix per part dels meus fills				
46	A vegades incompleixo alguna norma o criteri que hem acordat per als meus fills				
47	Estic al seu costat quan em necessita				
48	Accepto que els meus fills no són tots iguals				
49	Tracto els meus fills igual en tot				
50	Demano perdó als fills si crec que m'he equivocat				
51	No dic mentides				

		TA	A	PD	TD
52	Tinc temps per pensar sobre l'educació dels meus fills amb la meva parella				
53	Tinc temps per pensar sobre l'educació dels meus fills				
54	Dedico prou temps als meus fills				
55	Accepto el meu fill tal i com és				
56	Em considero una persona feliç				
57	La meva parella m'estima i els fills ho saben				

- Assenyala els 5 aspectes que consideris més importants per a la teva vida familiar

comunicació	respecte	
diners	autoestima	
esperit crític	límits	
afecte	corresponsabilitat	
empatia	paciència	
comprensió	Sentit comú	
tendresa	amor incondicional	
sinceritat	tolerància	
feina	temps	
fermesa	contenció	
constància	compromís	
coherència	consistència (el sí és sí i el no és no)	

- Trets característics de les famílies (pares i fills) en la societat actual.

	JO PENSO QUE AVUI EN DIA	Totalment d'acord	D'acord	Parcialment en desacord	Totalment en desacord
58	La família està en crisi				
59	La família és diferent: ni millor ni pitjor				
60	La família està canviant				
61	Tenim molta informació i pocs criteris per escollir				
62	Els models familiars són diferents, hi ha més varietat				
63	Alguns pares tenen poc sentit comú				
64	La família delega part de la seva responsabilitat a l'escola				
65	Hi ha un desequilibri entre el que volem fer i el que podem fer.				
66	Vivim pensant sols en el present				
67	Els rols familiars no estan clars: els pares volen ser pares, amic, germà,...				
68	Els pares han de treballar moltes hores				
69	A la nostra societat no hi ha temps. Cada cop s'ha de fer més i més de pressa				
70	La societat és molt adolescent: permissiva i facilista				
71	El temps actuals fan més difícil la tria i la presa de decisions envers l'educació dels fills. Hi ha més matisos.				
72	Avui en dia els pares volen evitar les frustracions dels fills				

		TA	A	PD	TD
73	Els nens tenen drets i no deures				
74	Els nens són el centre de les famílies				
75	Els nens tenen massa informació				
76	Els joves han perdut la perspectiva de futur				
77	La parella té dificultats i no troba qui l'ajudi a superar-les				
78	L'índex creixent de separacions afecta els infants				
79	El treball dels pares marca la vida familiar				
80	Ara estem millor que abans				

- Pautes educatives.

	JO CREC QUE	Totalment d'acord	D'acord	Parcialment en desacord	Totalment en desacord
81	Els càstigs físics són necessaris de tant en tant				
82	Els càstigs físics mai són necessaris				
83	Les conseqüències de no complir les normes és millor pactar-les amb el nen				
84	Els càstigs són conseqüències de no complir les normes o transgredir els límits.				
85	Els càstigs han de ser reparadors				
86	Jo sóc respectuosa i educada amb tothom				
87	Acostumo a premiar els meus fills				
88	Cada un de vosaltres (pare-mare) esteu d'acord en les pautes familiars més importants i actueu alhora				
89	Hi ha un bon ambient a la meua família				
90	El temps que no treballo estic amb el meu fill				
91	No tinc temps per educar el meu fill com voldria				
92	El meu fill ha de fer el que jo dic, perquè sé què li convé				
93	Els meus fills són com són i no els puc canviar.				
94	Hauria de ser més coherent				
95	A casa pactem les normes i els límits entre els pares i els fills				

	JO CREC QUE FILL 1 er edat	Totalment d'acord	D'acord	Parcialment en desacord	Totalment en desacord
96	Haig de castigar setmanalment el meu fill				
97	Per premiar el meu fill li compro alguna cosa				
98	El meu fill normalment és respectuós amb tothom				
99	Conec els gustos del meu fill i sé què el fa feliç				
100	El meu fill no es comporta com jo voldria				
101	El meu fill se'n va a dormir quan jo li dic				
102	El meu fill es vesteix quan jo li dic				
103	En general el meu fill m'obeeix				
104	El meu fill té els hàbits de menjar adquirits				
105	Puc parlar amb el meu fill i m'escolta				
106	El meu fill em respecta				
107	El meu fill li costa molt acceptar un no				
	JO CREC QUE FILL 2on edat	Totalment d'acord	D'acord	Parcialment en desacord	Totalment en desacord
96	Haig de castigar setmanalment el meu fill				
97	Per premiar el meu fill li compro alguna cosa				
98	El meu fill normalment és respectuós amb tothom				
99	Conec els gustos del meu fill i sé què el fa feliç				
100	El meu fill no es comporta com jo voldria				
101	El meu fill se'n va a dormir quan jo li dic				
102	El meu fill es vesteix quan jo li dic				
103	En general el meu fill m'obeeix				
104	El meu fill té els hàbits de menjar adquirits				
105	Puc parlar amb el meu fill i m'escolta				
106	El meu fill em respecta				
107	El meu fill li costa molt acceptar un no				
	JO CREC QUE FILL 3 er edat	Totalment d'acord	D'acord	Parcialment en desacord	Totalment en desacord
96	Haig de castigar setmanalment el meu fill				
97	Per premiar el meu fill li compro alguna cosa				
98	El meu fill normalment és respectuós amb tothom				
99	Conec els gustos del meu fill i sé què el fa feliç				
100	El meu fill no es comporta com jo voldria				
101	El meu fill se'n va a dormir quan jo li dic				
102	El meu fill es vesteix quan jo li dic				
103	En general el meu fill m'obeeix				
104	El meu fill té els hàbits de menjar adquirits				
105	Puc parlar amb el meu fill i m'escolta				
106	El meu fill em respecta				
107	El meu fill li costa molt acceptar un no				

- Principals problemàtiques familiars

	PROBLEMES A LA FAMÍLIA PER	Totalment d'acord	D'acord	Parcialment en desacord	Totalment en desacord
108	El meu fill passa moltes hores a la TV, play, psp,...				
109	A vegades prefereixo estar a la feina que a casa				
110	Estem molt hipotecats				
111	Quan poso un càstig no es compleix fins al final				
112	Depenent del meu cansament a vegades per un fet poso una sanció i a vegades pel mateix no en poso cap				
113	Als pares ens falta temps				
114	A casa els fills tenen massa coses.				
115	A casa els límits i les normes estan clares				
116	Programo el que farem a les vacances pensant en els meus fills				
117	A vegades protegeixo i consenteixo massa el meu fill				
118	Em sento malament si no puc donar als meus fills allò que em hi demanen.				
119	Altres.....				

- Preocupacions dels pares i mares envers l'educació dels seus fills.

	A LES FAMÍLIES ELS PREOCUPA ...	Totalment d'acord	D'acord	Parcialment en desacord	Totalment en desacord
120	Els pares ens costa posar límits i normes				
121	Que els adolescents es droguin, els accidents, el sexe sense control,...				
122	Que els nens no segueixin el rendiment acadèmic				
123	Que la mainada petita no tingui hàbits				
124	El temps dedicat als fills no es valora socialment, no cotitza, ni desgrava,...				
125	Els pares se senten insegurs: no saben els límits entre establir normes i donar llibertat				
126	A vegades els pares tenen falses expectatives vers els nostres fills i els condicionem				
127	Que els fills no siguin feliços				
128	Que voldrien donar tot allò que volen els seus fills i no tenen prou diners				
129	Que no arriben a finals de mes				
130	Altres aspectes a destacar				

- Principals necessitats de les famílies.

	ELS PARES VOLDRIEN	Totalment d'acord	D'acord	Parcialment en desacord	Totalment en desacord
131	espais de reflexió				
132	... temps				
133	... ajuda de fora i propòsits des de dintre				
134	... més ajuts econòmics per poder tenir més ...				
135	...més formació com a pares				
136	Aprendre a gestionar millor el temps				
137	Aprendre a prioritzar				
138	Tenir presència, estar present en la vida dels fills				
139	Altres aspectes a destacar				

- Expectatives generals vers una escola de pares i mares.

		Totalment d'acord	D'acord	Parcialment en desacord	Totalment en desacord
140	Espai per poder reflexionar amb altres pares i mares				
141	Espai per poder compartir amb altres pares i mares				
142	Lloc on ens donin eines				
143	Lloc per poder posar en ordre el que ja sabem i posar-ho en comú. Espai per ordenar-me i ordenar.				
144	Espai per agafar seguretat				
145	Lloc on es dóna suport emocional				
146	Espai per donar marcs referencials				
147	Espai on anem a descobrir el que sabem de la nostra pròpia experiència per reconèixer dificultats i aprendre a superar-les.				
148	Grups amb fills d'edats diferents				
149	Grups amb fills d'edat semblants				
150	Lloc on es fan xerrades d'experts. Per escoltar.				
151	Reunions un o dos cops al mes				
152	Reunions un o dos cops al trimestre				
153	Reunions setmanals				
154	Altres aspectes a destacar.....				

Avaluació del grau de satisfacció dels usuaris de l'escola amb pares i mares del Consell Comarcal de La Selva. Pràcticum de Laura Vila-Orriols, estudiant de psicopedagogia de la Universitat de Girona.

CATEGORIES	ESCOLA DE PARES 1	ESCOLA DE PARES 2
Punts forts o aspectes positius del projecte	- Les tres mares van conèixer el projecte a través del full informatiu que van donar als seus fills/es a l'escola. - També pels cartells que hi havia a l'escola. Organització: - Està tot correcte. - Força correcte. Metodologia: - Bibliografia molt bé (molta documentació interessant). - Material, en general bé. - Tècniques utilitzades han anat molt bé, hem tret un bon profit de cada sessió. - Molt interessant el servei de préstec. - Ens ha servit molt poder dir-hi la nostra Temes més interessants: - Resolució no violenta dels conflictes, comunicació. - L'establiment de normes i límits. - Tots interessants. Temes menys interessants: - Etapes evolutives. Sobre els conferenciants: - Les xerrades amenes i entenedores. - Ho han fet de forma dinàmica i els conceptes han quedat clars. Interessos i motivacions: - S'ha demanat la nostra opinió sobre quins temes volíem parlar i si no s'ha canviat el temari és perquè ja ens ha anat bé. - En general s'han tingut en compte, alguns temes encara no els he viscut amb el meu fill, però suposo que m'ajudaran en un futur.	- Les quatre van conèixer el projecte per l'AMPA de l'escola. Organització: A totes els ha semblat correcte Metodologia: - Molt material amb diversitat de punts de vista, ben triat. - Molt correcte i molt interessant. Temes més interessants: - Tots els temes tractats han sigut interessants, però sobretot: la resolució de conflictes, el dol en la infància, la comunicació, els valors, aprendre a prioritzar, maltractaments (vídeo), normes i límits. - Com afrontar les dificultats del dia a dia o el tema del bullying. - Les emocions. Sobre els conferenciants: - Molt preparats per ajudar a pares inexperts. - La psicòloga que va fer la xerrada sobre el dol va ser molt interessant i enriquidora. Molt correcte i tractada amb molta sensibilitat. - No caldria millorar cap aspecte de la seva tasca. Ho han fet de forma molt amena i entenedora. - Les xerrades han estat molt amenes i m'han ajudat molt. - Són grans professionals i fan que sigui molt entenedor. Interessos i motivacions: - Si, creuen que s'ha ajustat a les necessitats de tots.

Punts febles del projecte	Organització: - Les sessions es podrien fer cada setmana, així s'aprofundiria més. Metodologia: - Connectar més una sessió amb l'altre. - Saber amb antelació el tema a tractar. - Demanar als pares que portin alguna cosa pensada, treballada, llegida... (posar deures). - S'hauria d'haver provocat més la nostra participació. - m'hagués agradat aprofundir amb exemples i experiències concretes. - M'hagués agradat més participants, ja que això ho hagués fet més dinàmic, més intercanvi d'experiències i opinions. Sobre els conferencians: - A vegades saltaven una mica de tema	
Millores en les seves pràctiques educatives i aprenentatge de noves tècniques i coneixements	Aprenentatge de noves tècniques: - La teoria ja la saps, el que costa és posar-ho en pràctica. Tot i així moltes coses les he posat a la pràctica. - Si més no una perspectiva més amplia per afrontar-los. - Depèn dels dies. Hi ha vegades que controlo més la situació i d'altres que se'm escapa de les mans. - Totes fem esforços per millorar. Exemples: ► Posar les coses en comú, aprendre a transmetre les pautes. ► Abans quan el meu fill feia alguna cosa malament de seguida cridava. Ara controlo més i si veig que m'haig d'enfadar sense raó me'n vaig una estona fins que veig les coses clares. ► He après a resoldre les coses sense donar una bufetada. Les tècniques apreses són aplicables a la seva realitat: - Oi tant! Pel que veig gairebé tothom té els mateixos problemes. - Crec que si, que et donen moltes idees. - Algunes coses.	Aprenentatge de noves tècniques: - En un inici em vaig sentir confosa, veia que feia malament moltes coses i no sabia com canviar-ho. Mica en mica he après a canviar moltes conductes. - He après a pactar amb les meves filles i a resoldre els conflictes d'una manera més imaginativa. Intento corregir-me quan crido més del compte. - Intento comprendre'l i no cridar tant. - Em controlo més quan tinc algun conflicte amb el meu fill. - Tinc més capacitats per actuar davant les rabietes del meu fill. Les tècniques apreses són aplicables a la seva realitat: - I tant que si. - Si, molt. - A mesura que es presenten noves situacions a casa, recordes temes que s'han treballat a l'escola de pares, i els apliques amb més o menys encert, però amb ànim de millora.

	Compartir coneixements/experiències amb el grup: - Ha anat molt bé parlar cara a cara amb les altres mares, ja que pots parlar del que et preocupa i et pots sincerar. Entre totes ens ajudem. - A vegades estàs tan ficat en la rutina que hi ha conductes que no saps com canviar-les. El fet de compartir coneixements i problemes et fa reflexionar i veure les coses des d'un altre punt de vista. - Si, però no ho hem fet massa. - Un mateix problema tothom el resol a la seva manera i de vegades una pot pensar que ho fa bé, però si ho resol d'una altra manera també en pot obtenir bons resultats. Més seguretat i efectivitat: - Si, perquè veig que no ho faig tant malament i això fa que estigui més segura. - Segura no, però efectiva si ja que aquesta vegada compleixo més bé totes les normes posades a les meves filles. - Una mica més.	Compartir coneixements/experiències amb el grup: - Si, a més, hem fet pinya entre nosaltres i ens a ajudat en algunes ocasions a resoldre conflictes amb els nostres fills. - Ajuda molt compartir experiències i parlar dels mateixos problemes amb altres pares. Més seguretat i efectivitat: - Crec que si, però reconec que alguna vegada em poso molt nerviosa i crido. - Més que abans, però encara em falta molta seguretat amb mi mateixa. - Si, tot i que a vegades em costa prioritzar, sóc més conseqüent i he après a sentir-me més tranquil·la i segura.
Millora del Desenvolupament dels nens	- Molt més col·laboradores i moltes coses ja no els hi he de demanar. - Van millorant amb el tema de respectar-se el torn de paraula. - Són més col·laboradors, fan més cas. - Encara és aviat...	- Les rabietes del meu fill estan més controlades. - Poc a poc, però bastant més. - Si, com que jo he canviat la meva conducta, també ha canviat la seva. - Em sembla que si.
Millora de les relacions familiars	- Si, ja que segons l'humor de cadascú has de dir les coses d'una manera o d'un altre, sobretot esperar el moment oportú. - Diria que si.	- Si, fins i tot la meva filla gran diu que està molt contenta amb els seus "nous pares". - He après algunes estratègies que crec que funcionen. - Generalment si. - Tenim més facilitats, però encara ens queda molt per aprendre. - Estem practicant.
Temes que han quedat	- Els temes que més m'interessaven són els que hem fet fins ara. Només em falta acabar-los d'aplicar. - La relació amb els companys, els nens que venen a casa a	- El tema del respecte. Aconseguir que els meus fills em respectin. Quan es posa molt nerviós em contesta molt malament. - El tema de la permissivitat.

pendents	jugar, o quan els nostres marxem. - Altres situacions que es puguin donar en la unitat familiar. - Valorar l'escola. - Tractar els valors.	- Encara hem d'acabar de pair tota la informació rebuda. - Parlar més de famílies monoparentals. - Sempre queden temes pendents.
Grau de satisfacció dels assistents	Es senten satisfetes? - Bastant d'acord: II - Totalment d'acord: I Intenció de continuar amb el programa? - Una mare no sap si continuarà participant. - Una altre diu que si pot té intenció de venir el curs que bé. - L'altre diu que si. Encoratjarien als altres pares? - Totes han respost que si, ja que és interessant conèixer altres punts de vista i altres maneres d'afrontar els problemes. Et donen idees. - Una considera que la llàstima és que molts pares creguin que no se'ls hi ha d'ensenyar res.	Es senten satisfetes? - Totalment d'acord: IIII - Bastant d'acord: Intenció de continuar amb el programa? - Les quatre tenen intenció de continuar de cara al proper curs. - I tant que si. Encoratjarien als altres pares? - Tots els pares haurien de participar-hi. - Si, ja ho he fet amb alguns.

CATEGORIES	ESCOLA DE PARES 3	ESCOLA DE PARES 4
Punts forts o aspectes positius del projecte	- Una mare va rebre la informació per part d'una altre. - 4 mares a través de l'escola i per l'AMPA. - Una altre rep la informació a partir d'una amiga. Organització: - Positiu el fet que siguin trobades quinzenals. - Periodicitat molt bona, cada setmana seria massa. - A les mares va bé perquè la mainada és a l'escola. - La resta consideren que hi ha hagut una bona organització del curs. Metodologia: - valorada molt positivament - Molt material i bibliografia per poder ampliar la informació. - Material molt interessant. - Classes fluides, s'ha permès la participació del grup. - Es té accés a molta informació. - Les tècniques molt diverses, molts exemples per explicar com s'hauria d'actuar. - Documentació ha estat amplia, sobretot el que respecte a la bibliografia de cada tema. - Forma d'explicar el temes molt correcta i bastant treballada. - Molt correcte, ens han donat molta informació a través de fotocopies, per poder llegir a casa. - Les classes molt pràctiques i participatives. - La dinàmica de les classes és molt bona. Temes més interessants: - Tots molt interessants. - Tema de la por. - Dues mares opinen que el dels gelos. - Dues mares diuen el tema del dol i la resolució de conflictes. - Dues mares consideren que és el de normes i límits (és el tema que més malament porten a casa). - La comunicació amb els fills. - M'ha anat especialment bé el de normes i límits i dels valors	Va rebre la informació a través de l'AMPA de l'escola Organització: - Correcte Metodologia: Li ha semblat bé Temes més interessants: - El dol en la infància, educació en valors, pràcticament tots. Sobre els conferencians: - Sempre que hi ha hagut dubtes hem pogut interrompre la sessió i se n'ha parlat. Interessos i motivacions: - Hem pogut expressar moltes inquietuds encara que no fossin del tema.

	(els pilars bàsics en l'educació dels nostres fills). Sobre els conferenciants: - No caldria millorar cap aspecte de la seva tasca. - Ho feien de forma molt amena i entenedora. - Hi ha ajudat que les conferenciants fossin mares, entenen de manera molt palpable la problemàtica pares-fills. - Les dues hores sempre passaven molt ràpid, si que és amè. - Gent ben preparada. - Han sabut transmetre molt bé els coneixements. - Ens dona molta informació i permet molt la participació. Interessos i motivacions: - Si, totalment. - S'han treballat els temes que ens han interessat. - Com a mare novella tot em sembla interessant. - Sempre hi havia moment per exposar una determinada problemàtica familiar personal.	
Punts febles del projecte	Organització: - L'horari no va massa bé als pares (homes). - Fer-ho algun dia més, a part dels dimecres. - Pares que no han pogut assistir al curs, comenten que l'horari no és compatible amb l'horari de feina i que haurien assistit al curs si s'hagués fet més tard. Interessos i motivacions: - Alguns temes que s'han demanat s'hi ha aprofundit poc. Ex: com solucionar el tema de la por.	Metodologia: - Seria més còmode que ens donessin tot el temari a principi de curs. - Fer més pràctiques per canviar conductes que tenim arrelades.

Milliores en les seves pràctiques educatives i aprenentatge de noves tècniques i coneixements.	Aprenentatge de noves tècniques: - No em poso tan nerviosa com abans alhora d'afrontar un problema. - No cridar tant i fer-los raonar. - Encara queda molt per aprendre i posar en pràctica tot el que s'ha parlat. - Puc solucionar situacions més bé que abans. - La tècnica de la taula rodona ens ha ajudat molt. - Si tinc més recursos, però sobretot l'experiència d'altres mares del curs. - Tècniques relacionades amb la resolució de conflictes: taula rodona, escoltar i arribar a acords... - Més tolerant davant de certes diferències. - Més flexible, escolto més el fills, procuro trobar altres sortides. - Quan es barallen entre germans els faig anar a l'habitació a reflexionar. - Com a mínim analitzo més les situacions més crítiques segons el que hem parlat a l'escola i intento actuar amés segons com hem comentat a les sessions i no seguint els meus impulsos (com feia abans). Més conscient dels meus plantejaments i intento actuar amb coherència. - Les mares hem anant traient temes que ens preocupaven i els treballàvem. Les tècniques apreses són aplicables a la seva realitat: - Sovint resulta un pel complicat, però amb perseverància es fa. - Sessions basades en temes molt quotidians, molt aplicable a la vida diària. - Cada dia es poden aplicar les diferents tècniques, el problema és que un mateix estigui tranquil per poder-ho fer. - Molt útils, m'ha donat més serenitat per afrontar les diferents situacions. - Els temes tractats es poden aplicar cada dia en la vida familiar. - Si, al cent per cent. És molt útil. A part dels meus estudis he fet molts altres cursos, però crec que de tots, aquest ha estat per mi	Aprenentatge de noves tècniques: - Costa eradicar conductes que tens ben apreses (per això és important que l'escola de pares es comenci aviat) . Les tècniques apreses són aplicables a la seva realitat: Si Compartir coneixements/experiències amb el grup: - Saber el que fan els altres t'enriqueix i et dona més opcions. Més seguretat i efectivitat: - De vegades si, però de vegades penses que no ho fas prou bé. Depèn del dia que tens.
---	---	---

el curs més important.

Compartir coneixements/experiències amb el grup:

- M'ha ajudat molt veure que els altre es troben amb els mateixos problemes que jo. Veus que no ets tant mala mare com et pensaves.
- El que expliquen els altres sempre ajuda a veure les coses d'una altre manera.
- Veiem que estem en situacions similars.
- M'ha ajudat molt, aquesta és una de les parts importants del curs.
- Va bé compartir les tècniques, però cada nen és diferent i fa falta buscar el recurs adient per cada un.
- Tots els pares i mares ens trobem amb els mateixos problemes, dubtes i situacions i va bé exposar-ho i veure que no cal desesperar-se.
- Si, va bé sentir els propis dubtes o problemes en boca d'un altre persona. Fins i tot pot semblar més fàcil la solució.

Més seguretat i efectivitat:

- Si, però ara tinc un altre problema. Quan tinc un conflicte amb un dels meus fills i se que estic fent allò correcte però tot i així no puc resoldre el problema la frustració és més gran.
- En alguns aspectes sí, però cada situació (rebequeria, mal comportament...) et fa dubtar i estar molt atenta.
- Si, força més segura.
- Una mica més , però encara falta molt.
- He adquirit un cert grau de seguretat, tot i que m'he adonat que no ho feia tant malament. Només cal canviar alguna mala conducta.
- Bastant més. Com a mínim més conscient de la importància de ser mare. No serveix el "tinc un fill i ja anirem fent sobre la marxa". És important plantejar-se les coses i marcar-te uns objectius i uns mètodes.

Millora del desenvolupament dels nens	- Ha millorat la seva conducta, parlem més de les coses, no és tant autoritari. - Ha millorat una mica, però falta molt. - Més col·laboradors i més tranquils. - La seva conducta segueix molt igual. Potser el gran parla una mica més i deixa fer-se més abraçades, petons..., però el caràcter és el mateix. - Parlen més a casa i són més col·laboradors a casa. - Ens ha ajudat molt anotar les normes en un paper i associar-ho al càstig que hi havia en cada cas. A partir d'aquest moment els nens van canviar la conducta.	Si que ha millorat
Millora de les relacions familiars	- He compartit moltes coses de les que comentàvem a l'escola amb el meu marit i això ha fet que analitzem més el nostre comportament amb el meu fill. Ell això ho ha notat i també ha canviat. - Han vist que a casa també hi ha unes normes i s'han tornat un pel més col·laboradors. - Surten més temes comuns de conversa. - No es crida tant. - Gairebé cada dia felicitem per una acció concreta, sembla que això afavoreix l'autoestima. - La tècnica de la taula rodona, també funciona a nivell de parella. - Una mica més, sóc més conscient dels defectes que tinc alhora d'educar els meus fills. - Hem prioritzat la "comunicació familiar" davant d'altres coses, com per exemple la tele.	Si
Temes que han quedat pendents	- Per l'edat dels meus fills: drogues, sexualitat, sortides nocturnes... - No crec que hi hagi aspectes que ens manqui informació. - Els fills únics, sobreprotecció.	- Faltaria fer més pràctiques per intentar canviar conductes que tenim assimilades.

	- No crec que falti informació. - Un tema pendent: els pares(homes) no són tant conscients de la problemàtica familiar, seria interessant intentar concienciar-los i així anar tots a la una alhora d'educar.	
Grau de satisfacció dels assistents	Es senten satisfetes? Bastant d'acord: II Totalment d'acord: IIIII Intenció de continuar amb el programa? - Una mare no sap si té intenció de tornar l'any següent. - Si, si els horaris li ho permeten. - No perquè no dispo de gaire temps. - Les altres tres, tenen intenció de continuar-hi assistint. - Sens dubte, si puc (sobretot per horari) si. Encoratjarien als altres pares? - Si, ha estat una gran experiència, que m'ha enriquit molt i que a la llarga se'n poden treure molt bons resultats. - Si, ha estat molt interessant per reflexionar com actuar davant de situacions diferents. - Si, el comentari de moltes mares ha estat que l'horari no ha estat compatible amb l'horari de feina i que haurien assistit al curs si s'hagués fet més tard. - M'agradaria la presència de pares homes a l'escola. - Sí, però hi ha molts pares que no disposen de temps o creuen que a casa seva tot marxa bé. Hi ha moltes famílies amb més problemàtica que no coneixen aquests cursos. La informació tindria d'arribar a tots els pares. - És una llàstima que tots els pares no ho facin alguna vegada. - El que també seria realment bo (però quasi impossible, per no dir del tot) seria que hi poguessin assistir conjuntament els dos pares alhora. Segur que parlarien de coses molt necessàries que a casa, sobretot per falta de temps, no es parlen i s'evitarien moltes coses pel sol fet d'haver-ho parlat prèviament.	Es senten satisfets? Totalment d'acord: I Intenció de continuar amb el programa? - Li agradaria continuar Encoratjarien als altres pares? Si, crec que tothom hi hauria de participar

CATEGORIES	ESCOLA DE PARES 5	ESCOLA DE PARES 6
Punts forts o aspectes positius del projecte	Les tres van rebre la informació a través de l'AMPA de l'escola. Les tres consideren que hi ha hagut una bona organització del curs Metodologia: - Com que m'agrada llegir m'ha agradat que es repartís tanta documentació i bibliografia. - Em va agradar veure un vídeo i comentar-lo. - El sistema en general em sembla bé. - Molt bé el material de fotocopies que ens han donat, molta informació. Temes més interessants: - Tots molt interessants i sempre en podies treure alguna cosa de profit. - Tots els temes referents als que parlaven dels nens en l'edat de 3 a 8 anys. - Resolució de problemes. Sobre els conferenciants: - Xerrades entenedores. Interessos i motivacions: - Les tres consideren que s'han tingut en compte els interessos i motivacions. S'ha ajustat a les seves necessitats.	Van rebre la informació a través: - d'una amiga, regidora de benestar de l'ajuntament, i a través de la propaganda rebuda repartida a la llar d'infants. - Guarderia municipal - D'una nota informativa de l'ajuntament repartida a cada nen/a. - Per l'AMPA del CEIP Organització: - Fer-ho cada 15 dies és un bon interval de temps perquè no es faci pesat. - L'hora va bé, per les mares amb nens petits. - Correcte. Ens van oferir diferents dies i horaris i vam decidir-ho per majoria. Metodologia: - Ens han donat tota la informació escrita i sobretot molta bibliografia recomanada i explicada. Bon material repartit. - Alguna sessió ha estat més fluida i participativa que d'altres, però en general totes han estat correctes. - Biografia molt bona. Temes més interessants: - Tots han estat prou interessants, cap dels temes ha estat desaprofitat. - Tots molt interessants. Els que més m'han agradat: les pors infantils i la resolució de conflictes. - Més interessants: bullying, dol, resolució de conflictes... De tots n'hem tret profit. Menys interessants: - Les característiques evolutives de les diferents etapes dels fills. Sobre els conferenciants:

		- La persona que va venir a fer la xerrada del dol es va explicar de forma molt clara i les respostes a les preguntes també molt entenedores. - Molt agradables, comunicatius i empàtica. - Ho han fet molt correcte i entenedor. Interessos i motivacions: - Si hem volgut parlar d'algun tema en especial s'ha tingut en compte i s'ha fet. - S'han tingut en compte les propostes que els assistents vam fer a l'inici de curs. - Si, hem treballat molts temes sobre l'educació de nens petits, poder per adolescents ho hem vist més de passada.
Punts febles del projecte	Metodologia: - Farien falta altres tècniques per fer arribar la teoria, per exemple més audiovisuals. - Es podria millorar la resolució de problemes més puntuals. Sobre els conferenciants: - Faltaria una mica més d'organització en els documents que s'han repartit.	Organització: - Canviaria el lloc, es podria fer en un lloc més còmode per a les persones adultes, ja que en aquesta aula les taules i cadires són molt petites. Metodologia: - En algun moment, algun suport multimèdia més hauria fet algun tema més amè. - hagués estat interessant fer alguna altra xerrada de portes obertes com la que es va fer del dol. - Treballar més a partir de casos pràctics i no tanta teoria.
Millores en les seves pràctiques educatives i aprenentatge de noves tècniques i coneixements	Aprenentatge de noves tècniques: - Per resoldre un conflicte sempre recordes alguna cosa que hem llegit, que algú ha explicat. - Tinc més capacitat per buscar la tranquil·litat i saber esperar el moment oportú per arreglar la situació. - Tot i saber que no hi ha receptes màgiques venir a l'escola de pares t'aporta moltes estratègies que més o menys funcionen. - Més control de les emocions en moments de conflicte i no reaccionar de forma negativa. - No cridar tant, només quan fa falta.	Aprenentatge de noves tècniques: - M'ha anat molt bé llegir segons quins llibres, m'han ajudat molt. - Si, tinc en compte els temaris i consells que hem esmentat al curs. - Crec que en algunes ocasions sí, dient sempre el que crec que s'ha de fer... i deixant sempre molt clar que, per sobre de tot, el més important és l'amor que tinc envers el meu fill. - Una mica més sí. Per exemple, ara, a l'hora de dirigir-me als meus fills ho faig amb més cura i entenc una mica més els seus neguits i problemes.

	- Tenim més instruments i més eines, per exemple alhora de parlar amb els fills (pautes i normes) Les tècniques apreses són aplicables a la seva realitat: Les tres consideren que el què han après està lligat a la realitat i és útil i aplicable per afrontar els diferents reptes que es presenten al dia a dia. Compartir coneixements/experiències amb el grup: - Ha servit compartir coneixements amb la resta del grup. - Han après de les experiències i tècniques explicades per altres pares. - Hem compartit els problemes i preocupacions. - Veus que no ets tu només qui té els problemes. - Et poden fer veure els problemes d'una altra manera. Més seguretat i efectivitat: - Es senten una mica més segures i efectives en la seva funció com a mares.	Les tècniques apreses són aplicables a la seva realitat: - Tractem i parlem de situacions i exemples molt reals. - I tant, i és més, crec que tothom hauria de posar-ho en pràctica. - Si, encara que tot era molt més teòric que pràctic. Compartir coneixements/experiències amb el grup. - Va molt bé veure com els altres pares han resolt segons quines situacions. - Molt útil i t'ajuda a entendre que tots passem per problemes semblants. També et desfogues. - Totes les experiències són enriquidores. Un cop analitzades sempre hi pots treure coses positives i negatives. Més seguretat i efectivitat: - M'ha ajudat a prendre certes decisions, estar-ne més segura. - Bé, poc a poc s'agafa confiança tot i que el futur està ple de pors. - En algunes ocasions sí. El curs m'ha servit per reafirmar-me en moltes de les meves maneres de pensar i fer en aquesta tasca d'educar als fills. - Ara estic més segura del que faig.
Millora del desenvolupament dels nens	Les tres consideren que ha millorat la conducta habitual dels fills/es en alguns aspectes: escolten molt més pel fet de que jo no crido tant.	- Si que ha millorat, però perquè jo també he canviat la manera de fer. - Encara és petit (16 mesos) però trobo que para molta atenció quan li parlem. - Si, tot i que ho era força
Millora de les relacions familiars	Més facilitat per identificar quines són les estratègies que afavoreixen la comunicació en l'ambient familiar. En general es parla més	- I tant. Sobretot, abans d'actuar, s'ha d'escoltar bé. Mossegar-se la llengua abans d'actuar precipitadament i perdre el control. - Sí, cada vegada tenim més clar que és el diàleg de forma relaxada, clara i contundent.
Temes que han quedat pendents.	- S'ha treballat una mica de tot. - És interessant anar treballant el que surt dia a dia. - Temes pendents: aquells que tinguin a veure amb els conflictes "diaris" que poden sorgir entre els pares.	- Saber més sobre els canvis en les etapes: infància-adolescència, relació amb els pares quan sigui més gran. - Com afrontar les rabietes. - El tema de resolució de problemes el trobo molt interessant i útil

	- Hagués faltat concretar una mica més en els problemes.	de treballar-lo més a fons. - Tornaria a treballar els temes que ja hem treballat però amb més profunditat i sobretot amb més pràctica. - Situacions que ens passen cada dia, treballar-ho amb casos pràctics.
Grau de satisfacció dels assistents	Es senten satisfetes? Les tres es senten molt satisfetes després d'haver participat en aquest projecte. Intenció de continuar amb el programa? Intenció de continuar assistint de cara al curs vinent. Encoratjarien als altres pares? Encoratjarien a altres pares perquè l'any següent participessin a l'escola de pares. Intentaran animar alguns pares i mares.	Es senten satisfetes? Tres mares estant totalment satisfetes d'haver participat en aquest projecte i una mare hi està bastant d'acord. Intenció de continuar amb el programa? Si la meua família m'ho permet si. Primer són ells abans que res. - I tant! - Les altres dues tenen intenció de tornar. Encoratjarien als altres pares? - Si, penso que hi ha molts pares que hi haurien d'assistir. - Les altres dues també encoratjarien a altres pares. - Sí, quantes més famílies participin d'aquest projecte, més experiències per explicar, compartir i debatre tindrem.